

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช
ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา (CIPPA Model)
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิทยานิพนธ์
ของ
เปรมฤดี ม่อมพะเนาว์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มีนาคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช
ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา (CIPPA Model)
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิทยานิพนธ์
ของ
เปรมฤดี ม่อมพะเนาว์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มีนาคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

DEVELOPMENT OF LEARNING ACTIVITIES OF THAI LANGUAGE
ON THE TOPIC OF RACHATHIRAJ ON SAMING PHRA RAMA ASA
BASED ON CIPPA INSTRUCTIONAL MODEL
FOR MATHAYOMSUKSA 1 STUDENTS

BY

PREMRUEDEE MOMPANAO

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Research of Curriculum and Instruction
at Sakon Nakhon Rajabhat University

March 2023

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา
โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ เปรมฤดี ม่อมพะเนาว์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ดร.พัทธนันท์ ชมภูนุช) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ดร.พจมาน ชำนาญกิจ) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ
(ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิพนธ์ บรรพสาร) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(ดร.พจมาน ชำนาญกิจ)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 27 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้ และความช่วยเหลือ เป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร วังศ์อนุสิทธิ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำ เสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้น จนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอนทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้ เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ ดร.ธวัชชัย ดุลยสุจริต อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ดร.นันทนา สีลาชัย ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ นางพรทิพย์ พลไชย ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 ยุติธรรมวิทยา และนางสาวชัชชินุช ดาโอภา ครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนให้คำแนะนำและข้อคิด ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ นายศุภกิต ถิ่นทอง คณะครูโรงเรียนศึกษา ประชาสามัคคี ที่ให้กำลังใจช่วยตรวจสอบเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดียิ่ง ตลอดจนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองและเก็บข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีเสมอมา และเพื่อนทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ คอยช่วยเหลือ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดา ของผู้วิจัย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย จนสามารถบรรลุผลสำเร็จในครั้งนี้

เปรมฤดี ม่อมพะเนาว์

ชื่อเรื่อง	การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ผู้วิจัย	เปรมฤดี ม่อมพะเนาว์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ ดร. พจมาน ชำนาญกิจ
ปริญญา	ค.ม. (วิจัยหลักสูตรและการสอน)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ตรวจสอบประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น 4) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น และ 5) ศึกษาความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 26 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่แบบกลุ่มสัมพันธ์กัน (Dependent Samples t-test) และดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 74.12/75.13 ต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเท่ากับ 0.55 คิดเป็นร้อยละ 55 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลที่กำหนดไว้
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.87)

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย, รูปแบบการสอนซิปปา, การคิดวิเคราะห์

TITLE	Development of Learning Activities of Thai Language on the Topic of Rachathiraj on Saming Phra Rama Asa Based on CIPPA Instructional Model for Mathayomsuksa 1 Students
AUTHOR	Premruedee Mompanao
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Vijitra Vonganusith Dr. Potchaman Chamnankit
DEGREE	M.Ed. (Research of Curriculum and Instruction)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2023

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) develop Thai language learning activities on the topic of Rachathiraj on Saming Phra Rama Asa based on CIPPA instructional model for Mathayomsuksa 1 students to achieve the required efficiency criteria of 80/80, 2) validate the effectiveness of the developed learning activities to achieve the effectiveness index criteria of 50 percent or more, 3) compare students' learning achievement scores obtained before and after the intervention, 4) compare students ability of analytical thinking before and after the intervention, and 5) examine students' satisfaction toward the developed learning activities. The samples were 26 Mathayomsuksa 1 students enrolled in the second semester of 2022 academic year at Suksaprachasamakkee School under Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office. selected through cluster random sampling. The research instruments included: 1) lesson plans using CIPPA model, 2) a learning achievement test, 3) an analytical thinking ability test, and 4) a set of questionnaires on students' satisfaction toward the developed learning activities. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, (Dependent Samples t-test), and Effectiveness Index

The findings were as follows:

1. The effectiveness of the developed learning activities entitled Rachathiraj on Saming Phra Rama Asa based on CIPPA Model for Mathayomsuksa 1 students had the efficiency of 74.12/75.13 which was lower than the set criteria of 80/80.
2. The effectiveness of the developed learning activities was 0.55, representing 55 percent, which was higher than the specified effectiveness index criterion.
3. The students' learning achievement after the intervention was higher than that before the intervention at the .01 level of significance
4. The students' analytical thinking ability after the intervention was higher than that before the intervention at the .01 level of significance.
5. The satisfaction on the students toward the developed learning activities was at a high level ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.87).

Keywords: Thai Language Learning Activities, CIPPA Model, Analytical Thinking

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	14
ความสำคัญ	14
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	15
ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้	16
โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย	18
หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย	21
แผนการจัดการเรียนรู้	27
ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้	27
ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้	28
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	32
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	38
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
รูปแบบการสอนชิปปา	43
ความหมายของรูปแบบการสอนชิปป	43
การจัดกิจกรรมรูปแบบการสอนชิปปา	45
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมรูปแบบการสอนชิปปา	47
บทบาทของครูและนักเรียนรูปแบบการสอนชิปปา	50
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	52
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	52
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	53
การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	55
การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย	58
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย	62
ความหมายการคิดวิเคราะห์	62
องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์	64
กระบวนการคิดวิเคราะห์	69
แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์	70
การวัดผลประเมินผลการคิดวิเคราะห์	74
การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	77
ความหมายของประสิทธิภาพ	77
การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	77
ดัชนีประสิทธิผลของเครื่องมือ	80
ความพึงพอใจ	83
ความหมายของความพึงพอใจ	83
แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ	83
การวัดความพึงพอใจ	85

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	87
งานวิจัยในประเทศ	87
งานวิจัยต่างประเทศ	91
3 วิธีดำเนินการวิจัย	97
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	97
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย	98
การเก็บรวบรวมข้อมูล	107
การวิเคราะห์ข้อมูล	108
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	109
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	113
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	113
ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	114
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	115
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	127
ความมุ่งหมายของการวิจัย	127
สมมติฐานของการวิจัย	128
ขอบเขตของการวิจัย	129
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	130
การเก็บรวบรวมข้อมูล	130
การวิเคราะห์ข้อมูล	131
สรุปผล	132
อภิปรายผล	132
ข้อเสนอแนะ	140

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก	153
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	155
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	165
ภาคผนวก ค ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือ	209
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	227
ประวัติย่อของผู้วิจัย	239

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย 2 รหัสวิชา ท21102 ภาคเรียนที่ 2	18
2 มาตรฐานและตัวชี้วัดราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา	20
3 ตัวอย่างการวัดผลและประเมินผลลักษณะตาราง	37
4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	38
5 เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง ที่ใช้ในการเขียนแผนการเรียนรู้	100
6 ผลคะแนนผลที่ได้จากคะแนนระหว่างการศึกษากรรมการการเรียนรู้และคะแนน หลังเรียน	115
7 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	116
8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรม การเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา	117
9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระราม อาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา	118
10 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	119
11 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	211
12 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย	213
13 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย	216

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ที่ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 30 ข้อ	217
15 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้	218
16 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	220
17 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 30 ข้อ	221
18 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามความพึงพอใจ	222
19 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	223
20 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องราชาธิราชตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (E ₁ /E ₂)	229
21 การเปรียบเทียบประสิทธิผลระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรม การเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	231
22 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	233

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	234
24 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอน ซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	236

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
2 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์โอเล่ (OLE)	29
3 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม	122
4 ผลงานการทำกิจกรรมแผนภาพความคิด	123
5 ผลงานการทำกิจกรรมหาเพื่อนมาเติม	123
6 นักเรียนออกมานำเสนอผลงาน	124

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ เสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาชาติได้อย่างสันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เป็นเครื่องมือในการเรียนแสวงหาความรู้ ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้ง และภูมิใจในภาษาไทย โดยเฉพาะคุณค่าของวรรณคดี และภูมิปัญญาทางภาษา ของบรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ไว้ อันเป็นส่วนเสริมสร้างความงดงามในชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1)

ปัจจุบันภาษาไทยถือว่ามีค่าความงดงามเป็นอย่างมาก ซึ่งจะปฏิเสธไม่ได้เลยว่าวรรณกรรมหรือวรรณคดีเป็นความงดงามอีกอย่างหนึ่งของภาษาไทย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความงดงามด้านการใช้ภาษา และสะท้อนภาพของสังคมในแต่ละยุคสมัย วรรณคดี คือสิ่งที่ช่วยสร้างเสริมสติปัญญาและความรู้ให้แก่ผู้อ่านได้อย่างหลากหลาย เช่น ในด้านภาษา ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านมีความรู้ ด้านความหมายของคำ การใช้ภาษาของแต่ละยุคสมัย แต่ละภูมิภาค แบบแผนของฉันทลักษณ์แต่ละประเภท ในด้านประวัติศาสตร์ยังเป็นหลักฐานที่ช่วยบันทึกพงศาวดาร ตำนาน นิทาน เรื่องราวพื้นเมืองต่าง ๆ นอกจากนี้วรรณคดียังให้คุณค่าทางอารมณ์อย่างหลากหลาย เพราะวรรณคดีเป็นเรื่องศิลปะของการถ่ายทอดความรู้สึกและอารมณ์ด้วยวิธีร้อยกรองถ้อยคำให้มีชีวิตจิตใจ ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามได้รับรสสุนทรียภาพของวรรณคดี (นันทวัฒน์ พรหมมา, 2563, หน้า 1)

สอดคล้องกับแนวคิดของ รีนฤทัย สัจจพันธุ์ (2549, หน้า 63) ที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านวรรณคดีว่าการอ่านวรรณคดีทำให้ผู้อ่านมีประสบการณ์ชีวิตที่กว้างขวางและหลากหลายกว่าชีวิตของตนเอง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดและการกระทำของมนุษย์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทำให้เห็นสภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และความเชื่อต่าง ๆ อีกด้วย นอกจากนี้วรรณคดียังช่วยสะท้อนสภาพสังคม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม ความเป็นอยู่ของบรรพบุรุษ ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อต่าง ๆ ที่กวีได้สอดแทรกอยู่ในวรรณคดีด้วย จึงเห็นได้ว่าวรรณคดีเป็นสิ่งที่ช่วยยกระดับจิตใจของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจโลกและเข้าใจชีวิตมากขึ้น ประโยชน์ของการเรียนวรรณคดีหรือวรรณกรรมทำให้เราได้ศึกษาสิ่งต่าง ๆ หลายแง่มุมจากสิ่งที่อ่านได้สัมผัสเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคสมัยโดยผ่านทางความรู้สึกและอารมณ์ของกวี สภาพสังคม วัฒนธรรม การศึกษาลักษณะคำประพันธ์ที่กวีใช้ สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้อ่านมีประสบการณ์มากขึ้น

จากความสำคัญของวรรณคดีทำให้การเรียนการสอนในวิชาวรรณคดีมีบทบาทสำคัญที่จะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 54) จึงกำหนดให้วรรณคดีและวรรณกรรมบรรจุอยู่ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมมาตรฐาน ท 5.1 เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

แม้ว่าการเรียนวรรณคดีจะมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันมากเพียงใดก็ตาม แต่จากการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี (โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี, 2564, หน้า 1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 58 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเป้าหมายร้อยละ 70 ตามที่โรงเรียนกำหนด และพบว่า มีหลายสาระที่นักเรียนต้องปรับปรุง ทั้งสาระการเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา โดยสาระที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วนคือวรรณคดีและวรรณกรรม นอกจากนี้จากประสบการณ์สอนของผู้วิจัยและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบเรียนวรรณคดี เพราะเห็นว่าวรรณคดีเป็นเรื่องไกลตัว มีเนื้อหาที่ยาว มีการใช้คำศัพท์ที่ยากเกินไป และบริบทสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้นักเรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาของวรรณคดี นักเรียนขาดความสนใจและการฝึกวินัยในการอ่านที่ดี พื้นฐานเรื่องคำศัพท์ไม่กว้าง โดยเฉพาะคำศัพท์ทางวรรณคดีและนักเรียน

มีประสบการณ์น้อย จึงทำให้ไม่เข้าใจในเนื้อหาของวรรณคดี และนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าวรรณคดีเป็นเรื่องไกลตัว จึงไม่เห็นความสำคัญในการเรียนวรรณคดี นอกจากนี้ นันทฤกษ์ภัค พรหมมา (2563, หน้า 2) พบว่า ลักษณะนิสัยของนักเรียนในปัจจุบันไม่ชอบอ่านหนังสือนาน ๆ เนื่องจากนักเรียนให้ความสนใจกับเทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์เป็นหลัก แม้ว่าในสื่อสังคมออนไลน์จะมีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวรรณคดีจำนวนมาก แต่ก็มิอาจทำให้นักเรียนมีใจรักในการเรียนวรรณคดีมากนัก เนื่องจากนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนวรรณคดีนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการสอบวัดผลเท่านั้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการเรียนการสอนวรรณคดีในโรงเรียน นอกจากนี้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า วิธีการสอนของครูก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าค่าเป้าหมายของโรงเรียน

จากการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีหลายเทคนิควิธีการที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ประสบการณ์สำเร็จในการเรียนและมีทักษะการคิดวิเคราะห์ และแสดงออกถึงความรู้ในการสร้างสรรค์ทางภาษา อีกทั้งทำให้การเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และซาบซึ้งในวรรณคดี การจัดการกิจกรรมรูปแบบการสอนชิปปา เป็นหนึ่งในวิธีการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาให้นักเรียนเกิดความสนใจในวรรณคดีพัฒนาทักษะกระบวนการคิดเชิงภาษาไทย และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียน เนื่องจากเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและคงทน มีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและมากที่สุด การที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กระทำจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา โดยรูปแบบการสอนชิปปาได้ยึดหลักการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน เพื่อน แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และเน้นการมีส่วนร่วมทางสังคม เพื่อฝึกฝนทักษะทางสังคมแก่ผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางร่างกายเน้นการเคลื่อนไหว การปฏิบัติจริง และการใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการแก้ปัญหาและกระบวนการแสวงหาความรู้ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย ผู้สอนสามารถ

ให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้เดิม สร้างความรู้ใหม่ ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่ม สรุปลงและจัดระเบียบความรู้ แสดงผลงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้ ทั้งยังทำให้นักเรียน มีความรู้ที่คงทนยาวนาน และทำให้เกิดทักษะการทำงานกลุ่มได้ดี (ทิตนา แคมมณี, 2548, หน้า 2-5)

จากการศึกษารูปแบบการสอนชิปปาของ ทิตนา แคมมณี (2553, หน้า 282-284) มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งหมด 7 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิมเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในสิ่งที่จะเรียนรู้ ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่ โดยให้ผู้เรียนได้แสวงหาข้อมูลความรู้ใหม่จากแหล่ง การเรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ โดยผู้เรียนศึกษา และทำความเข้าใจกับข้อมูลหรือความรู้ที่หามาได้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ด้วยตนเอง ได้แก่ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและสรุปความเข้าใจ เกี่ยวกับข้อมูล ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ โดยผู้เรียนตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ ขยายความรู้ แบ่งปันความรู้ ความเข้าใจของตนแก่ผู้อื่น ผ่านการนำเสนอ หน้าชั้นเรียน ขั้นที่ 5 สรุปลงและจัดระเบียบความรู้ โดยการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งความรู้เดิม ความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนให้เป็นระบบระเบียบ รวมทั้งวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ ทั้งหลายที่เกิดขึ้น ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน โดยผู้เรียนจะแสดงผลงานจากการสร้างความรู้ ของตนให้ผู้อื่นรับรู้ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ และขั้นที่ 7 ประยุกต์ใช้ ความรู้ โดยผู้เรียนจะนำความรู้ความเข้าใจของตนไปใช้ในชีวิตประจำวันในสถานการณ์ ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความชำนาญ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา ซึ่งขั้นตอน 7 ขั้น ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนได้ ดังงานวิจัยของประสพลาภ นุ่มนวล และทรงภพ ชุนมธุรส (2565, หน้า 87) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่องรามเกียรติ์ ตอนศึกสายเลือด โดยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) ร่วมกับเกมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า แผนการเรียนการสอน เรื่องรามเกียรติ์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดลร่วมกับเกมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 และนักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนหลังการจัดการ เรียนรู้อยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ ญาณกวี ชินวงษ์ และศุภานัน สิริสิทธิ์ (2564, หน้า 194) ได้ศึกษาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อตามรูปแบบชิปปา โดยใช้ทักษะการคิด

วิเคราะห์วิชาภาษาไทย เรื่องโคลงโลกนิติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า

1) กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา เรื่องโคลงโลกนิติ มีประสิทธิภาพ 87.75/84.44

ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลการทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย

เรื่องโคลงโลกนิติ ซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 86.04

ด้วยความสำคัญและจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของวรรณคดีไทย และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีให้บรรลุตามที่หลักสูตรกำหนด

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หรือไม่ อย่างไร

2. กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิผลตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป หรือไม่ อย่างไร

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร

4. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร

5. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิผลตามเกณฑ์ ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน

4. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย หลังเรียนด้วยกิจกรรม การเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอน ซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน

5. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ได้กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยของนักเรียนได้

2. เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ การสอนซิปปา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษา ประชาสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 85 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 26 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละห้องเรียนจะมีความสามารถและมีลักษณะเหมือน ๆ กัน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ การสอนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 2.2.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.2.2 ประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.2.4 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย
- 2.2.5 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา สาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย เนื้อหาทั้งหมด 7 บทเรียน ดังนี้

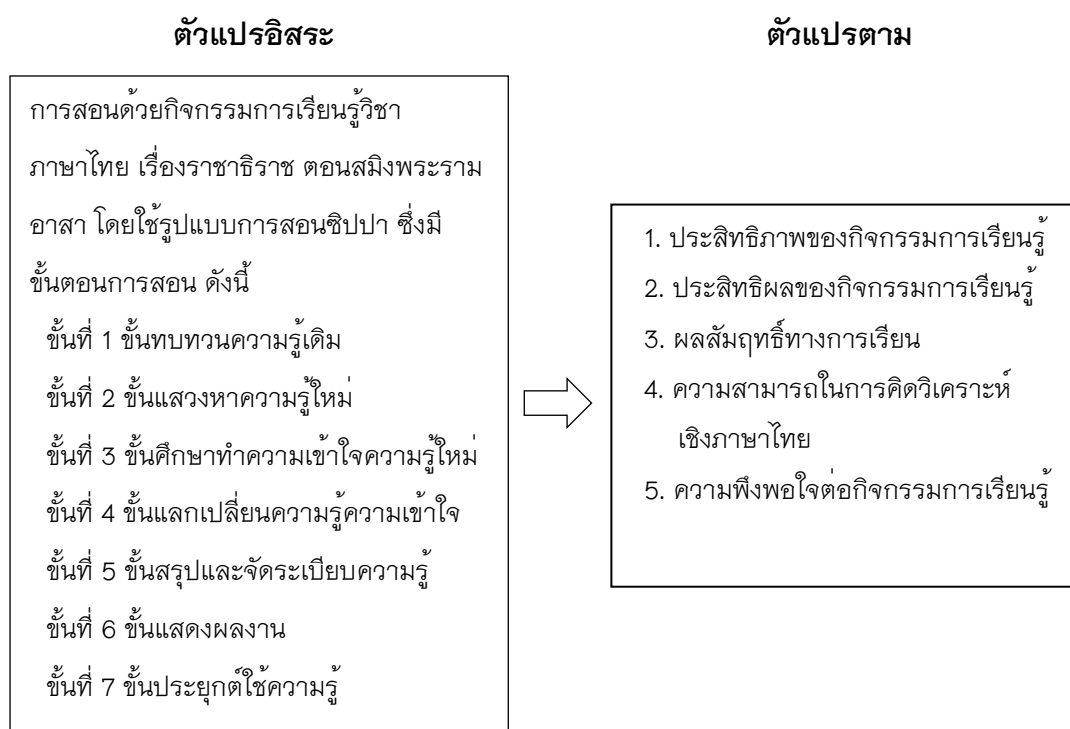
- 3.1 ความเป็นมาราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา
- 3.2 พระเจ้ากรุงจีนยกทัพ
- 3.3 สมิงพระรามอาสาออกรบ
- 3.4 สมิงพระรามเลือกม้าออกรบ
- 3.5 สมิงพระรามชนะการรบ
- 3.6 บทละครสร้างสรรค์ ตอนสมิงพระรามอาสา
- 3.7 การพิจารณาคุณค่าวรรณคดีราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังเรียน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. รูปแบบการสอนซีปปา (CIPPA Model) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเกิดจากการนำ 5 แนวคิดมาประสานกัน คือ แนวคิดสร้างความรู้ แนวคิดกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ และแนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่อกัน จัดกิจกรรมให้มีส่วนร่วม เคลื่อนไหวร่างกายได้ เรียนรู้ผ่านกระบวนการ และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยเนื้อหา 7 บทเรียน ดังนี้ บทเรียนที่ 1 ความเป็นมาราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา บทเรียนที่ 2 พระเจ้ากรุงจีน ยกทัพ บทเรียนที่ 3 สมิงพระรามอาสาออกรบ บทเรียนที่ 4 สมิงพระรามอาสาเลือกม้า ออกรบ บทเรียนที่ 5 สมิงพระรามชนะการรบ บทเรียนที่ 6 บทละครสร้างสรรค์ ตอนสมิงพระรามอาสา และบทเรียนที่ 7 การพิจารณาคุณค่าวรรณคดีราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

3. กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซีปปา หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม 7 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม ตั้งความรู้เดิมในเรื่องที่จะเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม เกิดความสนใจในสิ่งที่จะเรียนรู้

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่ ผู้เรียนค้นหาแหล่งข้อมูลที่ครูเตรียมมาให้

ขั้นที่ 3 ทำความเข้าใจความรู้ใหม่ ผู้เรียนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจกับความรู้ที่หามาได้ผ่านกระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มอภิปรายและสรุปความเข้าใจ ซึ่งต้องอาศัยการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ ขยายความรู้ของตนแก่ผู้อื่น

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้ สรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด จัดระเบียบความรู้เพื่อให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้อย่างง่ายด้วยการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้นักเรียนถามในประเด็นที่สงสัย

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน ผู้เรียนนำความรู้ทั้ง 6 ชั้น ของกระบวนการ สร้างความรู้ ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ทำแผนผังความคิด

ขั้นสุดท้ายขั้นที่ 7 ประยุกต์ใช้ความรู้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพในการดำเนินงาน เพื่อให้งานมีความสำเร็จโดยใช้เวลา ความพยายาม ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามเกณฑ์ ประสิทธิภาพของเครื่องมือที่วัดออกมาจะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ การทำแบบทดสอบย่อยแผนที่ 2, 4, 6, 8 และทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยกับเปอร์เซ็นต์การทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ เกณฑ์ที่กำหนด 80/80 อธิบายได้ ดังนี้

ตัวเลข 80 ตัวแรก คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบย่อยแผนที่ 2, 4, 6, 8 และทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยได้คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ

ตัวเลข 80 ตัวหลัง คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

5. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยเครื่องมือ (แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เปรียบเทียบจากคะแนนก่อนและหลังเรียน

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน ที่เกิดขึ้นหลังจากผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

7. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการใช้ความคิด พิจารณา แยกแยะสิ่งต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล นำไปสู่การสรุปอย่างมีเหตุผล วัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ลักษณะแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3 ด้าน ดังนี้

7.1 การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การถามหามูลเหตุ ผลลัพธ์
ความสำคัญของเรื่องราว วิเคราะห์หาข้อผิดพลาด

7.2 การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การถามให้คิดหา
ความสำคัญย่อย ความเชื่อมโยง

7.3 การคิดวิเคราะห์หลักการ หมายถึง การถามให้ค้นว่าเรื่องราวนั้น ๆ
อาศัยหลักการ จุดประสงค์ โครงสร้างอย่างไร

8. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มี
ต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา
โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หัวข้อดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 ความสำคัญ
 - 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
 - 1.4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย
 - 1.5 หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย
2. แผนการจัดการเรียนรู้
 - 2.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 2.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 2.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 - 2.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. รูปแบบการสอนชิปปา
 - 3.1 ความหมายของรูปแบบการสอนชิปปา
 - 3.2 การจัดกิจกรรมรูปแบบการสอนชิปปา
 - 3.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมรูปแบบการสอนชิปปา
 - 3.4 บทบาทของครูและนักเรียนรูปแบบการสอนชิปปา
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.3 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.4 การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

5. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย
 - 5.1 ความหมายการคิดวิเคราะห์
 - 5.2 องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์
 - 5.3 กระบวนการคิดวิเคราะห์
 - 5.4 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
 - 5.5 การวัดผลประเมินผลการคิดวิเคราะห์
6. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
 - 6.1 ความหมายของประสิทธิภาพ
 - 6.2 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
 - 6.3 ดัชนีประสิทธิผลของเครื่องมือ
7. ความพึงพอใจ
 - 7.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 7.2 แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ
 - 7.3 การวัดความพึงพอใจ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามบริบทสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดการเรียนการสอน โดยศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37-55) ดังนี้

1. ความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและ เสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข

และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดง ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควร แก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

2. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระภาษาไทย ประกอบด้วย 5 กลุ่มสาระ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงาน การศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้ เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจัยวรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เมื่อจบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไว้ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับ เรื่องที่อ่าน

2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

3. ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

4. ระบุ อธิบายคำเปรียบเทียบกับคำที่มีหลายความหมาย

5. ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณาจากบริบท

6. ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภท

ชักจูงใจ

7. ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือ

8. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนเพื่อนำไปใช้

แก้ปัญหา

9. มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียน สื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูล สารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

1. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

2. เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจน เหมาะสมและ

สละสลวย

3. เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุสาระสำคัญรายละเอียด

สนับสนุน

4. เขียนเรียงความ

5. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน

6. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ได้รับ

7. เขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายกิจธุระ
8. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการงาน
9. มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

1. พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู
2. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู
3. พุดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู
4. ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ
5. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู

และการสนทนา

6. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

1. อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย
2. สร้างคำในภาษาไทย
3. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค
4. วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน
5. แต่งบทร้อยกรอง
6. จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

1. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
2. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผล

ประกอบ

3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

4. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
5. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองตาม

ความสนใจ

4. โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย

หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนศึกษา
ประชาสามัคคี ได้กำหนดโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย 2 รหัสวิชา ท21102 ภาคเรียนที่ 2
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลาเรียน 60 ชั่วโมง รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย 2 รหัสวิชา ท21102 ภาคเรียนที่ 2

หน่วย	ชื่อหน่วย	มฐ./ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
1	โคลงโลกนิติ	ท 1.1 ม.1/1 ท 3.1 ม.1/3 ท 4.1 ม.1/3 ท 5.1 ม.1/1, ม.1/4	1. การศึกษาความหมายของคำศัพท์โคลง โลกนิติ 2. ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค 3. คำประพันธ์ประเภทโคลง 4. บทอาขยานในโคลงโลกนิติ 5. คุณค่าโคลงโลกนิติ 6. การพูดแสดงความคิดอย่างสร้างสรรค์ 7. การพูดหรือเขียนเล่าเรื่องที่สอดคล้องกับคำสอนในโคลงโลกนิติ 8. การเขียนบันทึกการเรียนรู้	12
2	กาพย์ พระไชยสุริยา	ท 1.1 ม.1/8, ม.1/9 ท 4.1 ม.1/1, ม.1/5 ท 5.1 ม.1/1	1. การศึกษาความหมายของคำศัพท์กาพย์ พระไชยสุริยา 2. เสียงในภาษาไทย 3. หน่วยเสียงพยัญชนะท้าย 4. การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ 5. คุณค่ากาพย์พระไชยสุริยา	12
3	กาพย์ เห่ชมเครื่อง คาวหวาน	ท 1.1 ม.1/7, ม.1/8 ท 3.1 ม.1/4, ม.1/5 ท 4.1 ม.1/4 ท 5.1 ม.1/5	1. ประเมินค่าเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อ 2. ภาษาพูด ภาษาเขียน 3. การอ่านเอกสารคู่มือ 4. การพูดรายงานจากการค้นคว้า 5. บทอาขยาน	10

ตาราง 1 (ต่อ)

หน่วย	ชื่อหน่วย	มฐ./ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
4	ราชาธิราช ตอนสมิง พระรามอาสา	ท 1.1 ม.1/1, ม.1/2 ม.1/4, ท 2.1 ม.1/2, ม.1/5 ท 3.1 ม.1/1 ท 4.1 ม.1/2 ท 5.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3	1. การสร้างคำ 2. การพูดสรุปความ 3. การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว 4. การอ่านจับใจความสำคัญ 5. การเขียนย่อความ 6. การเขียนบทละคร 7. การพิจารณาคุณค่าวรรณคดีราชาธิราช	16
5	นิทานพื้นบ้าน	ท 2.1 ม.1/8 ท 3.1 ม.3/2, ม.3/5	1. นิทานพื้นบ้านสังข์ทอง 3. นิทานพื้นบ้านพญาตันตาค 3. การนำประสบการณ์จากการฟัง และคุณิทานพื้นบ้านมาเขียนเป็นเรื่อง 4. การเล่านิทาน 5. การจัดทำโครงการเกี่ยวกับนิทาน พื้นบ้านนั้น	10
รวมเวลาเรียน				60

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานและตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วคัดเลือกเรื่องราชาธิราช ตอนสมิง พระรามอาสา มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา ครบทั้ง 5 สาระ ประกอบด้วยสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ดังตาราง 2

ตาราง 2 มาตรฐานและตัวชี้วัดราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน	<ol style="list-style-type: none"> 1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว บทร้อยกรอง ได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน 2. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน 4. ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทจากการอ่าน
มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 2. เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมและสละสลวย 5. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน
มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู
มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ	<ol style="list-style-type: none"> 2. สร้างคำในภาษาไทย
มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	<ol style="list-style-type: none"> 1. สรุปเนื้อหาของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน 2. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ 3. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

5. หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเนื้อหาสาระในบางครั้งอาจมีการเปลี่ยนแปลง ครูควรมีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการสื่อสารและนำไปใช้ในการสอนผู้เรียนอย่างถูกต้อง โดยแต่ละครั้งครูควรสอนให้ผู้เรียนได้ตระหนักและเห็นคุณค่า ความสำคัญของภาษาไทย ตลอดจนมีความภาคภูมิใจ และใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ซึ่งมีผู้รู้ได้กล่าวถึงหลักการสอนภาษาไทยไว้ ดังนี้

สุจริต เพียรชอบ (2531, หน้า 140-146) กล่าวถึงการสอนภาษาไทยว่าผู้สอนนอกจากจะมีเทคนิคแล้วต้องอาศัยจิตวิทยาบางประการ เพื่อสร้างบรรยากาศให้น่าเรียนมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูภาษาไทยต้องคำนึงอยู่เสมอว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัดและความสามารถทางภาษาต่างกัน
2. ความพร้อม โดยปกติแล้วเด็กที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนมัธยมจะต้องมีความพร้อมพอควร แต่ก็ยังมีความแตกต่างกันในด้านนี้
3. กระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการมีประสบการณ์ตรงจากการฝึกปฏิบัติและการที่ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้จะเป็นไปในทำนองที่ผู้เรียนเกิดความงอกงามขึ้นและเมื่อเรียนรู้แล้วจะคงทนถาวรไม่มีการลืมและในบางกรณีก็สามารถถ่ายทอดความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่นได้
4. การเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายหากครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม จัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงผู้เรียนจะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในสถานการณ์อื่นได้
5. การเรียนรู้โดยการกระทำ การเรียนภาษาไทยเป็นวิชาทักษะจะต้องฝึกให้นักเรียนเกิดทักษะความชำนาญ การลงมือกระทำเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงหากนักเรียนได้ปฏิบัติจริงแล้ว นักเรียนก็จะได้รับประโยชน์จากการเรียนมากที่สุด
6. การเรียนโดยการฝึกฝน การฝึกฝนเป็นกฎของการเรียนรู้ข้อหนึ่งที่ Thorndike ได้กล่าวว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้ามีการฝึกฝน
7. กฎแห่งผล เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนแล้วนักเรียนย่อมต้องการทราบผลของการปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง ดังนั้นผู้สอนควรสนองตอบโดยตรวจงานคืนทุกครั้งที่ทำแบบฝึก แล้วควรส่งคืนนักเรียนโดยเร็ว จากนั้นควรติดตามผลงาน หรือ

ประเมินผลการทำงานของนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนควรใช้จิตวิทยาในการพูดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจในการศึกษาหาความรู้ต่อไป

8. กฎของการใช้และไม่ได้ใช้ ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะดังที่กล่าวมาแล้ว หากมีได้ไม่นาน ๆ อาจจะไม่ได้อีก ควรจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ปฏิบัติเสมอ เช่น สอนหลักภาษาไทย ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและกำหนดประธาน รองประธาน เลขานุการ การกำหนดแต่ละหน้าที่ต้องมีภารกิจให้ทำ ดังนั้น ครูผู้สอนควรอธิบายบทบาทและหน้าที่ของแต่ละคนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้น การสอนในแต่ละครั้งควรแทรกความรู้ไปด้วย และที่สำคัญเนื้อหาสาระในบางครั้งอาจมีการเปลี่ยนแปลงครูควรมีความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการสื่อสารและนำไปใช้ในการสอนผู้เรียนอย่างถูกต้อง

9. แรงจูงใจ แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญมากโดยเฉพาะด้านการสอนภาษาไทย ครูควรพยายามสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนสนใจและตั้งใจที่จะฝึกฝนทักษะทางภาษามากขึ้น แรงจูงใจมี 2 ประเภท คือ

9.1 แรงจูงใจภายนอก หมายถึง แรงจูงใจที่ครูจัดหรือกำหนดให้เกิดขึ้น เช่น การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน การจัดกิจกรรม และประสบการณ์ที่น่าสนใจสนุกสนาน ทำให้ผู้เรียนเกิดการกระตือรือร้นที่จะเรียน

9.2 แรงจูงใจภายใน แรงจูงใจแบบนี้จะเกิดขึ้นในตัวของผู้เรียนเองเป็นความกระตือรือร้น ความใฝ่รู้เรียน ความรู้สึกอยากรวมทำกิจกรรม อยากแสวงหาความรู้ที่เกิดขึ้น ดังนั้น ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการจัดกิจกรรมการเรียน สร้างแรงจูงใจภายนอกที่ช่วยให้นักเรียนสนุก เกิดความศรัทธาจนเกิดแรงจูงใจภายในขึ้น

10. การเสริมกำลังใจ การเสริมกำลังใจเป็นสิ่งสำคัญที่สกินเนอร์พยายามที่จะให้มีการเสริมกำลังใจในทางบวกเพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง วิธีเสริมกำลังใจมีหลายวิธี แต่ที่นิยมใช้ คือ การเสริมกำลังใจด้วยวาจา การเสริมกำลังใจด้วยท่าทาง การเสริมกำลังใจด้วยการให้นักเรียนมีส่วนร่วม การเสริมกำลังใจโดยผู้สอนและนักเรียนและการเสริมกำลังใจด้วยการให้รางวัล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

10.1 การเสริมกำลังใจด้วยวาจา เป็นการเสริมกำลังใจที่ครูใช้มากที่สุดการเสริมกำลังใจด้วยวาจามีทั้งการยอมรับและการปฏิเสธ การยอมรับมักใช้คำว่า ดี ดีมาก น่าสนใจ เก่ง เป็นแนวคิดที่ดี ถ้าตอบผิดครูไม่ควรใช้ถ้อยคำที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจ เพราะเป็นการบั่นทอนความกล้าแสดงออกของนักเรียน

10.2 การเสริมแรงด้วยสีหน้าท่าทาง เมื่อนักเรียนตอบถูก หรือแสดงทักษะออกมาได้ถูกต้องครูควรเสริมกำลังใจด้วยการพยักหน้า การยิ้ม ผงกศีรษะ ใช้สายตาแสดงความพอใจ การเสริมกำลังใจด้วยท่าทางนี้บางครั้งก็แสดงเฉย ๆ แต่บางครั้ง ครูก็เสริมกำลังใจด้วยวาจาและท่าทางไปพร้อมกัน

10.3 การเสริมกำลังใจด้วยการให้นักเรียนมีส่วนร่วม เช่น การแข่งขันสะกดคำยากจะมีนักเรียนหลายคนออกมาสะกดแข่งขันกันบนกระดานดำ ครูมีบัตรคำเฉลยคำที่ถูกต้อง นักเรียนก็จะช่วยกันให้คะแนน รวมคะแนน เมื่อกลุ่มใดชนะ ก็มีการให้ดาว หรือมีการปรบมือแสดงการยกย่องชมเชยความสามารถ การเสริมกำลังใจ โดยกลุ่มนักเรียน คือ นักเรียนกล่าวชมกันเองและปรบมือให้กัน

สรุปหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับผู้สอน ซึ่งจำเป็นต้องใช้จิตวิทยาเพื่อให้เข้าใจผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ความพร้อมที่จะเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้ โดยการกระทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรง ผักผ่อนทักษะจนเกิดความชำนาญ และควรสะท้อนผลการปฏิบัติงานให้ผู้เรียนทราบโดยเร็ว คำนึงถึงความทันสมัยของเนื้อหาสาระข้อมูลดังกฎแห่งการใช้และไม่ได้ใช้ การสร้างแรงจูงใจภายใน ภายนอกและการเสริมกำลังใจ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยไม่มีหลักการใดที่ดีที่สุด เนื่องจากเนื้อหา ระดับความสามารถ และปัจจัยหลายด้านมีความแตกต่างกันผู้สอนควร เลือกรูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การสอนภาษาไทยให้สนุกอย่างสร้างสรรค์ ผู้สอนคือผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนกล้าคิดอย่างสร้างสรรค์ กล้าพูดได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เพื่อต่อยอดสู่การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกรายวิชาและในระดับที่สูงขึ้น

บันได 5 ขั้นของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลในศตวรรษที่ 21 คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพ และคุณลักษณะตามมาตรฐานสากล โดยจะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีทักษะในการค้นคว้า แสวงหาความรู้และมีความรู้ พื้นฐานที่จำเป็น โดยครูผู้สอนจะต้องพยายามจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และ เข้าถึงองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งมีขั้นตอนสู่วิธีการต่อไปนี้

1. ขั้นการตั้งคำถาม/สมมติฐาน (Learning to Question)

เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด สังเกต ตั้งคำถาม และเกิดการเรียนรู้ จากการตั้งคำถาม

2. **ขั้นการสืบค้นความรู้และสารสนเทศ (Learning to Search)**
ครูผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ สืบค้นข้อมูล จากแหล่งข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ จากการฝึกปฏิบัติและการทดลอง ตลอดจนการเก็บข้อมูล เป็นต้น

3. **ขั้นการสร้างความรู้ (Learning to Construct)** เป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกันที่ครูผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนนำความรู้จากการศึกษาค้นคว้า การทดลอง มาใช้ในการถกแถลง แสดงความคิดเห็น อภิปรายความรู้ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การสรุปและสร้างองค์ความรู้

4. **ขั้นการสื่อสารและนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ (Learning to Communication)** เป็นการฝึกให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้มาสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การพูด การอ่าน การเขียน หน้าชั้น

5. **ขั้นการบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Learning to Serve)** คือ การที่ครูผู้สอนจะต้องฝึกให้ผู้เรียนนำความรู้มาสู่การปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การทำประโยชน์ให้กับสังคม อันจะส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะของผู้เรียนและการบริการสังคม

จากข้างต้น เป็นเพียงขั้นตอนและบันไดที่ครูผู้สอนภาษาไทยจะต้องสามารถนำมาใช้ในการบูรณาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้องค์ความรู้จากการสังเกตและตั้งคำถาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลและรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ และนำความรู้ที่ได้มาตั้งประเด็นปัญหา แสดงความรู้ความคิด อันนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้และมุมมองที่หลากหลาย

การสอนเกี่ยวกับหลักภาษาไทย เป็นเรื่องที่ยากลำบากสำหรับครูผู้สอนและผู้เรียนมาก อาจเป็นเพราะเนื้อหาที่ยาก ซับซ้อน มีกฎเกณฑ์ที่เข้าใจยาก บ่อยครั้งผู้เรียนไม่ค่อยสนใจเรียนรู้เท่าที่ควร ครูผู้สอนต้องหาวิธีการที่หลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจผู้เรียน วิธีการสอนหลักภาษาไทยที่เหมาะสมนั้น ครูจะต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์จากการเรียนหลักภาษา สอนให้ผู้เรียนได้ทราบกฎเกณฑ์ทางภาษาเฉพาะที่จำเป็น เช่น ประโยคและโครงสร้างของประโยคในภาษาไทย คำและหน้าที่ของคำในภาษาไทย รูปลักษณะคำไทย เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยให้หลักภาษาไทยได้เกิดความสัมพันธ์กับการใช้ภาษาไทย ครูจะต้องสอนหลักภาษาไทยโดยการฝึกทักษะทั้งสี่ให้แก่ผู้เรียนในชั้นเรียนโดยให้มีการซักถาม พูดอธิบาย แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ต่อประเด็นของเนื้อหาหลักภาษาไทยที่สอน

การสอนวรรณคดีไทย แม้ว่าครูผู้สอนจะสอนวรรณคดีไทยในระดับชั้นประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาก็ตาม การเรียนการสอนวรรณคดีไทยยังคงประสบปัญหา เช่น ผู้เรียนไม่เห็นคุณค่าของวรรณคดีไทยอย่างแท้จริง ครูมักจะมุ่งเน้นในการสอนคำศัพท์ และเนื้อหาของวรรณคดีมากกว่าการพัฒนาความคิดของผู้เรียน ให้รู้จักสังเกต แยกแยะ วิเคราะห์ วิจัย ฉะนั้นเพื่อให้การสอนวรรณคดีเป็นไปตามหลักการที่เหมาะสม ครูจะต้องสอนเนื้อหาของวรรณคดีให้มีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของผู้เรียน ให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ สามารถตั้งแง่คิด วิเคราะห์วิจารณ์สังคม ตัวละครได้อย่างมีเหตุผล และมีวิจารณ์ญาณได้ นอกจากนี้ครูจะต้องสามารถสอนวรรณคดีในฐานะเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปะภาษา และประสบการณ์ชีวิต โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดของผู้เรียน ให้อิสระทางความคิดของผู้เรียน ครูจะต้องชี้แนะแนวทางวิธีการคิดที่ถูกต้องและหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสนใจและเรียนรู้วรรณคดีอย่างเห็นคุณค่า ตลอดจนความงามของวรรณคดี

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2558, หน้า 2-4) เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข มีทักษะในการใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้กับการเรียนสาระเรียนรู้อื่น ๆ และในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว รวมทั้งได้พัฒนาความคิดเพราะการเรียนการสอนภาษาไทยนั้นมิได้มุ่งหวังเพียงการอ่านออกเขียนได้เท่านั้น หัวใจสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทยนั้นอยู่ที่นักเรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำความรู้ความเข้าใจไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ตลอดจนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ รวมทั้งต้องพิทักษ์รักษาและสืบสานภาษาไทยไว้ในฐานะที่ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นเอกราชของชาติไทย

กิจกรรม “การเล่น” ประกอบการสอนภาษาไทยจัดเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยเราใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเห็นคุณค่า เกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้นนอกจากนี้ กิจกรรม “การเล่น” ประกอบการสอนยังช่วยฝึกทักษะให้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย การจัดกิจกรรม “การเล่น” แต่ละชนิดจะต้องมีความมุ่งหมายเฉพาะว่าต้องการฝึกทักษะด้านใดที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน นอกเหนือไปจากความสนุกเพลิดเพลินที่นักเรียนจะได้รับ ลักษณะของ “การเล่น” ที่จะนำมาประกอบ

การสอนภาษาไทยนั้นควรจะได้รับการดัดแปลงให้เหมาะสมกับเนื้อหาตลอดจนคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนด้วย การเล่นเกมมีหลักสำคัญ คือ ต้องมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มากที่สุด โดยที่ครูอาจจะหาการเล่นต่าง ๆ ที่คิดขึ้นเองบ้าง หรือดัดแปลงจากการเล่นอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วบ้างก็ได้

กิจกรรม “การเล่น” ประกอบการสอนภาษาไทย ควรจัดให้เล่นแข่งขันเป็นหมู่จะดีกว่าเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน การจัดหมู่ให้เล่นอาจจัดเป็นหมู่ย่อย ๆ หมู่ใหญ่ ๆ หรือเล่นพร้อมกัน สิ่งสำคัญก็คือ ต้องพยายามให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง และในการเล่นนี้เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ครูสามารถประเมินผลการเรียนและการสอนให้ได้อย่างดีอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปแล้วพอจะประมวลได้ว่า กิจกรรม “การเล่น”

ประกอบการสอนภาษาไทยมีสาระสำคัญและคุณประโยชน์ ดังนี้

1. ช่วยให้เกิดพัฒนาการทางด้านความคิดให้กับนักเรียน
2. ช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่าน

และการเขียน

3. ช่วยในการฝึกทักษะทางภาษาและทบทวนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ
4. ช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถที่มีอยู่
5. ช่วยประเมินผลการเรียนและการสอน
6. ช่วยให้นักเรียนเกิดความเพลิดเพลินและผ่อนคลายความเครียด

ในการเรียน

7. ช่วยจูงใจและเร้าความสนใจของนักเรียน
8. ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามัคคี รู้จักการเอื้อเฟื้อ

ช่วยเหลือกัน

9. ช่วยฝึกความรับผิดชอบและฝึกให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติตาม

ระเบียบ

10. ช่วยให้ครูได้เห็นพฤติกรรมของนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
11. ใช้เป็นกิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียน เสริมบทเรียน และสรุป

บทเรียน

สรุปว่าหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจะประสบผลสำเร็จถ้าผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข การเล่นเกมการสอนภาษาไทยจะช่วยเร้าใจให้เกิดการเรียนรู้ และเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเห็นคุณค่า เกิดความเข้าใจในบทเรียน ซึ่งลักษณะการเล่นที่จะนำมาประกอบการสอนภาษาไทยควรมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับเนื้อหาตลอดจนคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนด้วย การสอนภาษาไทยต้องสอนในสิ่งที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น หลักภาษาไทย สอนให้ผู้เรียนได้ทราบกฎเกณฑ์ทางประโยคและโครงสร้างของประโยค คำและหน้าที่ของคำใน รูปลักษณณ์คำไทย เป็นต้น เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้เหล่านั้นไปใช้ในการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียน การสอนวรรณคดีไทย ครูจะต้องสอนเนื้อหาวรรณคดีให้มีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันสามารถถึงแง่คิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์สังคม ตัวละครได้อย่างมีเหตุมีผล และมีวิจารณ์ญาณได้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นการพัฒนาความคิดของผู้เรียน ให้อิสระทางความคิดของผู้เรียน ครูจะต้องชี้แนะแนวทางวิธีการคิดที่ถูกต้องและหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสนใจและเรียนรู้วรรณคดีอย่างเห็นคุณค่า ตลอดจนความงามของวรรณคดี

แผนการจัดการเรียนรู้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางสำหรับผู้สอนใช้จัดประสบการณ์กับผู้เรียนเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

รุจิรุ ภูสาระ (2545, หน้า 159) ให้ความหมายของแผนการเรียนรู้ว่าเป็นเครื่องมือแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

นิคม ชมภูหลง (2545, หน้า 180) แผนการสอน หมายถึง แผนการโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 1) อธิบายไว้ว่า แผนจัดการเรียนรู้ หมายถึง แบบแผนที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับแนวการดำเนินการและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีส่วนสำคัญประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา วิธีการจัดกิจกรรมสื่อการเรียน และการวัดผลประเมินผล

ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ (2551, หน้า 220) ได้กล่าวว่า การวางแผนการสอนหรือการวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการเตรียมกิจกรรมและข้อมูลที่ต้องใช้ในการสอนของผู้สอนล่วงหน้าอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้เนื้อหาขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลโดยผู้สอนต้องจัดเตรียมข้อมูลดังกล่าวอย่างสอดคล้องต่อเนื่องกันเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติจริง

ชนาธิป พรกุล (2552, หน้า 85) ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เขียนไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้สอนมีความพร้อมและมั่นใจว่าสามารถสอนได้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และดำเนินการสอนได้ราบรื่น

ชวลิต ชูกำแพง (2553, หน้า 94) ได้อธิบายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา เวลา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นอย่างเต็มศักยภาพ

ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ (2551, หน้า 220) ได้กล่าวว่า การวางแผนการสอนหรือการวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการเตรียมกิจกรรมและข้อมูลที่ต้องใช้ในการสอนของผู้สอนล่วงหน้าอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้เนื้อหาขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลโดยผู้สอนต้องจัดเตรียมข้อมูลดังกล่าวอย่างสอดคล้องต่อเนื่องกันเพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติจริง

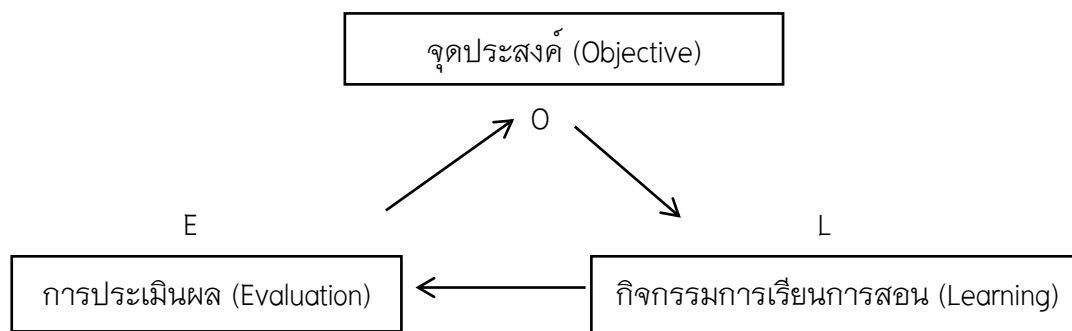
สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับแนวการดำเนินการขั้นตอนการจัดกิจกรรม สื่อ การวัดผลประเมินผลที่ครูผู้สอนเขียนไว้ล่วงหน้าทำให้มีความพร้อม ความมั่นใจเพื่อให้การสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถาม เน้นกระบวนการ สามารถนำกระบวนการไปใช้จริง และส่งเสริมการใช้วัสดุที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น

แผนการสอนที่ดีจะต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้ (บุรชัย ศิริมหาสาคร, 2545, หน้า 5)

1. ตอบคำถามได้ คือ สอนเพื่ออะไร สอนอย่างไรและสอนแล้วได้ผลตามที่ต้องการหรือไม่
2. ต้องมีส่วนประกอบอย่างน้อย 3 ส่วน คือ
 - 2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ต้องให้เกิดกับผู้เรียน สอนเพื่ออะไร
 - 2.2 การเรียนการสอนที่จะทำให้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
 - 2.3 การวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ตามการเรียนรู้ที่ตั้งไว้หรือไม่ ทั้งสามส่วนนี้เรียกว่า โอล่ (OLE) ซึ่งสามารถเขียนแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของโอล่ ได้ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์โอล่ (OLE)

ที่มา : บุรชัย ศิริมหาสาคร (2545, หน้า 5)

จากภาพประกอบ 2 OLE : โอล่ ซึ่งสามารถเขียนแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลในแผนการสอนเห็นความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงเกี่ยวเนื่องกันเป็นกระบวนการ ดังนี้

1. จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นตัวตั้ง หรือเป็นตัวเริ่มต้น
2. การเรียนการสอนเป็นตัวกลางนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้
3. การวัดและประเมินผล เป็นตัวสรุปเพื่อบ่งชี้ความสำเร็จ ว่ากระบวนการเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ตามที่ตั้งไว้หรือไม่

นาตยา ปิรันธนานนท์ (2545, หน้า 172-173) ได้อธิบายไว้ว่า ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องประกอบไปด้วย

1. เจตคติที่ดี ผู้สอนควรมีความรู้ลึกที่ดีต่อการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่ควรมองว่างานเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการสร้างภาระ ความยุ่งยาก เพราะแผนการจัดการเรียนรู้จะเป็นประโยชน์ต่อทั้งผู้สอน ผู้เรียน ผู้บริหาร สถานศึกษาและต่อสังคม ที่จะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ หากผู้สอนมีความรู้ลึก มีเจตคติที่ดีต่อการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ก็จะทำให้แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพและนำไปใช้ได้จริง

2. นักวางแผน นักคิด การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ก็เช่นเดียวกับประมวลการสอนหรือแนวการสอน หรือกำหนดการสอน คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้สามารถสะท้อนความเป็นนักวางแผน นักคิดสร้างสรรค์ของผู้สอนได้

3. เครื่องมือสื่อสาร แผนการจัดการเรียนรู้ก็เช่นเดียวกับประมวลการสอนที่ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารความเข้าใจสำหรับตัวผู้สอน ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน ได้รับทราบ ว่า โรงเรียนจัดการศึกษาอย่างไร ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างไร

4. เฉพาะเจาะจง ครอบคลุม พอเพียง การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ควรต้องระบุสิ่งที่จะเรียน จะสอนให้ชัดเจน ครอบคลุมและพอเพียงที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการกำหนดจุดประสงค์ที่กว้างมากเกินไปหรือน้อยเกินไป และต้องเป็นประโยชน์กับผู้เรียน

5. ยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ แผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ได้เตรียมการล่วงหน้าก่อนจะมีการเรียนการสอนจริง ๆ การกำหนดข้อมูลใด ๆ ไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ควรมีความยืดหยุ่นที่จะสามารถปรับเปลี่ยนแก้ปัญหาได้ ในกรณีที่มีปัญหาเมื่อมีการนำไปใช้ หรือไม่สามรถดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้นั้น สามารถปรับเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นได้ โดยไม่กระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2551, หน้า 58-64) ได้อธิบายลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้ชัดเจน (ในการสอนเรื่องนั้น ๆ ต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณสมบัติอะไร หรือด้านใด)

2. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ชัดเจนและนำไปสู่ผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง (ระบุบทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียนไว้ชัดเจนว่าจะต้องทำอะไร จึงจะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผล)

3. กำหนดสื่ออุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ไว้ชัดเจน (จะใช้สื่อ อุปกรณ์ หรือแหล่งเรียนรู้อะไรช่วยบ้าง และจะใช้อย่างไร)

4. กำหนดวิธีวัดและประเมินผลไว้ชัดเจน (จะใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลใด เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้)

5. ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ (ในกรณีที่มีปัญหาเมื่อมีการนำไปใช้หรือไม่สามารถกำหนดการจัดการเรียนรู้ตามแผนนั้นได้ก็สามารถปรับเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นได้โดยไม่กระทบต่อการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้)

6. มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ และสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงที่ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่

7. แปลความได้ตรงกัน แผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนขึ้นจะต้องสื่อความหมายได้ตรงกันเขียนให้อ่านเข้าใจง่าย กรณีมีการสอนแทนหรือเผยแพร่ ผู้นำไปใช้สามารถเข้าใจและใช้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้

8. มีการบูรณาการ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะสะท้อนให้เห็นการบูรณาการแบบองค์รวมของเนื้อหาสาระการเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนรู้เข้าด้วยกัน

9. มีการเชื่อมโยงความรู้ไปใช้อย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์ใหม่ และนำไปใช้ในชีวิตจริงกับการเรียนในเรื่องต่อไป

สรุปได้ว่าลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบ หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนควรมีความรู้สึกที่ดีต่อการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่ควรมองว่างานเขียนแผนเป็นการสร้างภาระ ความยุ่งยาก เป็นนักวางแผน นักคิด นักเชื่อมโยงความรู้ พยายามลดบทบาทจากผู้ออกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถาม และแผนการจัดการเรียนรู้ควรมีความยืดหยุ่น มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง

3. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 216–217) ได้อธิบายถึงแผนการจัดการเรียนรู้ว่าประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ ดังต่อไปนี้ ส่วนนำ : รายวิชา/กลุ่ม ชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ หรือชื่อแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน เวลาที่สอน

1. มาตรฐานการเรียนรู้
2. ตัวชี้วัดชั้นปี
3. สาระสำคัญ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. สาระการเรียนรู้
6. กิจกรรมการเรียนรู้
7. การวัดผลประเมินผล
8. สื่อและแหล่งเรียนรู้
9. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

กุลิสรา จิตรชญาวนิช (2562, หน้า 73–174) ได้สรุปถึงสิ่งสำคัญที่ควรมีแผนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปมี ดังนี้

1. ส่วนที่เป็นหัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่บนส่วนหัวหรือส่วนบนของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อหรือองค์ประกอบดังนี้
 - 1.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้หรือชื่อวิชาที่เรียน
 - 1.2 ลำดับหน่วยการเรียนรู้และเรื่องที่สอน
 - 1.3 ระดับชั้นที่สอน ปีการศึกษาที่สอน
 - 1.4 จำนวนชั่วโมงที่สอนหรือจำนวนคาบเวลาที่สอน
2. ส่วนที่เป็นตัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ในส่วนของตัวแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้
 - 2.1 สาระสำคัญ
 - 2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้
 - 2.3 สาระการเรียนรู้
 - 2.4 กิจกรรมการเรียนรู้หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้
 - 2.5 สื่อการเรียนรู้
 - 2.6 แหล่งการเรียนรู้

2.7 การวัดผลและประเมินผล

2.8 บันทึกรูปผลการจัดการเรียนรู้ หรือบันทึกหลังสอน

ทั้งนี้องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ในข้างต้นนั้น

จะพบว่านักวิชาการแต่ละท่านหรือในสถานศึกษาแต่ละแห่งอาจมีองค์ประกอบที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้สอนว่าจะเลือกใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบใด

กุลิศรา จิตรชญาวณิช (2562, หน้า 177-182) กล่าวถึงแผนการจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ที่ผู้สอนนิยมใช้จะมีลักษณะขององค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมือนกัน โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

1. หัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายละเอียดที่อยู่ด้านบนสุดของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเรียกว่าส่วนของหัวแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ลำดับแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.3 ชื่อวิชาที่สอน

1.4 ชื่อหน่วยการเรียนรู้

1.5 ชื่อเรื่องหรือเนื้อหาที่สอน

1.6 ชั้นที่สอน ภาคเรียนที่สอน ปีการศึกษาที่สอน

1.7 จำนวนชั่วโมงหรือคาบที่สอน

1.8 ผู้ที่สอน และโรงเรียนที่สอน (มีหรือไม่มีก็ได้)

2. ตัวแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้หมายถึง สิ่งที่ผู้เรียนรู้และสามารถทำอะไรได้ตามที่กำหนดไว้มาตรฐานการเรียนรู้มี 2 ประเภท ได้แก่

2.1.1 มาตรฐานวิชาการ (Academic Standard) เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถทำได้ในช่วงเวลาที่กำหนด

2.1.2 มาตรฐานการปฏิบัติ (Performance Standard) เป็นผล การปฏิบัติหรือระดับความสามารถที่ผู้เรียนต้องแสดงออก ซึ่งแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จะเขียนในลักษณะรวมกับมาตรฐานวิชาการหรือบางกลุ่มสาระจะเขียนแยกเฉพาะ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

2.2 ตัวชี้วัด คือ สิ่งที่ยังบอกถึงคุณลักษณะเชิงนามธรรมหรือรูปธรรมที่สามารถวัดได้ ซึ่งการเขียนตัวชี้วัดจะระบุประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

2.2.1 ระบุสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้และปฏิบัติได้ในแต่ละระดับชั้น

2.2.2 มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

2.2.3 นำไปใช้กำหนดเนื้อหาสาระจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และเป็นเกณฑ์สำหรับวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 9) ได้กำหนดตัวชี้วัดเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปี ในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3)

2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

หลักสูตรได้มีการกำหนดรหัสกำกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อความเข้าใจและให้สื่อสารตรงกัน ดังนี้

ว 1.1 ป.1/2

ว กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

1.1 สาระที่ 1 มาตรฐานข้อที่ 1

ป.1/2 ตัวชี้วัดประถมศึกษาปีที่ 1 ข้อที่ 2

ต 2.2 ม.4-6/2

ต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

2.2 สาระที่ 2 มาตรฐานข้อที่ 2

ม.4-6/2 ตัวชี้วัดชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ข้อที่ 2

3. จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับหรือบรรลุผล ซึ่งมี 3 ด้าน คือ

3.1 ด้านความรู้ (Knowledge : K) เป็นจุดประสงค์เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

3.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process : P) เป็นจุดประสงค์เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมหรือทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่ต้องการวัดผู้เรียน

3.3 ด้านเจตคติหรือคุณธรรมจริยธรรม (Attitude : A) เกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึกการเห็นคุณค่า และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ

สำหรับการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และนิยมเขียนขึ้นต้นด้วยคำกริยา ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ชัดเจน เช่น อ่าน เขียน พูด อธิบาย สาธิต ออกแบบการเขียนจุดประสงค์พยายามเขียนให้ครอบคลุมด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process) ด้านเจตคติหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Attitude) รวมทั้งเขียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่สอน ตัวอย่างการเขียนจุดประสงค์ในแต่ละด้านมี ดังนี้

ตัวอย่างจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้

- อธิบายความสำคัญของอาหารหลัก 5 หมู่ได้ถูกต้อง (K)
- บอกความสำคัญของวันมาฆบูชาได้ (K)
- อธิบายฉันทลักษณ์กลอนสุภาพได้ถูกต้อง (K)

ตัวอย่างจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะ/กระบวนการ

- ปฏิบัติการใช้โปรแกรม Power point ในการนำเสนองานได้ (P)
- เขียนจดหมายลาภิกได้ถูกต้องตามรูปแบบ (P)
- แต่งกลอนสุภาพเรื่องต้นไม้ได้ (P)

ตัวอย่างจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

- มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย (A)
- มีความสามัคคีในการทำงานกลุ่ม (A)

4. สาระสำคัญ หมายถึง แก่นของเรื่องหรือประเด็นหลักของเรื่องที่จะสอน เขียนให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่สอน และใช้ภาษากระชับชัดเจนอ่านเข้าใจง่าย

ตัวอย่างสาระสำคัญ คำควบกล้ำ คือ คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัวเรียงกัน ประสมสระเดียวกันและอ่านออกเสียงพยัญชนะต้นทั้ง 2 ตัวพร้อมกัน

5. สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหา คือ รายละเอียดของเรื่องที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระการเรียนรู้มี 2 ลักษณะ คือ สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่เป็นข้อความรู้ทั่วไปและสาระการเรียนรู้สำคัญพฤติกรรมกรเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นตัวกำหนดมี 3 ด้าน ด้านความรู้ คือ สาระความรู้ที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียน ด้านทักษะกระบวนการ คือ ทักษะที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ ทักษะการทำงาน ทักษะการเรียนรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ฝึก

และด้านเจตคติ คุณค่า คือ อารมณ์ความรู้สึก การเห็นประโยชน์คุณค่าของเรื่องที่เรียน สำหรับการเขียนสาระการเรียนรู้ถ้ามีเนื้อหารายละเอียดมากควรเขียนเฉพาะหัวข้อเรื่อง ส่วนรายละเอียดให้ทำเป็นเอกสารประกอบการเรียนรู้หรือใบความรู้ ให้ผู้เรียนศึกษาดูด้วยตนเอง

6. กิจกรรมการเรียนรู้/กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ สภาพการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นเพื่อทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ อาจใช้วิธีการจัดการกิจกรรมได้หลากหลายวิธีการและหลายขั้นตอนด้วยกัน แต่โดยทั่วไป การจัดการกิจกรรมการศึกษามีขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 3 ขั้นตอนด้วยกันดังต่อไปนี้

6.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนหรือขั้นเตรียมความพร้อม เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้ในเนื้อหาที่สอน โดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่น่าสนใจ เช่น ใช้เพลง เกม และคู่มือทัศน

6.2 ขั้นการจัดการเรียนรู้ (ขั้นสอน) เป็นการนำเสนอเนื้อหาที่สอน โดยใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ และให้ผู้เรียนได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้อย่างเป็นระบบ

6.3 ขั้นสรุป เป็นการสรุปบทเรียนหรือเนื้อหาที่เรียนในแต่ละครั้ง โดยผู้สอนอาจเป็นผู้สรุปหรือผู้เรียนร่วมกันสรุป ขึ้นอยู่กับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน รวมทั้งเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

7. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน โดยผู้สอนนำมาใช้ประกอบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น เกม เพลง ใบความรู้และเอกสารประกอบการสอน แหล่งการเรียนรู้ หมายถึง แหล่งที่มีข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศหรือความรู้ต่าง ๆ ที่ให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยทั่วไปมักจะหมายถึงสถานที่ที่เปิดให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ พิพิธภัณฑ์

8. การวัดผลและประเมินผล เป็นการวัดผลและประเมินผลความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียน โดยจะต้องระบุวิธีวัดผล เครื่องมือวัดผล เกณฑ์การประเมินผล ให้ชัดเจนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลโดยทั่วไป จะประกอบด้วย 3 ส่วนที่สำคัญ ดังนี้

8.1 การวัดผล (Measurement) เป็นการรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การทดสอบ เป็นต้น

8.2 ประเมินผล (Evaluation) เป็นการตัดสินสิ่งที่จะวัดโดยนำตัวเลขที่วัดประเมินผลได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการตัดสินคุณค่าสิ่งที่จะวัดประเมินผล เช่น ผ่าน ไม่ผ่าน

8.3 เกณฑ์การประเมินผล เป็นการกำหนดเงื่อนไขของการวัดและประเมินผลที่ผู้เรียนจะผ่านเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลในลักษณะเชิงปริมาณและคุณภาพ

ตัวอย่างการเขียนการวัดผลและประเมินผล

แบบที่ 1 การวัดผลและประเมินผลจะประกอบด้วยหัวข้อ จุดประสงค์ วิธีการวัดผล เครื่องมือวัดผล และเกณฑ์การประเมินผล โดยเขียนในลักษณะตาราง

ตาราง 3 ตัวอย่างการวัดผลและประเมินผลลักษณะตาราง

จุดประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
เขียนเรียงความเรื่องป่าไม้ได้ถูกต้องตามรูปแบบ (P)	ตรวจผลงานการเขียนเรียงความเรื่อง ป่าไม้	แบบประเมินการเขียนเรียงความเรื่อง ป่าไม้	เขียนเรียงความเรื่องป่าไม้ได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป

แบบที่ 2 การวัดผลและประเมินผลจะประกอบด้วยหัวข้อ วิธีการวัดผล เครื่องมือวัดผล เกณฑ์การประเมินผล โดยเขียนเป็นความเรียง

1. วิธีการวัดผล

- ทำแบบทดสอบเรื่องคำเป็นคำตาย

2. เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบเรื่องคำเป็นคำตาย

3. เกณฑ์การประเมินผล

- ทำข้อสอบผ่านร้อยละ 70 ขึ้นไป

9. บันทึกรูปผลการเรียนรู้หรือบันทึกหลังสอน คือ การบันทึกผลที่เกิดขึ้นหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เสร็จสิ้นลง โดยเป็นการบันทึกสรุปรายละเอียดข้อมูลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าบรรลุผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ประสบปัญหาและอุปสรรคหรือไม่

สรุปได้ว่าการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ หัวแผนการจัดการเรียนรู้ที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิชาเรียน ผู้สอน จำนวนชั่วโมง ถัดมาคือ ตัวแผนการจัดการเรียนรู้ที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม สื่อ แหล่งการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และบันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ โดยผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ใช้เป็นกรอบในการประเมิน ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ 16 ตัวชี้วัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555, หน้า 3)

ตาราง 4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะ	คำอธิบาย	จำนวน
1. ความสามารถในการสื่อสาร	ความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	4

ตาราง 4 (ต่อ)

สมรรถนะ	คำอธิบาย	จำนวน
2. ความสามารถในการคิด	ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม	2
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	ความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม	2
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	ความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสมการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง และผู้อื่น	6
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	ความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม	2

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ 8 ประการ ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 1-5)

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

ข้อที่ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

นิยาม รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ดำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ผู้ที่รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคีปรองดอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ตัวชี้วัด

- 1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ
- 1.2 ดำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย
- 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา
- 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อที่ 2 ซื่อสัตย์สุจริต

นิยาม ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ

ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต คือ ผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

ตัวชี้วัด

2.1 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ

2.2 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

ข้อที่ 3 มีวินัย

นิยาม มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ผู้มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตัวชี้วัด

3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ข้อที่ 4 ใฝ่เรียนรู้

นิยาม ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

ตัวชี้วัด

4.1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

ข้อที่ 5 อยู่อย่างพอเพียง

นิยาม อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยง และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัด

5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ข้อที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

นิยาม มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ และรับผิดชอบในการทำหน้าที่การทำงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ผู้ที่มุ่งมั่นในการทำงาน คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทুমเทกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

ข้อที่ 7 รักความเป็นไทย

นิยาม รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ผู้ที่รักความเป็นไทย คือ ผู้ที่มีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูกตเวทิตี ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวชี้วัด

7.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูกตเวทิตี

7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

เหมาะสม

7.3 อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

ข้อที่ 8 มีจิตสาธารณะ

นิยาม มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

ผู้ที่มีจิตสาธารณะ คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยร่างกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ตัวชี้วัด

8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวัง

ผลตอบแทน

8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

สรุปคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ผู้วิจัยให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน คือ ใฝ่เรียนรู้ ผู้เรียนแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมุ่งมั่นในการทำงาน ผู้เรียนมีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทุ่เมทาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ผู้วิจัยกำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

รูปแบบการสอนชิปปา

1. ความหมายของรูปแบบการสอนชิปปา

รูปแบบการสอนแบบชิปปา (CIPPA Model) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองร่วมกับการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนบุคคลอื่น สิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีทักษะ กระบวนการเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้ได้ โดยความรู้จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียน

มีความพร้อมในการรับรู้และเรียนรู้อย่างเต็มตัว มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ทิตนา แชมมณี (2553, หน้า 282-284) ให้ความหมายของชิปปา เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ได้มาจากตัวของคำสำคัญซึ่งใช้เป็นแนวคิดหลัก ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มี ดังนี้

C (Construct) การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยกระบวนการ แสวงหาข้อมูล ทำความเข้าใจ คิดวิเคราะห์ ตีความ แปลความ สร้างความหมาย สังเคราะห์ ข้อมูล และสรุปข้อความ

I (Interaction) การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เรียนรู้ แลกเปลี่ยน ข้อมูลความคิดประสบการณ์แก่กันและกัน

P (Physical Participation) การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย มีบทบาทในการทำกิจกรรม ซึ่งเป็นการช่วยให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากที่สุด

P (Process and Product) การให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการควบคู่ไป กับผลงานข้อความรู้ที่สรุปได้

A (Application) การให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยเพิ่มการเรียนรู้มากขึ้น

สุคนธ์ สนิธพานนท์ และคณะ (2552, หน้า 176) กล่าวว่า โมเดลชิปปา (CIPPA Model) เป็นแนวคิดของ ทิตนา แชมมณี ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับ แนวคิดทางการศึกษาของ John Dewey ซึ่งเป็นผู้คิดเรื่องการเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by doing) ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ รู้จัก แลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ระหว่างกัน ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการควบคู่ไปกับการปฏิบัติ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเปลี่ยนบทบาทของครู จากผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ตามแบบ ชิปปานั้น ผู้สอนจะต้องรู้จักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, หน้า 112) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการ เรียนรู้แบบชิปปาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการคิด กระบวนการ

แสวงหาความรู้ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา ฯลฯ จนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

ทิตินา แชมมณี (2553, หน้า 282) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบชิปปา คือ รูปแบบการประสาน 5 แนวคิด รูปแบบนี้เกิดจากผู้เรียนได้นำแนวคิด 5 แนวคิดมาประสานกันเกิดเป็นแบบแผนขึ้น แนวคิดดังกล่าว ได้แก่ 1) แนวคิดสร้างความรู้ 2) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ 3) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ 4) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ และ 5) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้

สรุปได้ว่า รูปแบบการสอนแบบชิปปา เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเกิดจากการนำ 5 แนวคิดมาประสานกัน คือ แนวคิดสร้างความรู้ แนวคิดกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ และแนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่อกัน จัดกิจกรรมให้มีส่วนร่วม เคลื่อนไหวร่างกายได้ เรียนรู้ผ่านกระบวนการ และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. การจัดการกิจกรรมรูปแบบการสอนชิปปา

การจัดการกิจกรรมรูปแบบการสอนชิปปาเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง (Construction of Knowledge) มีส่วนร่วมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและมากที่สุด การที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กระทำจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา (ทิตินา แชมมณี, 2548, หน้า 2-5) มีลักษณะกิจกรรม ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเหมาะสมกับวัย ความสนใจของผู้เรียน
2. มีประเด็นท้าทายให้ผู้เรียนได้คิด ไม่ยากหรือง่ายเกินไป เหมาะกับวัย และความสามารถ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดหรือลงมือทำ
3. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว
4. ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึก เกี่ยวข้องกับชีวิต ประสบการณ์ความเป็นจริงของผู้เรียน

กลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้มีปฏิสัมพันธ์กัน ในกลุ่มได้พูดคุยปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน โดยกระบวนการกลุ่มมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รวมกิจกรรมมากที่สุด และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีพื้นฐานแนวคิดที่ว่า พฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันย่อมก่อให้เกิดผลในการเปลี่ยนแปลงของทั้งตัวบุคคลและกลุ่มโดยอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ เป็นตัวกำหนด

สรุปได้ว่า กลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม ได้พูดคุยปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ โดยผ่านกระบวนการกลุ่ม สมาชิกกลุ่มจะมีการปรับตัวเข้าหากันและจะพยายามช่วยกัน ทำงานโดยอาศัยความสามารถของแต่ละบุคคลซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานลุล่วงไปได้ตามเป้าหมายของกลุ่ม

การที่ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเองเป็นวิธีการที่สำคัญ โดยผู้สอนต้องพยายามจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าด้วยตนเอง เพราะการค้นพบความจริงด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนมักจะจดจำได้ดีและมีความหมายโดยตรงต่อผู้เรียน รวมทั้งเกิดความคงทนในการเรียนรู้ และเน้นกระบวนการควบคู่กับผลงาน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการที่หลากหลายอันจะทำให้เกิดผลงาน มิใช่พิจารณาถึงผลงาน แต่เพียงอย่างเดียว เพราะประสิทธิภาพของผลงานขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกระบวนการ

ชนาธิป พรกุล (2545, หน้า 150) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับหลักการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา มีหลักการดังนี้

1. การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ นักเรียนหาคำตอบด้วยตนเอง นักเรียนมีการซักถามและวิเคราะห์หาคำตอบร่วมกับเพื่อน
2. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่มของตนเอง ในห้องเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
3. การเรียนรู้กระบวนการ ได้แก่ นักเรียนร่วมกันคิดวิเคราะห์ นักเรียนร่วมกับแก้ปัญหา นักเรียนใช้ทักษะการสังเกตในการบันทึกข้อมูล
4. การมีส่วนร่วมและการเคลื่อนไหวทางกาย ได้แก่ นักเรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น

5. การนำความรู้ไปใช้ ได้แก่ นักเรียนมีโอกาสนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือเกี่ยวข้องกันเป็นการได้ทดสอบความรู้ นำมาซึ่งความภาคภูมิใจความพึงพอใจเป็นแรงเสริมให้อยากเรียนรู้ต่อไปอีก

การเรียนรู้จะเป็นไปอย่างต่อเนื่องหากผู้เรียนอยู่ในสภาพที่มีความพร้อมในการรับรู้และการเรียนรู้ มีประสาทการรับรู้ที่ตื่นตัว ไม่เฉื่อยชา ซึ่งสิ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนอยู่ในสภาพที่มีความพร้อมในการรับรู้และการเรียนรู้ มีประสาทการรับรู้ที่ตื่นตัว ไม่เฉื่อยชาดังกล่าวได้ก็คือ การให้มีความเคลื่อนไหวทางร่างกาย (Physical Participation) อย่างเหมาะสม กิจกรรมที่มีลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเองและความรู้ ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจะมีความลึกซึ้งและอยู่คงทนมากขึ้น หากผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Application) ในสถานการณ์ที่หลากหลาย ด้วยแนวคิดดังกล่าว จึงเกิดแบบแผน “CIPPA” ขึ้น

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมรูปแบบการสอนชิปปาเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในด้านสังคมที่เกิดจากการเข้ากลุ่ม ได้พูดคุยปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยผ่านกระบวนการกลุ่ม เน้นทักษะกระบวนการต่าง ๆ ควบคู่กับผลงาน และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

3. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมรูปแบบการสอนชิปปา

การจัดกิจกรรมรูปแบบการสอนชิปปา มีขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้
(อัมพา บุญศิริรักษ์, 2545, หน้า 28)

1. ขั้นนำ จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้
2. ขั้นจัดกิจกรรม จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีบทบาท มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด ในลักษณะ ดังนี้
 - 2.1 ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
 - 2.2 เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน ช่วยกันเรียนรู้ และมีส่วนร่วมทั้งทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา
 - 2.3 ผู้เรียนรู้กระบวนการไปพร้อม ๆ กับการสรุปข้อความรู้ และได้ผลงาน
 - 2.4 ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

3. ชั้นวิเคราะห์ ในชั้นนี้จะเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมอภิปราย และสะท้อนความคิดถึงผลการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นผลงาน ข้อความรู้และกระบวนการ เรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้ให้สูงขึ้น

4. ชั้นสรุปและประเมินผล เป็นการสรุปผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้ โดยใช้การประเมินด้วยวิธีหลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการประเมินตนเอง และให้เพื่อนกับผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมินด้วย

ทิตนา แคมมณี (2553, หน้า 282-284) ได้อธิบายขั้นตอนสำคัญ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบซิปปา ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นนี้เป็นการดึงความรู้เดิมของผู้เรียน ในเรื่องที่จะเรียนต่อไป เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับ ความรู้เดิมของตน ซึ่งผู้สอนอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย

ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นนี้เป็นการแสวงหาข้อมูล ความรู้ใหม่ ที่ผู้เรียนยังไม่มีจากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ ซึ่งครูอาจเตรียมมาให้ผู้เรียน หรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนไปแสวงหาก็คได้

ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ ที่หามาได้ ผู้เรียนจะต้องสร้างความหมายของข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่ ๆ โดยใช้ กระบวนการด้วยตนเอง เช่น ใช้กระบวนการคิด และกระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและ สรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้น ซึ่งอาจจำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียน อาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตน รวมทั้งขยายความรู้ ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนแก่ ผู้อื่น และได้รับประโยชน์จากความรู้ ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อม ๆ กัน

ขั้นที่ 5 ชั้นสรุปและการจัดระเบียบความรู้ ขั้นนี้เป็นขั้นของการสรุป ความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่และจัดสิ่งที่เรียนรู้ให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย

ขั้นที่ 6 ขั้นแสดงผลงาน ขั้นนี้เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้เป็นการช่วยให้ผู้เรียนต่อยอดหรือตรวจสอบของตน และช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ แต่หากต้องมีการปฏิบัติตามข้อความรู้ที่ได้ ขั้นนี้จะเป็นขั้นปฏิบัติ และมีการแสดงผลงานที่ได้ปฏิบัติด้วย

ขั้นที่ 7 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ ขั้นนี้เป็นขั้นของการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความจำในเรื่องนั้น ๆ หลังจากการประยุกต์ใช้ความรู้ อาจมีการนำเสนอผลงานจากการประยุกต์อีกครั้งก็ได้ หรืออาจไม่มีการนำเสนอผลงานในขั้นที่ 6 แต่นำมารวมแสดงในตอนท้ายหลังขั้นการประยุกต์ใช้ก็ได้เช่นกัน

ขั้นตอนตั้งแต่ขั้นที่ 1-6 เป็นกระบวนการของการสร้างความรู้ (Construction Knowledge) ซึ่งครูสามารถจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน (Interaction) และฝึกฝนทักษะกระบวนการต่าง ๆ (Process Learning) อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขั้นตอนแต่ละขั้นตอนช่วยให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหลากหลายที่มีลักษณะให้ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหวทางกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ และทางสังคม อย่างเหมาะสมอันช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัว (Active) สามารถรับรู้และเรียนรู้ได้อย่างดี จึงกล่าวได้ว่าขั้นตอนทั้ง 6 มีคุณสมบัติตามหลักการชิปปา ส่วนขั้นตอนที่ 7 เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ (Application) จึงทำให้รูปแบบนี้มีคุณสมบัติครบตามหลักชิปปา

สรุปได้ว่าขั้นตอนการจัดกิจกรรมรูปแบบการสอนชิปปามี 7 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม ดึงความรู้เดิมในเรื่องที่จะเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม เกิดความสนใจในสิ่งที่จะเรียนรู้

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่ ผู้เรียนค้นหาแหล่งข้อมูลที่ครูเตรียมมาให้

ขั้นที่ 3 ทำความเข้าใจความรู้ใหม่ ผู้เรียนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจกับความรู้ที่หามาได้ผ่านกระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มอภิปรายและสรุปความเข้าใจ ซึ่งต้องอาศัยการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ ขยายความรู้ของตนแก่ผู้อื่น

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้ สรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด จัดระเบียบความรู้เพื่อให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่ายด้วยการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้นักเรียนถามในประเด็นที่สงสัย

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน ผู้เรียนนำความรู้ทั้ง 6 ชั้นของการบวนการสร้าง
ความรู้ ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน แสดงละคร

ขั้นที่ 7 ประยุกต์ใช้ความรู้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ

4. บทบาทของครูและนักเรียนรูปแบบการสอนชิปปา

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนชิปปา สามารถ
สรุปบทบาทที่สำคัญ ๆ ได้ดังนี้ (วัฒนาพร ระบุว่าทุกซ์, 2542, หน้า 12-14)

1. บทบาทด้านการเตรียมการ ประกอบด้วย

1.1 การเตรียมตนเอง ครูจะต้องเตรียมตนเองให้พร้อมสำหรับบทบาท
ของผู้เป็นแหล่งความรู้ (resource person) ซึ่งจะต้องให้คำอธิบาย คำแนะนำ คำปรึกษา
ข้อมูลความรู้ที่ชัดเจนแก่นักเรียน รวมทั้งแนะนำแหล่งความรู้ให้ไปศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล
เพิ่มเติม

1.2 การเตรียมแหล่งข้อมูล ครูจะต้องเตรียมแหล่งข้อมูลความรู้
แก่นักเรียน ทั้งในรูปแบบของสื่อการเรียน ใบความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบ
กิจกรรมในห้องเรียนหรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีข้อมูลความรู้ที่นักเรียนสามารถ
เลือกศึกษาค้นคว้าตามต้องการ

1.3 การเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ ครูต้องวางแผนการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด จะต้องวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้
เพื่อให้ได้สาระสำคัญและเนื้อหาความรู้ อันจะนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยบทบาทของครูในส่วนนี้จะทำหน้าที่คล้ายผู้จัดการ กล่าวคือ
กำหนดบทบาทการเรียนรู้ กำหนดบทบาทให้นักเรียนทุกคน ได้มีส่วนร่วมเข้าร่วมทำกิจกรรม

1.4 การเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เมื่อออกแบบและกำหนดกิจกรรม
การเรียนรู้แล้ว ครูต้องพิจารณาและกำหนดว่า จะใช้สื่อใด วัสดุอุปกรณ์อะไรบ้าง เพื่อให้
กิจกรรมการเรียนรู้บรรลุผล

1.5 การเตรียมการวัดและประเมินผล บทบาทในการเตรียมการอีก
ประการหนึ่ง คือ การเตรียมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยวัดให้ตรงตาม
จุดประสงค์การเรียนรู้ และวัดให้ครอบคลุมกระบวนการ (process) ผลงาน (product)
ด้านพุทธิพิสัย (cognitive) จิตพิสัย (affective) และทักษะพิสัย (skill) โดยเตรียมวิธีการวัด
และเครื่องมือวัดให้พร้อมก่อนทุกครั้ง

2. บทบาทด้านการดำเนินการ เป็นบทบาทของครูขณะที่ผู้เรียนกำลังดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.1 การเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ (advisor and helper) คอยให้คำตอบเมื่อนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ เช่น ให้ข้อมูลหรือความรู้ในเวลา ที่นักเรียนต้องการ เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 การเป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (supporter and encourage) ช่วยสนับสนุนหรือกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรม

2.3 การเป็นผู้ร่วมกิจกรรม (active participant) โดยเข้าร่วมกิจกรรม ในกลุ่มของนักเรียนพร้อมทั้งให้ความคิด ความเห็น และช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัว ของนักเรียนขณะทำกิจกรรม

2.4 การเป็นผู้ติดตามตรวจสอบ (monitor) ตรวจสอบผลการทำงาน ตามกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อให้ถูกต้องชัดเจนและสมบูรณ์ก่อนให้ผู้เรียนสรุปเป็นข้อความรู้ ที่ได้จากการเรียนรู้

2.5 การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตร โดยการสนับสนุน เสริมแรง และกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าร่วมทำงานกลุ่ม แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยเต็ม ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อภิปรายโต้แย้งแสดงความคิดเห็นด้วยท่วงทิวมนวล ให้เกียรติและเป็นมิตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มบรรลุความสำเร็จ

3. บทบาทด้านการประเมิน เป็นบทบาทที่ครูต้องดำเนินการ เพื่อตรวจสอบความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ครูควรเตรียมเครื่องมือและวิธีการให้พร้อมก่อนถึง ขั้นตอนการวัดและประเมินผลทุกครั้ง และการวัดควรให้ครอบคลุมทุกด้าน โดยเน้นการวัด ตามสภาพจริง (authentic measurement) จากการปฏิบัติ หรือจากผลงาน ซึ่งในการวัด และประเมินผลนี้ นอกจากครูจะเป็นผู้วัดและประเมินผลเองแล้ว นักเรียนและสมาชิก ของแต่ละกลุ่ม ควรจะมีบทบาทร่วมวัดและประเมินตนเอง และกลุ่มด้วย

สรุปได้ว่า บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนซิปปา คือ ครูต้องมีการเตรียมการทั้งในแหล่งข้อมูล กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์ การวัดและ ประเมินผล และบทบาทที่เหมาะสมในการดำเนินการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผล ด้วยการเก็บรวบรวมผลงาน และการวัดผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ตามแผนการ จัดการเรียนรู้ และควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้วย บทบาทของนักเรียน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนซิปปา สามารถสรุปบทบาทที่สำคัญ ๆ ได้ ดังนี้

1. บทบาทการมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือประสบการณ์ต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้
2. บทบาทในการศึกษาหรือลงมือกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจ ใช้ความคิดในการกลั่นกรอง แยกแยะ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลข้อเท็จจริง
3. บทบาทในการจัดระบบระเบียบความรู้ที่ได้สร้างสรรค์ขึ้น เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความคงทน และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้สะดวกขึ้น
4. บทบาทในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดประโยชน์ต่อชีวิต นอกจากนั้นการประยุกต์ใช้จะช่วยตอกย้ำความเข้าใจและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียนในความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ยังก่อให้เกิดการเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติมได้ด้วย

สรุปได้ว่า บทบาทของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ก็มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนซิปปา เช่นกัน คือ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และพัฒนานักเรียน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาได้อย่างเหมาะสม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถือได้ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากถือได้ว่าเป็นหัวใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะเราจะทราบได้ว่านักเรียนมีความรู้มากน้อย หรือเข้าใจมากน้อยเพียงใดนั้นก็สามารทราบได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั่นเองได้ มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

ชวลิต ชูกำแหง (2553, หน้า 97) ให้ความหมายแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์หรือผลการเรียนรู้มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนน เกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินการวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบแบบนี้ ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการวัดผลสัมฤทธิ์ในเนื้อหาที่เรียนหรืออาจกล่าวได้ อีกนัยว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการวิจัยทางหลักสูตรและการสอนตามกระบวนการ ของแบบทดสอบอิงเกณฑ์

กำธร จรุงฤกษ์ (2554, หน้า 47) หมายถึง ความรู้หรือทักษะ ซึ่งเกิดจากการทำงานที่ประสานกันและต้องอาศัยความพยายามอย่างมาก ทั้งองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาและองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา แสดงออกในรูปของความสำเร็จ สามารถจัดโดยใช้แบบทดสอบ หรือคะแนนที่ครูให้

ธิดารัตน์ ศักดิ์สุจริต (2555, หน้า 66) ได้สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ศึกษา หรือได้รับการอบรมมาแล้วผลของการเรียนการสอน หรือความสามารถที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ทั้งในด้านความรู้และทักษะที่เกิดจากการได้รับการฝึกอบรมในเรื่องนั้นมาแล้วโดยให้ผลรวมของคะแนนแทนความสามารถทางการเรียน ของผู้เรียน

สมบัติ ท้ายเรือคำ (2555, หน้า 75) กล่าวว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดระดับความสามารถว่ามีความรู้ ความสามารถและทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียนไปมากน้อยเพียงใด

วิภา วงศ์อำมาตย์ (2556, หน้า 111) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากการเรียนรู้หรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากผ่าน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ซึ่งสามารถวัดได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

Good (1973, p. 7) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกซึ่งความรู้ ทักษะที่ได้เรียนมา

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน ที่เกิดจากการเรียนการสอนผ่านการทำกิจกรรม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพของสมอง สามารถวัดได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย

2. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ครู นักเรียน หลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียน โดยมีความเชื่อว่าเวลาและคุณภาพของการสอนมีผลโดยตรงต่อปริมาณ ความรู้สึกที่นักเรียนได้รับ สามารถสรุปองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไทยของนักเรียนทั้งใน นอกห้องเรียน ดังนี้ องค์ประกอบทางด้านร่างกาย ได้แก่

อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพร่างกาย ข้อบกพร่องทางกายและบุคลิกภาพ องค์ประกอบทางความรัก ได้แก่ ความสัมพันธ์ของสมาชิกครอบครัวพ่อ แม่ ลูก หรือความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องด้วยกัน องค์ประกอบทางวัฒนธรรมและสังคม ได้แก่ ความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมที่บ้าน การอบรมทางบ้าน และฐานะทางบ้าน องค์ประกอบทางความสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกัน และองค์ประกอบทางการพัฒนาแห่งตน นั่นคือ สติปัญญา ความสนใจ เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน

Carroll (1963 cited in Block, 1971, p. 5) ได้สร้างรูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน (Model of School Learning) โดยยึดหลักการที่ว่า ถ้านักเรียนมีเวลาเพียงพอตามที่เขาต้องการแล้ว เขาก็จะสามารถเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งเวลาที่ใช้จริงนี้ก็คือ เวลาที่นักเรียนเต็มใจเล่าเรียนนั่นเอง ส่วนเวลาที่ต้องการใช้สำหรับการเรียน คือ เวลาที่นักเรียนแต่ละคนใช้ศึกษาหาความรู้ในแต่ละหน่วยซึ่งใช้มากน้อยไม่เท่ากัน เพราะฉะนั้นจากหลักการดังกล่าวของ Carroll อาจสรุปได้ว่า การเรียนรู้ของนักเรียนจะขึ้นอยู่กับตัวแปรดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรที่เป็นเงื่อนไขภายใน ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดจากตัวนักเรียนมี 3 ประการ ได้แก่ ความถนัด (Aptitude) ความสามารถในการเข้าใจการเรียนการสอน (Ability to understand Instruction) และความเพียรพยายาม (Perseverance)

2. ตัวแปรที่เป็นเงื่อนไขภายนอก เป็นสิ่งที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน มี 2 ประการ ได้แก่ โอกาสในการเรียน (Opportunity) และคุณภาพการเรียนการสอน (Quality of Instruction) โดย Carroll (1971, pp. 6-7) อธิบายความหมายของตัวแปรนี้ ดังนี้

2.1 โอกาสในการเรียน หมายถึง เวลาที่นักเรียนแต่ละคนใช้ในการเรียนแต่ละหน่วยเพื่อให้เกิดความรอบรู้ ซึ่งจะมีไม่เท่ากัน ระหว่างนักเรียนที่เรียนอ่อนกับนักเรียนที่เรียนเก่ง

2.2 ความเพียรพยายาม หมายถึงเวลาที่นักเรียนแต่ละคนใช้ในการตั้งใจเรียนนักเรียนที่มีความเพียรพยายามมาก ก็จะใช้เวลาในการตั้งใจเรียนมาก

2.3 ความถนัด หมายถึงเวลาที่นักเรียนแต่ละคนใช้ในการเรียนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นถ้านักเรียนใช้เวลาเรียนน้อยก็แสดงว่ามีความถนัดมาก

2.4 ความสามารถในการเข้าใจการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมการเรียน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระดับสติปัญญา และความสามารถในการเข้าใจทางด้านภาษา

2.5 คุณภาพของการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอน ที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนให้นักเรียนทราบว่านักเรียนจะต้องเรียนอะไรบ้าง และมีขั้นตอนในการเรียนอย่างไร นอกจากนี้ยังเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีการจัดลำดับ เนื้อหาการเรียนรู้ง่ายไปหายาก ตลอดจนการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

จากแนวความคิดรูปแบบการเรียนการสอนของ Carroll จะเห็นได้ว่า ความคาดหวังของครูที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็คือ นักเรียนสามารถ เรียนรู้อะไรได้แค่ไหน เมื่อเขาได้ใช้เวลาตามที่เขาต้องการทั้งหมด โดยการพิจารณาอัตราส่วน ระหว่างเวลาที่เขาใช้ไปจริง ๆ กับเวลาที่เขาต้องการ แต่จากผลการวิจัยหลายชิ้น พบว่า การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำมีสาเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ 1) นักเรียนมีความเพียรพยายามในการเรียนน้อย 2) การสอนด้อยคุณภาพ 3) เวลาที่ทาง โรงเรียนจัดให้ไม่เพียงพอกับความต้องการ หรืออาจมีสาเหตุมาจากตัวแปรทั้ง 3 ประการ เหล่านี้ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าตัวแปรเหล่านั้นดีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก็สูง ซึ่งพอสรุปแนวทางวิธีการเรียนแบบรอบรู้ของ Carroll ได้ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดว่าจะเรียนอะไร
2. การจูงใจผู้เรียนให้เรียน
3. การจัดเตรียมวัสดุการเรียนการสอน
4. การนำเสนอวัสดุการเรียนที่เหมาะสมกับความแตกต่างของนักเรียน
5. การติดตามความก้าวหน้าในการเรียนอย่างต่อเนื่อง
6. การวินิจฉัยและจัดเตรียมการเรียนซ่อมเสริม
7. การให้คำชมเชยและการสนับสนุนสำหรับการปฏิบัติที่ดี
8. การรักษาระดับการเรียนสูงกว่าช่วงเวลาเรียน

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญ มากเพราะหากสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ไม่เหมาะสมแล้วก็จะไม่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้ ไม่ว่าจะป็นด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติของผู้เรียน มีนักการศึกษากล่าวถึง การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

จำปี นิลอรุณ (2547, หน้า 40) กล่าวถึงวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต้องแปลจุดมุ่งหมายทั่วไปเป็นจุดมุ่งหมายเฉพาะหรือจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมและจำเป็นต้องคำนึงถึงเนื้อหาซึ่งจะใช้เป็นสื่อ ที่จะให้นักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ควบคู่ไปกับการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ดรุณี เตชะวงศ์ประเสริฐ (2549, หน้า 101) วิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ต้องมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการวัด และต้องคำนึงถึงเนื้อหาที่จะทำการวัด เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกประเภทของข้อสอบให้เหมาะสมมากที่สุดควบคู่กันในการทำแบบทดสอบ

พิชิต ฤทธิจรรยา (2550, หน้า 99-101) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกันพอสรุปได้ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร

การสร้างแบบทดสอบควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ซึ่งเป็นการระบุจำนวนข้อสอบและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ครูมุ่งหวังให้เกิดกับนักเรียนซึ่งครูจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง

โดยการศึกษารายวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้วัดว่าจะใช้แบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยของนักเรียน แล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ

4. เขียนข้อสอบ

ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรและให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบที่ได้ศึกษามาแล้วในขั้นที่ 3

5. ตรวจสอบข้อสอบ

เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้แล้วในชั้นที่ 4 มีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณา ทบทวน ตรวจสอบข้อสอบอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง

เมื่อตรวจทางข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมด จัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลอง โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ และจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ

การทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบเป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มที่ต้องการสอนจริง แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ โดยสภาพการปฏิบัติจริงของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียน มักไม่ค่อยมีการทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ ส่วนใหญ่นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบแล้วจึงวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ในครั้งต่อไป

8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพ หรือมีคุณภาพไม่ดีอาจจะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้น แล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

โสภิตา ศรีโพธิ์ชัย (2556, หน้า 60) ได้สรุปการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
2. สร้างตารางวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ

เนื้อหาวิชา

3. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อกรรมการ

ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. ปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 ท่าน
7. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อกรรมการ
ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง
8. นำไปทดลองใช้แล้วหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจการจำแนก
9. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาหาความเชื่อมั่น
10. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้กับกลุ่ม
สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญ
ผู้ออกข้อสอบต้องกำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการวัด คำนึงถึงเนื้อหาที่จะทำการวัด
ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนนั้นต้องวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์
การเรียนรู้ กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้างข้อสอบ เขียนข้อสอบ ตรวจสอบ
ข้อสอบ นำข้อสอบเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไข นำข้อสอบเสนอต่อ
ผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง ทดสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ
จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

4. การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางภาษาไทยเป็นการวัดระดับความสามารถ
ในการเรียนรู้ของบุคคลหลังจากที่ได้รับการฝึกฝนตามจุดประสงค์ โดยอาศัยเครื่องมือ
ประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ มีนักการศึกษาเสนอแนวคิด วิธีการวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 122-123) อธิบายว่าในการสร้าง
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลนั้นนิยมสร้าง
โดยยึดตามการจำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยของ บลูม และคณะ
ที่จำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษาออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ
การนำมาไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า การสร้างข้อสอบถ้าวัด
ตาม 6 ประเภทเหล่านี้ก็จะมีควมครอบคลุมพฤติกรรมต่าง ๆ ครอบคลุมแนวคิดที่ใช้กันมาก
เช่นกัน ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ คือ วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้
ซึ่งจะกำหนดในรูปจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมลักษณะนี้เป็นการวัดผลแบบอิงเกณฑ์
(Criterion Referenced Measurement)

วัชลี บัวตา (2550, หน้า 48) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ประกอบด้วย คุณลักษณะของผู้เรียนซึ่ง ได้แก่ พฤติกรรมด้านความรู้ ความคิดรวมทั้งลักษณะนิสัยทางจิตพิสัยของนักเรียน คุณภาพการสอนของครูและสภาพแวดล้อม

ธิดารัตน์ ศักดิ์สุจริต (2555, หน้า 69) ได้สรุปไว้ว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ครูกำหนดขึ้น ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมทั้งสามด้าน ได้แก่ ด้านความคิด ด้านความรู้สึกรู้สึก และด้านทักษะ

ถิรนนท์ วงศ์วิวัฒน์ (2555, หน้า 11) กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสำเร็จของผู้เรียนที่สามารถวัดได้จากผลคะแนนที่กำหนดไว้ หรือคะแนนที่ได้จากการทำงานตามที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง

โสภิตา ศรีโพธิ์ชัย (2556, หน้า 61) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดดูว่า นักเรียนมีพฤติกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด เป็นการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพของสมอง ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการฝึกอบรมในช่วงที่ผ่านมา การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวัดได้ 2 แบบ ตามความมุ่งหมายและลักษณะวิธีการสอน

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงความสามารถในรูปของการกระทำจริง

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาอันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้รวมถึงพฤติกรรมทางความสามารถด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

สว่าง พิมพิชัย (2557, หน้า 124) สรุปไว้ว่า ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดีมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ ความตรงของมาตรวัด และความเที่ยงของมาตรวัด และมีความเชื่อมั่น ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์จะต้องมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรตรงตามทฤษฎี สามารถทำนายว่านักเรียนจะทำคะแนนได้ดีหรือไม่ดีในระดับสูงต่อไป และข้อสอบจะต้องทำให้เชื่อได้ว่าคะแนนที่ได้จากการทดสอบสามารถเชื่อถือได้ ไม่เปลี่ยนแปลง

Bloom (1965, p. 201) อธิบายถึงลำดับขั้นที่ใช้ในการเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ไว้ 6 ขั้น เพื่อประเมินผล ดังนี้

1. ความรู้ความจำ (Knowledge) หมายถึง การระลึกหรือท่องจำความรู้ ที่ได้เรียนมา
2. ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถจับใจความสำคัญของเนื้อหาที่ได้เรียนหรืออาจแปลความจากตัวเลข การสรุปการย่อความ
3. การนำไปใช้ (Application) หมายถึง ความสามารถที่จะนำความรู้ที่นักเรียนได้เรียนมาแล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ดังนั้นในขั้นนี้จึงรวมถึงความสามารถในการเอาทฤษฎีมาปฏิบัติ หลักสำคัญ วิธีการนำไปใช้การเรียนรู้
4. การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ความสามารถที่จะแยกแยะเนื้อหาวิชาลงไปเป็นองค์ประกอบย่อย เพื่อที่จะได้มองเห็นหรือเข้าใจความเกี่ยวข้องกัน อาจรวมถึงการแยกแยะหาส่วนประกอบ หาความสัมพันธ์ระหว่าง ตลอดจนจุดหลักสำคัญที่เกี่ยวข้องของการเรียนรู้
5. การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถที่จะนำเอาส่วนย่อยมาประกอบกันเป็นสิ่งใหม่ การสังเคราะห์จึงเกี่ยวกับการวางแผน การออกแบบ การทดลอง การตั้งสมมุติฐาน การแก้ปัญหาที่ยาก การเรียนรู้ในระดับนี้เป็นการเน้นพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ ในอันที่จะสร้างแนวคิดหรือแบบแผนใหม่ขึ้นมา
6. การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง ความสามารถที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าไม่ว่าจะเป็นคำพูด นวนิยาย บทกวีหรือรายงานการวิจัย การตัดสินใจดังกล่าวจะต้องวางอยู่บนเกณฑ์ที่แน่นอน เกณฑ์ดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่นักเรียนคิดขึ้นมาเอง หรือนำมาจากที่อื่นก็ได้

จิตพิสัย (Affective Domain) พฤติกรรมด้านจิตใจ ค่านิยม ความรู้สึกทัศนคติ ความเชื่อ ความสนใจและคุณธรรม พฤติกรรมด้านนี้อาจไม่เกิดขึ้นทันที ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสอดแทรกสิ่งที่ดีงามอยู่ตลอดเวลา จะทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ได้ ด้านจิตพิสัย จะประกอบด้วย พฤติกรรม 5 ขั้น ดังนี้

1. การรับรู้ (Receive) เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อปรากฏการณ์หรือสิ่งเร้าซึ่งเป็นไปในลักษณะของการแปลความหมายของสิ่งเร้าและแสดงออกมาในรูปของความรู้สึก

2. การตอบสนอง (Respond) การกระทำที่แสดงออกมาในรูปแบบของความยินยอม พอใจต่อสิ่งเรานั้น ซึ่งเป็นการตอบสนองที่เกิดจากการเลือกสรรแล้ว
 3. การเกิดค่านิยม (Value) การเลือกปฏิบัติในสิ่งที่เป็นที่ยอมรับกันในสังคม การยอมรับนับถือในคุณค่านั้น จนกลายเป็นความเชื่อ แล้วจึงเกิดทัศนคติที่ดีในสิ่งนั้น
 4. การจัดระบบ (Organize) การสร้างแนวคิด จัดระบบของค่านิยมที่เกิดขึ้นโดยอาศัยความสัมพันธ์ถ้าเข้ากันได้ก็จะยึดถือต่อไป แต่ถ้าขัดกันอาจไม่ยอมรับ อาจจะไม่ยอมรับค่านิยมใหม่โดยยกเลิกค่านิยมเก่า
 5. บุคลิกภาพ (Characterize) นำค่านิยมที่ยึดถือมาแสดงพฤติกรรมที่เป็นนิสัยประจำตัว ให้ประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่ถูกต้องตั้งงามพฤติกรรม
- ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วแสดงออกมาได้โดยตรง พฤติกรรมด้านทักษะพิสัยประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย 5 ชั้น ดังนี้
1. การรับรู้ (Imitation) การให้ผู้เรียนได้รับรู้หลักการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือการเลือกหาตัวแบบที่สนใจและทำตาม
 2. กระทำตามแบบ (Manipulation) เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนพยายามฝึกตามแบบที่ตนสนใจและพยายามทำซ้ำ เพื่อที่จะให้เกิดทักษะตามแบบที่ตนสนใจให้ได้
 3. การหาความถูกต้อง (Precision) พฤติกรรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องชี้แนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้ว พยายามหาความถูกต้องในการปฏิบัติ
 4. การกระทำอย่างต่อเนื่อง (Articulation) หลังจากตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เป็นของตัวเองจะกระทำตามรูปแบบนั้นอย่างต่อเนื่อง จนปฏิบัติงานที่ยุงยากซับซ้อนได้อย่างรวดเร็ว การที่ผู้เรียนเกิดทักษะได้ ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ
 5. การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization) พฤติกรรมที่ได้จากการฝึกอย่างต่อเนื่องจนสามารถปฏิบัติ ได้คล่องแคล่วองไวโดยอัตโนมัติ เป็นไปอย่างธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นความสามารถของการปฏิบัติในระดับสูง
- สรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเป็นการวัดพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมาย เพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในด้านสรรพภาพของสมองที่ครอบคลุมพฤติกรรม ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้

การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า โดยทั่วไปแล้วสามารถประเมินได้จากการสังเกต การตรวจสอบผลงาน การทดสอบความรู้ การตรวจสอบการปฏิบัติ โดยภาษาไทยเป็นวิชาการสื่อสารด้านภาษา ฉะนั้นผู้สอนต้องมีความเข้าใจในเรื่องของหลักการเรียนรู้ทางภาษา ได้แก่ ทักษะการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งการวัดผลประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นภารกิจหนึ่งที่สำคัญของผู้สอนต่อการจัดการเรียนรู้ ผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยให้ทราบถึงความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ การใช้หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งใช้ผลที่ได้จากการประเมินเป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อันให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้นตามหลักการวัดผลประเมินผล

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย

1. ความหมายการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการทางสมองในการแยกแยะ จำแนกข้อมูล ออกเป็นส่วนย่อยมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ทิตนา แชมมณี (2544, หน้า 36) ให้นิยามการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การแยกข้อมูลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นส่วนย่อยแล้วใช้เกณฑ์จัดข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้เข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูลในส่วนต่าง ๆ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, หน้า 3) การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแจกแจงองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

ชาติรี สำราญ (2548, หน้า 40-41) การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การรู้จักพิจารณา ค้นหา ใคร่ครวญ ประเมินค่า โดยใช้เหตุผลเป็นหลักในการหาความสัมพันธ์ เชื่อมโยง หล่อหลอมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์แบบอย่างสมเหตุสมผลก่อนที่จะตัดสินใจ

เสวีียง ผละพล (2549, หน้า 26) การคิดวิเคราะห์ว่าเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในสมอง อันเนื่องมาจากการรับรู้ข้อมูล หรือสิ่งเร้าโดยผ่านกระบวนการใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งของหรือสถานการณ์ต่าง ๆ มาปรากฏในความคิด หรือทำให้เกิด

ความรู้สึกในการรับรู้และพยายามจัดข้อมูลสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ได้รับเข้ากับประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ โดยการจัดระเบียบให้เข้ากัน เพื่อแสดงออกมาเป็นผลผลิตของความคิด

สุวิทย์ มูลคำ (2550, หน้า 9) การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของ เรื่องราว เหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

ชนาธิป พรกุล (2552, หน้า 75) การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อค้นหาองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในสิ่งนั้น ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. สามารถกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. สามารถแยกแยะข้อมูลได้ตามเกณฑ์
3. สามารถบอกความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ และ

ความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบ

4. สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์มาสรุปตอบคำถามตาม

วัตถุประสงค์

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2552, หน้า 54) การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นรายละเอียดและจำแนกแยกแยะข้อมูลองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุ เรื่องราว เหตุการณ์ออกเป็นส่วนย่อย และจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อค้นหาความจริง ความสำคัญ แก่นแท้ องค์ประกอบหรือหลักการของเรื่องนั้น สามารถอธิบาย ดีความ สิ่งให้เห็นทั้งที่แอบแฝงซ่อนอยู่ หรือปรากฏได้อย่างชัดเจน รวมทั้งหาความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงว่าเกี่ยวพันกันอย่างไร อะไรเป็นสาเหตุ ส่งผลกระทบต่อกันอย่างไร อาศัยหลักการใด จนได้ความคิดเพื่อนำไปสู่การสรุป การประยุกต์ใช้ ทำนายหรือคาดการณ์ได้อย่างถูกต้อง

ชนัท ธาตุทอง (2554, หน้า 323) การคิดวิเคราะห์ เป็นการพิจารณาสิ่งที่อยู่รวมกันทั้งหมด แล้วจำแนกแยกแยะสิ่งเหล่านั้นออกเป็นองค์ประกอบย่อย

สรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ เป็นความสามารถของนักเรียนในการใช้ความคิดพิจารณา แยกแยะสิ่งต่าง ๆ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล นำไปสู่การสรุปอย่างมีเหตุผล

2. องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นการแยกแยะสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อหาความสัมพันธ์
ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงการหาความสัมพันธ์องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ ดังนี้
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, หน้า 74) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบ
ของการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 4 ประการ คือ

1. ความสามารถในการตีความ เราไม่สามารถวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ได้
หากไม่เริ่มต้นด้วยการทำความเข้าใจข้อมูลที่ปรากฏ เริ่มแรกเราจึงต้องพิจารณาข้อมูล
ที่ได้รับว่าอะไรเป็นอะไรด้วยการตีความ การตีความ (Interpretation) หมายถึง การพยายาม
ทำความเข้าใจและให้เหตุผลแก่สิ่งที่เราต้องการจะวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายที่ไม่ปรากฏ
โดยตรงของสิ่งนั้น เป็นการสร้างความเข้าใจต่อสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ โดยสิ่งนั้นไม่ปรากฏ
โดยตรง คือ ตัวข้อมูลไม่ได้บอกโดยตรง แต่เป็นการสร้างความเข้าใจที่เกินกว่าสิ่งที่ปรากฏ
อันเป็นการสร้างความเข้าใจบนพื้นฐานของสิ่งที่ปรากฏในข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ เกณฑ์ที่
แต่ละคนใช้เป็นมาตรฐานในการตัดสินหรือเป็นไม้เมตรที่แต่ละคนสร้างขึ้นในการตีความนั้น
ย่อมแตกต่างกันไปตามความรู้ ประสบการณ์และค่านิยมของแต่ละบุคคล ตัวอย่างเช่น

1.1 การตีความจากความรู้ บุคคลที่มีความรู้ด้านจิตวิทยาย่อมเกิด
ความเข้าใจได้ว่าทำไมถึงมีการเกณฑ์ทหารบุคคลเพศชายที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ด้วยเหตุที่วัยรุ่น
เป็นช่วงที่อยู่ในระหว่างการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา
อารมณ์ และสังคม ดังนั้น จึงมีความเหมาะสมในการอบรม และการฝึกฝนให้ชายวัยรุ่น
มีความรู้ วินัย ความรักชาติและการปกป้องรักษาบ้านเมืองยามมีข้าศึกมารุกรานก็จะได้
ทุ่มเทกำลังรบได้โดยไม่ลังเลใจ

1.2 การตีความจากประสบการณ์ การตีความจากประสบการณ์
เป็นการคิดโดยอาศัยการระลึกถึงเหตุการณ์ที่เป็นผลที่ได้รับจากประสบพบเห็นด้วยตนเอง
โดยตรง ถ้าเป็นผลดีจะคงไว้แต่ถ้าเป็นผลเสียจะไม่คิดเช่นนั้นอีกต่อไป เช่น การยิ้มแย้ม
แจ่มใสแสดงถึงความมีอารมณ์ดี ดังนั้น ถ้าจะเข้าพบหัวหน้างานในเรื่องที่เป็นปัญหา
ก็จะเข้าพบได้ แต่ถ้าเขาแสดงถึงภาวะอารมณ์เสียก็จะไม่เข้าพบเวลานั้น เป็นต้น

1.3 การตีความจากค่านิยม ค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม
ของบุคคลในลักษณะที่เป็นว่าดีเหมาะสมและจะปฏิบัติตาม เช่น เด็กวัยรุ่นมักชอบแต่งกาย
ตามแบบอย่างกัน ใช้ภาษาแปลกใหม่และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามกระแสของวัฒนธรรม
ต่างชาติ เป็นต้น

2. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ เราจะคิดวิเคราะห์ได้ดีนั้น จำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องนั้น เพราะความรู้จะช่วยในการกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ แจกแจงและจำแนกได้ว่าเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร มีองค์ประกอบย่อย ๆ อะไรบ้างมีที่หมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญอย่างไร และรู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ ก่อให้เกิดอะไร การวิเคราะห์ของเราในเรื่องนั้นจะไม่สมเหตุสมผลเลยหากเราไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น เราจำเป็นต้องใช้ความรู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นองค์ประกอบในการคิด ถ้าเราขาดความรู้เราอาจไม่สามารถวิเคราะห์หาเหตุผลได้ว่าเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น ตัวอย่างเช่น มีคำถามว่าในขณะที่มีการชุมนุมประท้วงของประชาชนบางกลุ่มที่ท้องสนามหลวง มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศหรือไม่ ถ้าเราไม่มีความรู้หรือข้อมูล และความสามารถในการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์เพียงพอ เราก็ไม่สามารถตอบได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น

3. ความช่างสังเกต ช่างสงสัยและช่างถาม นักคิดเชิงวิเคราะห์จะต้องมีองค์ประกอบทั้งสามนี้รวมด้วย คือ ต้องเป็นคนที่ช่างสังเกต สามารถค้นพบความผิดปกติท่ามกลางสิ่งที่ดูอย่างผิวเผินแล้วเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ต้องเป็นคนที่ช่างสงสัย เมื่อเห็นความผิดปกติไม่ละเลยไป แต่หยุดพิจารณา แบบคิดไตร่ตรอง และต้องเป็นคนที่ช่างถาม ชอบตั้งคำถามกับตัวเองและคนรอบ ๆ ข้างเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การคิดต่อเกี่ยวกับเรื่องนั้น การตั้งคำถามจะนำไปสู่การสืบค้นความจริงและเกิดความชัดเจนในประเด็นที่ต้องการวิเคราะห์ สำหรับขอบเขตคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิเคราะห์ จะยึดหลักการตั้งคำถามโดยใช้หลัก 5W 1H คือ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) และอย่างไร (How) คำถามเหล่านี้อาจไม่จำเป็นต้องใช้ทุกข้อ เพราะการตั้งคำถามมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจน ครอบคลุมและตรงประเด็นที่เราต้องการสืบค้น

4. ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล นักคิดวิเคราะห์จะต้องมีความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล สามารถค้นหาคำตอบได้ว่า

- 4.1 อะไรเป็นสาเหตุให้เกิดสิ่งนี้ขึ้น
- 4.2 เรื่องนั้นเชื่อมโยงกับเรื่องนี้ได้อย่างไร
- 4.3 เรื่องนี้มีใครเกี่ยวข้องกับบ้าง เกี่ยวข้องกันอย่างไร
- 4.4 เมื่อเกิดเรื่องนี้แล้ว จะส่งผลกระทบต่ออย่างไรบ้าง
- 4.5 สาเหตุที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์นี้
- 4.6 องค์ประกอบใดบ้างที่นำไปสู่สิ่งนั้น
- 4.7 วิธีการ ขั้นตอนการทำให้เกิดสิ่งนี้

4.8 สิ่งนี้ประกอบด้วยอะไรบ้าง

4.9 แนวทางแก้ปัญหาอะไรบ้าง

4.10 ถ้าทำเช่นนี้ จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้อาจเป็นคำถามอื่นที่มุ่งเพื่อให้มีการออกแรงทางสมองให้ต้องขบคิดอย่างมีเหตุผลมีผลเชื่อมโยงกับเรื่องที่เกิดขึ้น ดังนั้นนักคิดเชิงวิเคราะห์จึงต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้เหตุผล จำแนกแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นความจริง สิ่งใดเป็นความเท็จ สิ่งใดมีองค์ประกอบในรายละเอียดเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร เป็นเหมือนคนที่ใส่แว่นเพื่อดูภาพยนตร์ 3 มิติ ขณะที่คนทั่วไปไม่ได้ใส่แว่นจะดูไม่รู้เรื่องเพราะจะเห็นเพียง 2 มิติที่เป็นภาพระนาบ แต่เมื่อใส่แว่นแล้วเราจะเห็นภาพในแนวลึก มองเห็นความซับซ้อนที่อยู่ภายใน รู้ว่าแต่ละสิ่งจัดเรียงลำดับกันอย่างไร เหตุผลที่อยู่เบื้องหลังการกระทำ รู้อารมณ์ความรู้สึกที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง สีหน้าและการแสดงออก การคิดเชิงวิเคราะห์ช่วยให้เราได้รับข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้นเข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง รู้ว่าอะไรเป็นอะไร ทำให้เราได้ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา การประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 52) องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย

1. การตีความ ความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เพื่อแปลความของสิ่งนั้นขึ้นกับความรู้ประสบการณ์และค่านิยม
2. การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์
3. การช่างสังเกต สงสัย ช่างถาม ขอบเขตของคำถามที่เกี่ยวข้องกับความคิดเชิงวิเคราะห์จะยึดหลัก 5W1H คือ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How)
4. การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (คำถาม) ค้นหาคำตอบได้ว่า อะไรเป็นเหตุให้เรื่องนั้นเชื่อมกับสิ่งนี้ได้อย่างไร เรื่องนี้ใครเกี่ยวข้อง เมื่อเกิดเรื่องนี้ส่งผลกระทบต่ออย่างไร มีองค์ประกอบใดบ้างที่นำไปสู่สิ่งนั้น มีวิธีการ ขั้นตอนการทำให้เกิดสิ่งนี้ได้อย่างไร มีแนวทางแก้ไขปัญหาย่างไรบ้าง ถ้าทำเช่นนี้จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร เขาทำสิ่งนี้ได้ได้อย่างไร สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้นอย่างไร

สุวิทย์ มูลคำ (2550, หน้า 16) ได้อธิบายองค์ประกอบการคิดวิเคราะห์ที่สำคัญอยู่ 3 ประการ ดังนี้

1. สิ่งที่กำหนดให้เป็นสิ่งสำเร็จรูปที่กำหนดให้วิเคราะห์ เช่น วัตถุประสงค์ของ เรื่องราว
2. หลักการหรือกฎเกณฑ์เป็นข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งๆ ที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผล อาจจะเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงหรือขัดแย้งกัน
3. การค้นหาความจริงหรือความสำคัญ เป็นการพิจารณาส่วนประกอบของสิ่งๆ ที่กำหนดให้ตามหลักเกณฑ์ แล้วทำการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุป

Bloom (1956, pp. 148–150) กล่าวถึงการคิดวิเคราะห์เป็นการแยกแยะสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อหาความสัมพันธ์ ในการหาความสัมพันธ์นั้นมืองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการคิดวิเคราะห์หลักการ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาหรือจำแนกว่าส่วนใด เรื่องใด เหตุการณ์ใด ตอนใดสำคัญที่สุด หรือหาจุดเด่น จุดประสงค์ สิ่งๆ ที่ซ่อนเร้นอยู่ในเหตุการณ์ ข้อมูลที่ได้มานั้น สามารถแยกเป็นส่วนย่อยได้ ข้อความบางข้อความอาจเป็นจริง บางข้อความอาจเป็นคำนิยาม และบางข้อความเป็นความคิดของผู้เขียน ประกอบด้วย

- 1.1 ความสามารถในการค้นหาประเด็นต่าง ๆ ในข้อมูล
- 1.2 ความสามารถในการแยกแยะความจริงออกจากสมมติฐาน
- 1.3 ความสามารถในการแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อมูลอื่น ๆ
- 1.4 ความสามารถในการบอกถึงสิ่งจูงใจและการพิจารณา

พฤติกรรม

- 1.5 ความสามารถในการแยกแยะข้อมูลสรุปจากข้อความปลีกย่อย
2. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะสำคัญของเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ ว่าเหตุการณ์ใดมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ผู้อ่านจะต้องมีทักษะในการตัดสินความสัมพันธ์ระหว่าง

ข้อมูลหลัก ทั้งความสัมพันธ์ของสมมติฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างข้อสรุป และยังรวมถึงความสัมพันธ์ในชนิดของหลักฐานที่นำมาแสดงด้วยในการคิดวิเคราะห์ที่ความสัมพันธ์สามารถแยกได้ ดังนี้

2.1 ความสามารถในการเข้าใจความสัมพันธ์แนวคิดในบทความ

2.2 ความสามารถในการระลึกได้ว่าสิ่งใดเกี่ยวข้องกับ

ตัดสินใจนั้น

2.3 ความสามารถในการแยกความจริง หรือสมมติฐานที่เป็น

ความสำคัญ หรือข้อโต้แย้งที่นำมาสนับสนุนสมมติฐานนั้น

2.4 ความสามารถในการตรวจสอบข้อสมมติฐานที่ได้มา

2.5 ความสามารถในการแบ่งแยกความสัมพันธ์ของสาเหตุและผล

2.6 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ขัดแย้ง

2.7 ความสามารถในการสืบหาข้อมูลของความจริง

2.8 ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์และแยกรายละเอียด

ที่สำคัญและไม่สำคัญได้

3. การคิดวิเคราะห์หลักการ หมายถึง ความสามารถในการให้

พิจารณาว่าเหตุการณ์เรื่องราวใดมีความสัมพันธ์เชื่อมโยง และเป็นผลต่อสิ่งใด ภายใต้

เงื่อนไขข้อจำกัดและองค์ประกอบที่ทำให้เหตุการณ์ และการปฏิบัติในเรื่องนั้นประสบ

ผลสำเร็จและมีคุณค่ามากที่สุด การคิดวิเคราะห์โครงสร้างและหลักการจะต้องวิเคราะห์

แนวคิด จุดประสงค์ มโนทัศน์ ซึ่งการวิเคราะห์หลักการสามารถแยกได้ ดังนี้

3.1 ความสามารถในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อความและ

ความหมายขององค์ประกอบต่าง ๆ

3.2 ความสามารถในการวิเคราะห์รูปแบบในการเขียน

3.3 ความสามารถในการวิเคราะห์จุดประสงค์ ความสัมพันธ์

หรือลักษณะการคิด ความรู้สึกที่มีในงานของผู้เขียน

3.4 ความสามารถในการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เขียนในด้านต่าง ๆ

3.5 ความสามารถในการวิเคราะห์เทคนิคโฆษณาชวนเชื่อ

3.6 ความสามารถในการรู้แ่งคิดทัศนคติของผู้เขียน

สรุปได้ว่า ผู้ที่จะเป็นนักคิดวิเคราะห์นั้นต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้เหตุผล จำแนกแยกแยะความสำคัญ ความสัมพันธ์ หลักการ สิ่งใดเป็นความจริง สิ่งใดเป็นความเท็จ ต้องมีความสามารถในการตีความ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ มีความช่างสังเกต ช่างสงสัยและช่างถามช่างถาม โดยยึดหลัก 5W1H คือ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) เพื่อหาความสัมพันธ์องค์ประกอบย่อยเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แนวทางการคิดวิเคราะห์เพื่อหาความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยตามทฤษฎีของ Bloom โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ การคิดวิเคราะห์ที่ความสำคัญ การคิดวิเคราะห์ที่ความสัมพันธ์ และการคิดวิเคราะห์หลักการ

3. กระบวนการคิดวิเคราะห์

กระบวนการคิดวิเคราะห์นั้นว่าเป็นการคิดพื้นฐาน เพราะไม่ว่าเราจะคิดเรื่องใดก็ตาม หากการคิดนั้นมีจุดประสงค์ที่นำไปสู่ข้อสรุป ประเมินผลและการตัดสินใจ จำเป็นต้องมีการคิดวิเคราะห์เข้ามาช่วย กระบวนการคิดวิเคราะห์มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบเรื่องความสามารถในการให้เหตุผลอย่างถูกต้อง รวมทั้งเทคนิคการตั้งคำถามจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องในทุกขั้นตอน โดยกระบวนการคิดวิเคราะห์แบ่งได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ, 2550, หน้า 19-20)

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์

การกำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ สิ่งของ เรื่องราว เหตุการณ์ขึ้นมา เพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์ เช่น ฟิช สัตว์ หิน ดิน รูปภาพ บทความ เรื่องราว เหตุการณ์หรือสถานการณ์จากข่าว ของจริงหรือจากสื่อเทคโนโลยี เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์

การกำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัย จากปัญหาที่ต้องการวิเคราะห์ ซึ่งอาจกำหนดเป็นคำถามหรือวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ เพื่อค้นหาความจริง สาเหตุ หรือความสำคัญ เช่น ภาพนี้ บทความนี้ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์

การกำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกัน

หรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน

ขั้นที่ 4 พิจารณาแยกแยะ

การพิจารณาแยกแยะเป็นการพินิจ พิเคราะห์ แยกแยะ กระจายสิ่งที่กำหนดให้ออกเป็นส่วนย่อยโดยใช้รูปแบบคำถาม 5W1H

ขั้นที่ 5 สรุปคำตอบ

การสรุปคำตอบเป็นขั้นรวบรวมประเด็นที่สำคัญ เพื่อหาข้อสรุปตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้คิดวิเคราะห์เป็นการคิดโดยใช้สมองซีกซ้ายเป็นหลัก เป็นการคิดเชิงลึกอย่างละเอียดจากเหตุไปสู่วุ่ผล ตลอดจนการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผล ความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้อง โดยใช้รูปแบบการคิดวิเคราะห์อย่างง่ายที่นิยมใช้ คือ 5W1H

สรุปกระบวนการคิดวิเคราะห์แบ่งได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์ จากปัญหาที่ต้องการวิเคราะห์ ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน ขั้นที่ 4 พิจารณาแยกแยะออกเป็นส่วนย่อยโดยใช้รูปแบบคำถาม 5W1H และขั้นที่ 5 สรุปคำตอบรวบรวมประเด็นที่สำคัญ เพื่อหาข้อสรุป ตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนด

4. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ เป็นการพัฒนาความสามารถในการคิดให้เกิดขึ้นในห้องเรียน บุคคลที่ทำหน้าที่ฝึกฝนและพัฒนาการคิดให้กับผู้เรียน คือ ครูพัฒนาการคิดให้กับผู้เรียนโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย ได้ค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ให้มีโอกาสนปฏิบัติจริงจากประสบการณ์ตรง จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดฝึกฝน เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชาติ แจ่มนุช, 2545, หน้า 75)

เมื่อพิจารณาตามหลักการเรียนรู้และการสอนทักษะกระบวนการแล้ว สุรียมาศ สุขกลี (2559, หน้า 128-129) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ด้านการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศทางกายภาพของห้องเรียน คือ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนและจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนในรูปแบบที่หลากหลาย

ด้านการสนับสนุนทรัพยากร จัดปัจจัยที่เอื้อต่อการคิดของครู/นักเรียน คือ เตรียมความพร้อมครูและบุคลากรในการจัดการตามมาตรฐานการศึกษา ระดมทรัพยากร และงบประมาณการเงินและทรัพย์สินจากนอกระบบทุกภาคส่วนมาใช้ในการจัดการศึกษาที่เอื้อต่อทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน และส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากรเพิ่มเติมแก่ครูที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์

ด้านการประสานสัมพันธ์เครือข่ายชุมชน คือ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง

ด้านการมีนโยบาย วิสัยทัศน์เน้นการพัฒนาการคิด คือ กำหนดให้มีนโยบายในการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ทั้งระบบโดยคำนึงถึงการบริหารจัดการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result-based Management) นำนโยบายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์สู่การปฏิบัติจริง

ด้านการให้อิสระแก่ครูในการสอน คือ ส่งเสริมให้ครูทุกคนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดได้อย่างสร้างสรรค์ เปลี่ยนจากการคาดหวังคำตอบถูกคำตอบเดียวไปสู่คำตอบที่หลากหลายขึ้น และสอนคิด โดยการบูรณาการข้ามสาระการเรียนรู้สู่ชีวิตประจำวัน

บ็อง อ. เสรีรัตน์ (2560, หน้า 172-174) ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มี 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นระยะแรกของกิจกรรมที่ดำเนินการโดยผู้สอน มี 2 ขั้นตอนหลักดังนี้

1) ขั้นตอนการเตรียมความพร้อม เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการเพื่อสร้างความเข้าใจแก่นักเรียนเกี่ยวกับจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรม ลักษณะของการจัดกิจกรรมประเภทของผังกราฟิก และวิธีสร้างผังกราฟิกแต่ละประเภท บทบาทของผู้สอนและนักเรียน ลักษณะสื่อการเรียนรู้ การจัดกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

2) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งมี 5 ขั้นตอน คือ

2.1) ขั้นเริ่มต้นด้วยความพร้อม ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการเตรียมสมอง จิตใจ และร่างกายให้พร้อมสำหรับการคิด และการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมตามลำดับดังนี้ 1) การบริหารสมอง (Brain Gym) ประมาณ 4-6 ท่า ที่ครอบคลุมทั้งท่าบริหารสมองในชุดการเคลื่อนไหวแบบสลับข้าง (Cross-Over Movement) การยืดส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย (Lengthening Movement) การเคลื่อนไหวเพื่อกระตุ้น (Energizing Movement) และการบริหารร่างกายง่าย ๆ (Useful Exercise) 2) การเล่นเกมที่หลากหลาย และ 3) การสงบนิ่ง หลับตา ฟังดนตรีบรรเลงพร้อมจินตนาการตามเสียงดนตรี และนำเสนอความคิดที่เกิดขึ้น

2.2) ขั้นเรียนรู้สาระอย่างสนุกสนาน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการเรียนรู้เนื้อหาอย่างสนุกสนานร่วมกัน โดยมีกิจกรรมตามลำดับดังนี้ 1) แบ่งกลุ่มย่อยนักเรียน 4-5 คน 2) ผู้สอนเสนอเรื่องราวเนื้อหาผ่านสื่อให้เรียนรู้ 3) ผู้สอนให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกเนื้อหาที่เรียนตอนหนึ่ง ตอนใดที่สนใจ/ชอบมาทำกิจกรรมตามความสนใจ เช่น ทำท่าประกอบ แสดงละคร/บทบาทสมมุติ หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับเนื้อหา และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน 4) ผู้สอนตั้งคำถาม แบบ 5W1H ซึ่งประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How อย่างไร เพื่อให้นักเรียนพิจารณาหาคำตอบจากเนื้อหา และ 3) ให้แต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาด้วยผังกราฟิก และนำเสนอ

2.3) ขั้นคิดร่วมกัน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนในการฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ และการวิเคราะห์หลักการ โดยผู้สอนตั้งคำถามในประเด็นเกี่ยวกับจุดเด่น ประเด็นสำคัญ บทบาทสำคัญ ของตัวละคร ลำดับเรื่องราว ความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงของเรื่องราว ความเป็นเหตุและผลในเรื่องราว ข้ออ้างอิงหลักฐานที่สนับสนุน จุดมุ่งหมายเบื้องหลัง แรงจูงใจเบื้องหลัง และความคิดเบื้องหลังของผู้แต่ง หลักการและข้อคิดสำคัญที่แฝงอยู่ และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาคำตอบ และนำเสนอคำตอบที่ได้

2.4) ขั้นสรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปและเรียบเรียงสาระสำคัญที่ได้จากขั้นคิดร่วมกัน ซึ่งอาจจะสรุปเป็นความเรียงหรือผังกราฟิกก็ได้

2.5) ชั้นไตรตรอง ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้นักเรียนทบทวนกิจกรรมที่ทำ และให้สะท้อนความคิดและความรู้สึกโดยวิธีต่าง ๆ อาทิ บอกความรู้สึกผ่านคำพูด 3 คำ วาดภาพแสดงความคิดความรู้สึกแสดงพฤติกรรมแทนความคิดความรู้สึก โดยผู้สอนให้นักเรียนสงบนิ่ง หลับตาฟังเสียงดนตรีบรรเลง หลังจากนั้นจึงให้นักเรียนเสนอความคิดของตนเอง

สำหรับบทบาทของผู้สอนในระยะที่ 1 มีดังนี้ 1) ศึกษาลักษณะกิจกรรม และสื่อทุกขั้นตอนและฝึกฝนจนเกิดความพร้อม 2) จัดเตรียมสื่อ เอกสาร อุปกรณ์ที่ต้องใช้ 3) สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย และจัดสิ่งแวดล้อมกิจกรรมสร้างความพร้อมของสมอง ร่างกายและจิตใจ 4) จัดกิจกรรมตามขั้นตอนโดยให้นักเรียนมีโอกาสในการทำกิจกรรมด้วยตนเอง ได้ฝึกปฏิบัติ ได้นำความรู้ไปใช้ สรุปร ทบทวนตนเอง ไตรตรอง ไตรตรองด้วยตนเอง 5) ร่วมคิดกับนักเรียน และ ทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนในบางกิจกรรม เพื่อเป็นแบบอย่างในการคิด และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี 6) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ช่วยแก้ปัญหา ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกและกระตุ้นนักเรียนที่เรียนรู้ช้า ให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น และตรวจสอบ และประเมินผลการจัดกิจกรรม และนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป

ระยะที่ 2 เป็นระยะที่เน้นให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง ทั้งการเลือกสื่อ และเนื้อหาตามความสนใจ และการเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม ในแต่ละขั้นตอนโดยนักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่ฝึกฝนในระยะแรกมาใช้ โดยการสนับสนุนอำนวยความสะดวกของผู้สอนซึ่งมี 2 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นตอนการเตรียมความพร้อม เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนที่เป็นสมาชิกในกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันด้วยตนเอง และการเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทั้งการเลือกสื่อ/สาระที่สนใจมาเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน ขั้นตอนการจัดกิจกรรม บทบาทของสมาชิกแต่ละคนในการเป็นผู้นำกิจกรรม

ในแต่ละขั้นตอน การสร้างบรรยากาศในการดำเนินกิจกรรม วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดกิจกรรม บทบาทของผู้สอนที่เปลี่ยนเป็นผู้อำนวยความสะดวก สนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่นักเรียน การจัดกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมและบทบาทสมาชิกในกลุ่ม

2) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งดำเนินการโดยนักเรียน
 ขั้นตอนเช่นเดียวกับกิจกรรมในระยะที่ 1 คือ ขั้นเริ่มต้นด้วยความพร้อม ขั้นเรียนรู้สาระ
 อย่างสนุกสนาน ขั้นคิดร่วมกัน ขั้นสรุปสาระสำคัญ และขั้นไตร่ตรอง

สำหรับบทบาทของผู้สอนในระยะที่ 2 มีดังนี้ 1) สร้างแรงจูงใจ
 และความมั่นใจแก่นักเรียนในการดำเนินกิจกรรม 2) ให้คำแนะนำในการเลือกสื่อ เนื้อหา
 ที่ใช้ในกิจกรรม อีกทั้งเตรียมสื่อ เอกสาร ตลอดจนกระตุ้นนักเรียนให้มีการฝึกซ้อม
 และให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการฝึกซ้อมแก่นักเรียนจนเกิดความพร้อมในการดำเนินการ
 3) ช่วยเหลือร่วมดำเนินกิจกรรมในกรณีที่นักเรียนขาดความมั่นใจ และต้องการความช่วยเหลือ
 4) ให้ข้อมูลย้อนกลับ และเสริมกำลังใจหลังการจัดกิจกรรม 5) นำข้อมูลจุดดี จุดพร่อง
 จากการทำกิจกรรมของนักเรียนมาใช้ในการแนะนำนักเรียนกลุ่มใหม่ เพื่อความพร้อม
 ในการดำเนินการ 6) สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ร่วมกันที่ผ่อนคลายสนุกสนาน
 7) ร่วมกิจกรรมการคิดที่นักเรียนดำเนินการ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการคิด
 8) จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคิด จัดบรรยากาศผ่อนคลายเป็นกันเอง

สรุปได้ว่าแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์
 ครูควรจัดกิจกรรมที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอย่าง
 หลากหลาย ได้ค้นพบ สร้างความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้เอื้อต่อ
 การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน สนับสนุนทรัพยากร จัดปัจจัยที่เอื้อ
 ต่อการคิดของครู/นักเรียน มีนโยบาย วิสัยทัศน์เน้นการพัฒนาการคิด ส่งเสริมให้ครูทุกคน
 สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดได้อย่างสร้างสรรค์ เปลี่ยน
 จากการคาดหวังคำตอบถูกคำตอบเดียวไปสู่คำตอบที่หลากหลายขึ้น และสอนคิด
 โดยการบูรณาการข้ามสาระการเรียนรู้สู่ชีวิตประจำวัน

5. การวัดผลประเมินผลการคิดวิเคราะห์

การวัดและประเมินผลการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะที่วัดได้ยากกว่าทักษะอื่น
 เพราะเป็นทักษะที่เกิดขึ้นภายในสมอง มองไม่เห็นและเป็นนามธรรมมากกว่าทักษะอื่น
 ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับ
 จุดประสงค์และครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 และต้องมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

กิตติมา จันทรบรรจง (2554, หน้า 14) กล่าวว่า แบบวัดความสามารถในการคิดมี 2 ลักษณะ คือ แบบทดสอบมาตรฐานที่ใช้สำหรับวัดความสามารถ ซึ่งมีผู้สร้างไว้แล้วกับแบบทดสอบสำหรับวัดความสามารถในด้านการคิดที่สามารถสร้างขึ้นใช้เอง

1. แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่มีผู้สร้างขึ้นแล้วสำหรับวัดความสามารถในการคิดมี 2 ประเภท คือ

1.1 แบบสอบการคิดทั่วไป แบบสอบที่มุ่งวัดให้ครอบคลุมความสามารถในการคิดโดยเป็นความคิดที่อยู่บนพื้นฐานของการใช้ความรู้ทั่วไป แบบสอบลักษณะนี้ส่วนใหญ่เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ

1.2 แบบสอบความสามารถในการคิดลักษณะเฉพาะ แบบสอบที่มุ่งวัดความสามารถในการคิดเฉพาะที่แสดงถึงลักษณะของการคิด เช่น การคิดแบบนิรนัย ความสามารถประเมินข้อมูลที่ได้จากการสังเกต เป็นต้น

2. แบบทดสอบที่ผู้ประเมินสร้างขึ้นเอง เป็นแบบทดสอบที่ครูผู้สอนสร้างขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการในการประเมิน และสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

ในกรณีที่ต้องสร้างแบบประเมินความสามารถการคิด สำหรับใช้เฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่งผู้สร้างและพัฒนาแบบประเมินจะต้องกำหนดเนื้อหาวิชานั้นด้วยว่าจะใช้เนื้อหาใดบ้างที่เหมาะสม และสามารถนำมาใช้ประเมินทักษะการคิดได้ด้วย โดยกำหนดน้ำหนัก ความสำคัญของแต่ละเนื้อหา แต่ละองค์ประกอบ และทักษะการคิดให้ชัดเจน โดยทำเป็นผังข้อสอบสำหรับนำไปใช้เขียนข้อสอบต่อไป

Bloom (1956, pp. 201–207) กล่าวถึงการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์นั้นจะต้องพิจารณาทั้ง 3 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นการถามให้คนหามูลเหตุ ผลลัพธ์ และความสำคัญของเรื่องราวนั้น ๆ โดยใช้ทักษะวิเคราะห์ว่าตอนใดเป็นคำอนุมานหรือสมมติฐานวิเคราะห์ว่าตอนใดเป็นคำสรุปหรือคำอ้างอิงสนับสนุน วิเคราะห์ว่าข้อสรุปนั้นมีอะไรสนับสนุน วิเคราะห์หาข้อผิดพลาด

2. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ เป็นการถามให้ค้นคว้าว่าความสำคัญย่อย ของเรื่องราวนี้เกี่ยวพันกันอย่างไร พาดพิงอย่างไร ยึดทฤษฎีอะไรเป็นหลัก โดยพิจารณาว่าอะไรเป็นสาเหตุสิ่งนั้น เรื่องนั้น สิ่งใดเป็นผลของการกระทำนั้น บุคคลหรือบทความนั้นยึดหลักทฤษฎีใด บทความนี้มีข้ออนุมานใด คำกล่าวขยายสนับสนุน

หรือคัดค้านอะไร ข้อสรุปยึดเหตุผลข้อไหน ของคุณได้มีความสัมพันธ์กันมากน้อย ถ้าเกิดสิ่งนั้นสิ่งใดจะเกิดตามมา ยกเรื่องราวข้อเท็จจริงมาวิเคราะห์ว่าสอดคล้องหรือขัดแย้งกัน

3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นการถามให้ค้นว่าเรื่องราวนั้น ๆ อาศัยหลักการและระเบียบในการจัดโครงสร้างอย่างไร

สรุปการวัดประเมินผลการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะที่วัดได้ยากกว่าทักษะอื่น เพราะเป็นทักษะที่เกิดขึ้นภายในสมองมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายโดยใช้แบบวัด 2 ลักษณะ คือ แบบทดสอบมาตรฐานซึ่งมีผู้สร้างไว้แล้ว กับแบบทดสอบสำหรับวัดที่สามารถสร้างขึ้นใช้เอง ซึ่งแบบทดสอบต้องพิจารณาครอบคลุม สมเหตุสมผลเกี่ยวกับการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เนื้อหาของแบบทดสอบต้องครอบคลุมถึงความสามารถการวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และการวิเคราะห์หลักการอย่างสมเหตุสมผล

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้สร้างเครื่องมือวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ดังนี้ บรรจง แสงนภาวรรณ (2556, หน้า 92) ได้สร้างแบบวัดทดสอบวัดทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยมีกรอบในการออกข้อสอบที่วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 4 ด้าน คือ วิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์หลักการ และวีระ สุตสังข์ (2550, หน้า 90) ได้สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีกรอบในการออกข้อสอบที่วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 3 ด้าน คือ วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์หลักการ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3 ด้าน ตามทฤษฎีของ Bloom ดังนี้ การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การถามหามูลเหตุ ผลลัพธ์ ความสำคัญของเรื่องราว วิเคราะห์หาข้อผิดพลาด การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การถามให้คิดหาความสำคัญย่อย ความเชื่อมโยง และการคิดวิเคราะห์หลักการ หมายถึง การถามให้ค้นว่าเรื่องราวนั้น ๆ อาศัยหลักการ จุดประสงค์ โครงสร้างอย่างไร

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. ความหมายของประสิทธิภาพ

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือหรือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการหาประสิทธิภาพ ดังนี้

เฟชัญ กิจระการ (2544, หน้า 43) ได้กล่าวถึง ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนหมายถึงความสามารถของบทเรียนในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถึงระดับเกณฑ์ที่คาดไว้ ประสิทธิภาพที่วัดออกมาจะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการปฏิสัมพันธ์กับเปอร์เซ็นต์การทำแบบทดสอบเมื่อจบบทเรียน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2554, หน้า 25) กล่าวถึงการประเมินสื่อการเรียนการสอนว่าเป็นการพิจารณาหาประสิทธิภาพ และหาคุณภาพของสื่อการเรียนการสอน ดังนั้นการประเมินสื่อจึงเริ่มด้วย การกำหนดปัญหา หรือคำถาม เช่นเดียวกับการวิจัย ด้วยเหตุนี้การประเมินสื่อจึงเป็นการวิจัยอีกแบบหนึ่ง

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2554, หน้า 186) ให้ความหมายประสิทธิภาพเป็นความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการงานโดยใช้เวลา ความพยายาม และค่าใช้จ่ายคุ่มค่าที่ต่ำสุดตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์

สรุปได้ว่าประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพในการดำเนินงานเพื่อให้งานมีความสำเร็จโดยใช้เวลา ความพยายาม และค่าใช้จ่ายคุ่มค่าที่ต่ำสุดตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามเกณฑ์ที่กำหนด ประสิทธิภาพของเครื่องมือที่วัดออกมาจะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบทดสอบย่อยกับเปอร์เซ็นต์การทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อจบบทเรียนนั้น

2. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

นักการศึกษาได้กล่าวถึง การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ดังนี้

เฟชัญ กิจระการ (2544, หน้า 46-51) กล่าวว่าในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนมีกระบวนการสำคัญอยู่ 2 ขั้นตอน ซึ่งควรทำความเข้าใจจะได้มั่นใจได้ว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับ

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach)

กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักความรู้ และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่าซึ่งการหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร

$$CVR = \frac{2Ne}{N} - 1$$

โดยที่ CVR แทน ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล

Ne แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร สำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป คือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตาราง ตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญ จึงจะยอมรับว่าสื่อมีประสิทธิภาพ ถ้าได้ค่าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

ตัวอย่าง ผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินเครื่องมือหรือสื่อการเรียนการสอนจำนวน 5 คน แต่ละคนคำนวณเฉลี่ยได้ดังนี้ 4.15, 3.89, 4.32 และ 4.75

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พบว่าได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ทุกคน Ne จึงมีค่าเท่ากับ 5 ด้วย ผลการแทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$CVR = \frac{2Ne}{N} - 1$$

$$CVR = \frac{2 \times 5}{5} - 1 = 1$$

แสดงว่า เครื่องมือหรือสื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเชิงเหตุผลจึงนำไปใช้ได้เพราะเป็นค่าที่สูงกว่าการยอมรับขั้นต่ำในตาราง

2. วิธีหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน แผนการสอน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น

ส่วนมากใช้วิธีหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัด หรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 85/85$, $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะ ในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

1. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนการหาค่า E_1 และ E_2 ใช้สูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

โดยที่ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบย่อย
ทุกชุดรวมกัน

A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบย่อย
ทุกชุดรวมกัน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum Y}{N}}{B} \times 100$$

โดยที่ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum Y$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 เช่น มีนักเรียน 40 คน ร้อยละ 80 นักเรียนทั้งหมด คือ 32 คน แต่ละคน

ได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียน ถึงร้อยละ 80 (E_1) ส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือ ผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด (40) คนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

3. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยเทียบกับคะแนนที่ได้ก่อนเรียน (Pretest) 80 อธิบายตัวเลข (E_2) สมมุตินักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 10 แสดงว่าแตกต่างจากคะแนนเต็ม (ร้อยละ 100) เท่ากับ 90 ถ้านักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 แสดงว่าความแตกต่างของการสอบ 2 ครั้งนี้ (ก่อนเรียนกับหลังเรียน) เท่ากับ $85-10 = 75$ ดังนั้นค่าของ $E_2 = (75/90) \times 100 = 83.33\%$ ถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E_2 = 80$)

4. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึงนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่า ข้อไม่มีประสิทธิภาพ และชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีความบกพร่อง)

กล่าวสรุปได้ว่าเกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน จะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80, 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติ และเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อ นั้น ประสิทธิภาพของสื่อมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ E_1 และ E_2 ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มากเท่าไรถือว่ามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 เป็นสถิติตรวจสอบประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. ดัชนีประสิทธิผลของเครื่องมือ

ดัชนีประสิทธิผล ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน โดยการเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน และคะแนนเต็มหรือคะแนนสูงสุดกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน นักการศึกษาได้กล่าวถึงการหาดัชนีประสิทธิผล ไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 157-159) ได้กล่าวว่า เพื่อให้ทราบว่าการเรียนการสอนหรือวิธีสอน ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) เพียงใด ก็นำสื่อที่พัฒนาขึ้นนั้นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับที่ได้ออกแบบมาแล้ว นำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการให้ผลอย่างชัดเจนแน่นอน ซึ่งนิยมวิเคราะห์และแปลผล 2 วิธี

วิธีที่ 1 จากการพิจารณาผลของการพัฒนา

การพิจารณาผลของการพัฒนาเป็นการเปรียบเทียบระหว่างจุดเริ่มต้น กับจุดสุดท้าย เช่น ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน เพื่อเห็นการพัฒนาหรือความงอกงาม ครูผู้วิจัยจะต้องสร้างเครื่องมือวัดในตัวแปรที่สนใจศึกษา เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือเพื่อวัดผลการเรียนรู้หลังจากเรียนเรื่องนั้นหรือหลังการทดลองเรื่องนั้น ซึ่งจะต้องสร้างให้ครอบคลุมจุดประสงค์ เนื้อหาสาระที่เรียนหรือคุณลักษณะที่มุ่งวัด สร้างไว้ล่วงหน้าเมื่อก่อนเริ่มทดลอง (Pre-test) และหลังจากเรียนเรื่องนั้นจบแล้ว ก็นำแบบทดสอบชุดเดิมมาทดลองกับผู้เรียนกลุ่มเดิม (Post-test) นำผลทั้งสองครั้งมาเปรียบเทียบกัน โดยเขียนคะแนนหลังเรียนไว้ก่อนคะแนนก่อนเรียนจำแนกเป็น 2 กลุ่ม 1) พิจารณารายบุคคล 2) การพิจารณารายกลุ่ม

วิธีที่ 2 การหาค่าดัชนีประสิทธิผล

การหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เป็นการพิจารณาพัฒนาการในลักษณะที่ว่าเพิ่มขึ้นเท่าไร ไม่ได้ทดสอบว่าเพิ่มขึ้นเชื่อถือได้หรือไม่ ซึ่งค่าที่แสดงคะแนนที่เพิ่มขึ้นจะอยู่ในรูปร้อยละ เช่น ค่าจากดัชนีประสิทธิผล (E.I.) 0.6240 หรือคิดเป็นร้อยละ 62.40

เพชฌัญญู กิจระการ (2544, หน้า 1-6) ดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) คือ ค่าความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียน และคะแนนการทดสอบหลังเรียนหรือเป็นการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ดัชนีประสิทธิผลคำนวณได้จากการหาค่าความแตกต่างของการทดสอบก่อนการทดลองและการทดสอบหลังทดลองด้วยคะแนนพื้นฐาน (คะแนนการทดสอบก่อนเรียน) และคะแนนที่สามารถทำได้สูงสุด ดัชนีประสิทธิผลจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงขอบเขต และประสิทธิภาพสูงสุดของสื่อการสอน

$$E.I = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1}$$

โดยที่ P1 แทน ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน

P2 แทน ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน

Total แทน ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

จำนวนเศษของ E.I. จะเป็นเศษที่ได้จากการวัดระหว่างการทดสอบก่อนเรียน (P_1) และการทดสอบหลังเรียน (P_2) ซึ่งคะแนนทั้งสองนี้ จะแสดงถึงค่าร้อยละของคะแนนรวมสูงสุดที่ทำได้ (ร้อยละ 100) ตัวหารของดัชนี คือ ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน (P_1) และคะแนนสูงสุดที่นักเรียนสามารถทำได้

ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อประเมินสื่อ โดยเริ่มจากการทดสอบก่อนเรียน ซึ่งเป็นตัววัดว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับใด รวมถึงการวัดทางด้านความเชื่อ เจตคติ และความตั้งใจของผู้เรียน คะแนนที่ได้จากการทดสอบมาแปลงให้เป็นร้อยละหาค่าคะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้ นำนักเรียนเข้ารับการทดลองเสร็จแล้วทำการทดสอบหลังเรียนแล้วนำคะแนนที่ได้มาหาดัชนีประสิทธิผล โดยนำคะแนนก่อนเรียนไปลบออกจากคะแนนหลังเรียนได้เท่าไรให้นำมาหารด้วยค่าที่ได้จากค่าทดสอบก่อนเรียนสูงสุดที่ผู้เรียนจะสามารถทำได้ ลบด้วยคะแนนทดสอบก่อนเรียนโดยทำให้อยู่ในรูปร้อยละ

ค่าดัชนีประสิทธิผลจะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 หากค่าทดสอบก่อนเรียนเป็น 0 และการทดสอบหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือได้คะแนน 0 เท่าเดิม แต่ถ้าคะแนนทดสอบก่อนเรียน = 0 และการทดสอบหลังเรียนนักเรียนทำได้สูงสุด คือ เต็ม 100 ค่า E.I. จะมีค่าเป็น = 1.00 และในทางตรงกันข้าม ถ้าคะแนนทดสอบหลังเรียนน้อยกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน ค่าที่ได้ออกมาจะมีค่าเป็นลบ ในสภาพของการเรียนเพื่อรอบรู้ ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะต้องเรียนให้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาดัดแปลง เพื่ออ้างอิงเกณฑ์ด้วยค่าอิงเกณฑ์สูงสุดที่สามารถเป็นไปได้ ซึ่งในกรณีดัชนีประสิทธิผล อาจจะมีค่าได้ถึง 1.00

ดัชนีประสิทธิผลของเครื่องมือ เป็นค่าที่แสดงความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยเครื่องมือ (แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน) ที่ผู้สอนสร้างขึ้นซึ่งเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียนเรียน หลังเรียน เมื่อเรียนด้วยเครื่องมือนั้น

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ดัชนีประสิทธิผลของ เฟซิญ กิจระการ (2544, หน้า 1-6) ในการตรวจสอบประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจมีนักการศึกษาให้ความหมาย ดังนี้

วิมลสิทธิ์ หรยางกูร (2551, หน้า 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของเราและมีความสัมพันธ์กับโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายของสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึกเลว-ดีพอใจ-ไม่พอใจ สนใจ-ไม่สนใจ เป็นต้น

จิราพร กำจัดทุกข์ (2552, หน้า 15) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกยอมรับความรู้สึกที่ยินดี ความรู้สึกชอบในการได้รับบริการหรือได้รับการตอบสนองตามความคาดหวังหรือความต้องการที่บุคคลนั้นได้ตั้งไว้

จรัส โพธิ์จันทร์ (2553, หน้า 17) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อหน่วยงานซึ่งอาจเป็นความรู้สึกทางบวก ทางเป็นกลาง หรือทางลบ ความรู้สึกเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่กล่าวคือ หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางบวก การปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพสูงแต่หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางลบ การปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพต่ำ

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2554, หน้า 455) ได้ให้ความหมายว่า รักชอบใจ พอใจ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่บุคคลแสดงออกมาเพื่อตอบสนองความต้องการภายใน การตอบสนองมาในทิศทางบวกหรือลบขึ้นกับความพอใจคาดหวังหรือความต้องการที่บุคคลนั้นได้ตั้งไว้

2. แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

มนุษย์เราต้องมีความต้องการอยู่เสมอ ไม่มีวันสิ้นสุด เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ความต้องการสิ่งอื่น ๆ ก็เกิดขึ้นมาอีก ซึ่งแนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ สรุปได้ดังนี้

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Maslow (Maslow's Hierarchy of Need) มาสโลว์เป็นผู้พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในเรื่องความต้องการตามลำดับขั้น ในปี 1943 โดยมีสมมติฐานเบื้องต้น ดังนี้ (Maslow, 1954, pp. 253–258)

1. มนุษย์มีความต้องการเป็นลำดับขั้น เมื่อความต้องการในระดับใดได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะทำให้ความสำคัญกับความต้องการในลำดับขั้นนั้นน้อยลง แต่จะพยายามเพื่อให้ได้ความต้องการในระดับที่สูงขึ้นไป

2. ความต้องการของมนุษย์เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน และความต้องการเป็นสิ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในเวลาใดเวลาหนึ่ง

3. ความต้องการระดับต่ำต้องได้รับการตอบสนองก่อน จึงจะทำให้แสดงพฤติกรรมที่จะผลักดันให้เกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้น

4. มีหลายวิธีการที่จะทำให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจต่อความต้องการในระดับสูงมากกว่าความต้องการในระดับต่ำ

Maslow ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ตั้งแต่ระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด 5 ขั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการทางร่างกายขั้นพื้นฐานของมนุษย์และเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต เหล่านี้ ได้แก่ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ เป็นต้น มนุษย์จะมีความต้องการในลำดับถัดไปเมื่อความต้องการระดับกายภาพได้รับการตอบสนองแล้ว

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety or Security Needs) เมื่อความต้องการด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยก็จะเข้ามามีบทบาทในพฤติกรรมของมนุษย์ ความปลอดภัยดังกล่าวมี 2 รูปแบบ คือ ความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย และความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ หากความต้องการด้านร่างกายยังไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการที่จะได้รับความมั่นคงปลอดภัยก็ค่อนข้างน้อย

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เมื่อความต้องการทั้ง 2 ประการ ได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการในระดับที่สูงกว่า จะเข้ามาบีบบทบาทต่อพฤติกรรมของมนุษย์ความต้องการทางสังคม ได้แก่ ความต้องการการยอมรับในผลงาน ความเอื้ออาทร ความเป็นมิตรที่ดี ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และความรักจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน

4. ความต้องการได้รับการยกย่องสรรเสริญในสังคม (Esteem Needs) หมายถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ความสำเร็จ การนับถือตนเอง ความเป็นอิสระและเสรีภาพในการทำงาน ตลอดจนต้องการมีฐานะเด่นและเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization Needs) เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองทั้ง 4 ระดับแล้ว มนุษย์จะทำงานเพื่องานคือ อยากรู้ว่าตนมีศักยภาพแค่ไหน และพยายามพัฒนาศักยภาพของตนไปสู่จุดสูงสุด การทำงานเกิดจากสนใจและรักในงานที่ทำและทำเพราะได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนให้ถึงจุดสูงสุด

การนำทฤษฎีของมาสโลว์มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถทำได้ดังนี้

1. การเข้าใจถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ สามารถเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากความต้องการ
2. การจัดการเรียนรู้ หากผู้สอนทราบความต้องการของนักเรียน จะช่วยให้ผู้สอนตอบสนองความต้องการนักเรียนซึ่งจะไปสู่การเกิดการเรียนรู้ได้ดี
3. การให้อิสระ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดี

สรุปแนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจมนุษย์เรามามนุษย์มีความต้องการเป็นลำดับขั้น ความต้องการของมนุษย์เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนมีความต้องการอยู่เสมอเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองความต้องการสิ่งอื่นก็จะเกิดขึ้นมาอีก Maslow แบ่งความต้องการออกเป็น 5 ชั้น คือ ความต้องการทางกาย ความมั่นคงปลอดภัย การยอมรับจากสังคม การยกย่องสรรเสริญในสังคม และความสำเร็จในชีวิต

3. การวัดความพึงพอใจ

ในการวัดความรู้สึก หรือการวัดทัศนคตินั้นจะวัดออกมาในลักษณะของทิศทาง (direction) ซึ่งมีอยู่ 2 ทิศทาง คือทางบวก ทางลบ ทางบวก หมายถึง การประเมินค่าความรู้สึกในทางที่ดี ชอบหรือพอใจ ส่วนทางลบจะเป็นการประเมินค่าความรู้สึกในทางที่ไม่ดี ไม่ชอบ หรือไม่พอใจ และการวัดในลักษณะปริมาณ (magnitude)

ซึ่งเป็นความเข้มข้น ความรุนแรง หรือระดับทัศนคติไปในทางที่พึงประสงค์ หรือไม่พึงประสงค์นั่นเอง ซึ่งวิธีการวัดนั้นมีอยู่หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระคำถาม ดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหาร และการควบคุมงาน และเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น แบบสอบถามนิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง คือ มาตราส่วนแบบลิเคิร์ต (Likert Scales) ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเราอย่างใดอย่างหนึ่ง และมีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

หทัยรัตน์ ประทุมสูตร (2542, หน้า 14) การวัดความพึงพอใจ เป็นเรื่องที่เปรียบเทียบได้กับความเข้าใจทั่วไป ซึ่งปกติจะวัดได้โดยการสอบถามจากบุคคลที่ต้องการจะถามมีเครื่องมือที่ต้องการจะใช้ในการวิจัยหลายอย่าง อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีการวัดอยู่หลายแนวทางแต่การศึกษาความพึงพอใจอาจแยกตามแนวทางวัด ได้สองแนวคิดตามความคิดเห็นของ ซาลีชินิคค์ คริสเทนส์ กล่าวคือ

1. วัดจากสภาพทั้งหมดของแต่ละบุคคล เช่น ที่ทำงาน ที่บ้านและทุก ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิต การศึกษาตามแนวทางนี้จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ แต่ทำให้เกิดความยุ่งยากกับการที่จะวัดและเปรียบเทียบ

2. วัดได้โดยแยกออกเป็นองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศงานเกี่ยวกับนายจ้าง

สรุปได้ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่บุคคลแสดงออกมา วิธีการวัดความพึงพอใจ ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกต ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวัดความพึงพอใจโดยแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ประเภทมาตรฐานค่า โดยมีเนื้อหาต้านบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน และด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 20 ข้อ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ชวลีพร พิณีจพล (2554, หน้า 112) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมสูงกว่าที่ตั้งไว้มีเท่ากับ $84.91/83.33$ ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์มีค่าเท่ากับ 0.6014 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

รัสรินทร์ แพร่งสุวรรณ (2559, หน้า 96) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาโมเดล (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องทักษะการสื่อสารมีประสิทธิภาพ $87.50/87.05$ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และดัชนีประสิทธิผลของการเรียน เท่ากับ 0.6746 คิดเป็นร้อยละ 67.46 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น ความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก

วันเพ็ญ กลิ่นอ่อน, จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2559, หน้า 27) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางพลี (พานิชอุทิศ) จำนวน 27 คน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม แบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

พระมหาศชา ปราณีตพลกรัง (2560, หน้า 108) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดดาวคะนอง ระหว่างวิธีสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) กับวิธีสอนแบบปกติ ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 15 คน รวม 30 คน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบซิปปากับกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ $.05$

พจนานุกรม เยาวเรศ (2561, หน้า 79) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านอย่างมี
 วิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา ประชากร
 และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนธงธานี ตำบลธงธานี
 อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 38 คน ผลการวิจัย
 พบว่า (1) ประสิทธิภาพของการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนโดยใช้
 วิธีการสอนแบบซิปปา มีประสิทธิภาพ 89.05/81.54 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (2) ดัชนี
 ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบซิปปา มีค่าเท่ากับ 0.6051 หรือคิดเป็นร้อยละ
 60.51 (3) นักเรียนที่เรียนด้วยการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบซิปปา มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจ
 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อาปีตะ คงสิหะ (2562, หน้า 105) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้
 โมเดลซิปปาร่วมกับเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทย
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านสะกดคำ
 ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนโดยใช้โมเดลซิปปาร่วมกับเกม
 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความสามารถในการเขียนสะกด
 คำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนโดยใช้โมเดลซิปปาร่วมกับเกม
 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) เจตคติต่อวิชาภาษาไทย
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนโดยใช้โมเดลซิปปาร่วมกับเกมสูงกว่า
 ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อารีรัตน์ มะณู (2562, หน้า 451-458) ได้ศึกษาผลผลการเรียนกลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ หน่วย What do you want to be? ของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ศรีสะเกษ เขต 3 โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ CIPPA มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา
 ผลการเรียนรู้ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะทางภาษา ทักษะการทำงานกลุ่ม
 ความมีวินัยในการเรียน และความพึงพอใจ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ในด้านผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 โรงเรียนอนุบาลภูสิงห์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาโดยการ

วิธีลุ่มอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอยู่ในระดับต่ำ และหลังเรียนพบว่า ผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบแล้วพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ 2) ด้านทักษะทางภาษาพบว่า นักเรียนผ่านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบแล้วนักเรียนมีทักษะทางภาษาสูงกว่าเกณฑ์ 3) ด้านทักษะการทำงานกลุ่มพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบแล้วสูงกว่าเกณฑ์ 4) ด้านความมีวินัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบแล้วสูงกว่าเกณฑ์ 5) ด้านความพึงพอใจในการเรียนในภาพรวมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

วรนนท์ ธงชัย (2563, หน้า 6-10) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถ การอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน วัดตะกั่ว โดยวิธีสอนแบบซิปปาโมเดลกับวิธีสอนแบบปกติ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญระหว่างการเรียนด้วยวิธีสอนแบบซิปปาโมเดล กับวิธีสอนแบบปกติ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญระหว่าง ก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบปกติ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่าน จับใจความสำคัญระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยวิธีสอนแบบซิปปาโมเดล กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดตะกั่ว สำนักงาน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบซิปปาโมเดลสูงกว่าวิธีสอน แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ข้อ 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความที่เรียน ด้วยวิธีสอนแบบซิปปาโมเดลหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ 3) ความสามารถในการอ่านจับใจความที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นฤเบศร์ เจริญศรี และสมทรง สิทธิ (2564, หน้า 166-168) การพัฒนา ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA model) ร่วมกับ เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA model) ร่วมกับเทคนิค หมวก 6 ใบ ให้มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาขอนแก่น จำนวน 36 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.59 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.24 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 33 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.06 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 ของนักเรียนทั้งหมดซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ญาณกวี ชินวงษ์ และศุภานัน ลิทธิเลิศ (2564, หน้า 194) ได้ศึกษาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย เรื่องโคลงโลกนิติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วย 1) กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา เรื่อง โคลงโลกนิติ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องโคลงโลกนิติ 3) แบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่องโคลงโลกนิติ ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา เรื่องโคลงโลกนิติ มีประสิทธิภาพ 87.75/84.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และ 2) ผลการทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย เรื่องโคลงโลกนิติ ซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 86.04

ประสพลาภ นุมนวล และทรงภพ ชุมนรุต (2565, หน้า 87) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่องรามเกียรติ์ ตอนศึกสายเลือด โดยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) ร่วมกับเกมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองน้ำคั้น จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 1 ห้อง จำนวน 12 คน ด้วยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยแผนการเรียนการสอน จำนวน 5 แผน แบบทดสอบทางการเรียนแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 20 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า แผนการเรียนการสอน เรื่องรามเกียรติ์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดลร่วมกับเกม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังการจัดการเรียนรู้แผนการเรียนการสอน เรื่องรามเกียรติ์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล ร่วมกับเกม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 และนักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

จันทร์เพ็ญ นันทะบุตร, เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม, นวรัตน์วดี ชินอัครวัฒน์ และสิริมา บรุษณ์กุล (2565, หน้า 94) ได้ศึกษาผลจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดจันทาราม สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์ที่ร้อยละ ของคะแนนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2. วิจัยต่างประเทศ

รูปแบบการสอนซิปปาเป็นแนวคิดที่พัฒนาโดย ทิศนา ขัมมณี เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือรูปแบบประสาน 5 แนวคิด ดังนั้นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 5 แนวคิด ดังกล่าว เนื่องจากผลงานวิจัยต่างประเทศยังไม่มีผู้นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยตรง ซึ่งหลักการทั้ง 5 แนวคิด ประกอบด้วย 1) แนวคิดสร้างความรู้ 2) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่ม และการเรียนรู้แบบร่วมมือ 3) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ 4) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ และ 5) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ ดังนี้

Agustini (2019, pp. 1–9) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูภาษาอังกฤษและการปฏิบัติในชั้นเรียน โดยใช้แนวคิด Constructivism ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในเขตปกครองบาดุง ผลการศึกษาพบว่า 1) ครูมีความเข้าใจระดับมากเกี่ยวกับแนวคิด Constructivism การนำไปใช้ และผลกระทบของการใช้ Constructivism 2) ความถี่ของการปฏิบัติตามค่านิยมตามแนวคิด Constructivism ในห้องเรียนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งบ่งชี้ว่าครูไม่ค่อยปฏิบัติตามแนวคิดดังกล่าวในห้องเรียน 3) ครูมีการรับรู้อย่างมากเกี่ยวกับแนวคิดดังกล่าว แต่ความถี่ของการปฏิบัติจัดอยู่ในประเภทความถี่ต่ำ อาจสรุปได้ว่าครูสอนไม่สอดคล้องกันระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับแนวคิด Constructivism กับการปฏิบัติในห้องเรียน

Suhendi, Purwarno, & Chairani (2021, pp. 76–89) ได้ศึกษาการเรียนการสอนตาม Constructivism ในระบบการศึกษาของอินโดนีเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของการเรียนการสอนแบบ Constructivism ในการระบบศึกษาของอินโดนีเซีย

การศึกษาครั้งนี้ใช้ทฤษฎี Constructivism ของ Dewey เป็นทฤษฎีหลัก โดย Dewey ระบุว่า Constructivism สามารถสร้างความรู้ส่วนบุคคลและสังคมได้ ผลการวิจัยพบว่าเป็นวิธีการนี้มีแนวโน้มดีและมีผลกระทบเชิงบวกต่อความก้าวหน้าของระบบการศึกษาในอินโดนีเซีย เนื่องจากสามารถพัฒนาความสามารถของนักเรียนได้ และวิธีนี้ยังเป็นการสร้างความรู้ของนักเรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์และออกแบบได้ตามความต้องการ

Boeriswati (2021, pp. 33–39) ได้ศึกษาการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างวิธี Constructivism กับวิธีสร้างแบบจำลองทักษะการเขียนบทกวีของนักเรียน การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต การทำเอกสาร และการทดสอบ ผลการศึกษาพบว่า การใช้วิธีการเรียนรู้แบบ Constructivism กับวิธีการสร้างแบบจำลองในทักษะการเขียนบทกวีของนักเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มทดลองสูงถึง 81.57 ในขณะที่กลุ่มการควบคุมถึง 78.14 จากผลการศึกษาสรุปได้ว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธี Constructivism มีความคิดสร้างสรรค์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสร้างแบบจำลอง (Modelling Methods)

Khair, Rihan, Misnawati (2022, pp. 172–184) ได้ศึกษาการสอนภาษาอินโดนีเซียในโรงเรียนประถมศึกษา: รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบอธิบายรายละเอียด เทคนิคลำดับเหตุการณ์ ทักษะการเขียนบรรยายจากบทสัมภาษณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบชัดเจนซึ่งใช้เทคนิคลำดับเหตุการณ์ในการเขียนเรื่องเล่าจากบทสัมภาษณ์ งานวิจัยนี้นำไปใช้หรือนำร่องกับนักเรียนที่ประกอบด้วยโรงเรียนหลายแห่งในอินโดนีเซีย เช่นเดียวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากผลการวิจัยผ่านการทดสอบแบบจำลอง พบว่า มีการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนสูงถึงร้อยละ 85 ของเกณฑ์สูงสุดร้อยละ 90 จึงสรุปได้ว่าการนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้ถือว่าประสบความสำเร็จและสามารถนำไปใช้ในโรงเรียนได้

Apriyanti & Ayu (2020, pp. 13–17) ได้ศึกษาเทคนิคให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพูดในห้องเรียนด้วยการคิด-จับคู่-แบ่งปัน (Think-Pair-Share) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายการนำกลยุทธ์ คิด-จับคู่-แบ่งปัน ไปใช้ในการสอนทักษะการพูดสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคนิค Think-Pair-Share ระหว่างกระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ครูจัดทำขึ้น ได้รับความชื่นชมจากการนำเทคนิค Think-Pair-Share ของนักเรียนไปใช้ค่อนข้างดี นักเรียนระบุว่าสามารถก้าวข้ามข้อจำกัดในกระบวนการเรียนรู้กิจกรรมการพูดผ่าน Think-Pair-Share

Kanyilmaz (2020, pp. 23-39) ได้ศึกษาการประเมินการปฏิบัติในชั้นเรียนของอาจารย์และความคิดเห็นต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์ ดำเนินการขั้นแรก คือ สัมภาษณ์ตัวต่อตัวกับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากนั้นทำการสังเกตในห้องเรียนเดียวกันผ่านหน่วยการเรียนรู้เดียวกันที่เกี่ยวข้องกับไฟฟ้า ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กล่าวในระหว่างการสัมภาษณ์ก่อนการสังเกตว่า ควรสอนวิชาวิทยาศาสตร์โดยการลงมือปฏิบัติ การทดลอง และการสังเกต และการระดมความคิด ควรใช้วิธีการ เทคนิค การถาม-ตอบ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน อย่างไรก็ตาม พิจารณาแล้วว่าครูใช้วิธีปฏิบัติที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางตลอดทั้งหน่วยการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตระหนักถึงสถานการณ์นี้ แต่ไม่ได้สะท้อนสิ่งนี้ในระหว่างการปฏิบัติในชั้นเรียน และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กล่าวในระหว่างการสัมภาษณ์ว่า ครูให้ความสำคัญกับการเรียนรู้โดยการลงมือทำ วิดีโอและสื่อภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้วยเหตุนี้จึงใช้แอปพลิเคชันในชั้นเรียนเป็นหลัก โดยมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนตลอดทั้งหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีส่วนช่วยในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้นงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์ส่วนใหญ่จะใช้ในเรื่องของวิทยาศาสตร์ ซึ่งงานวิจัยของ Busra (2022, pp. 23-37) ได้เห็นความสำคัญของครูผู้สอน เรื่องการคิดวิเคราะห์ พบว่า การเรียนการสอนในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ประกอบด้วย การสังเกต การระดมสมอง การคำถาม นอกจากนี้ยังต้องใช้วัสดุการเรียนการสอนอื่น ๆ เช่น วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหวต่าง ๆ

Lynn (2003, pp. 57-65) ได้ศึกษาวิธีการสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษโดยใช้กระบวนการตั้งคำถาม เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เขียนสรุปความ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์และเขียนสรุปความได้เป็นขั้นตอนสามารถแยกส่วนประกอบ หาความสัมพันธ์ของประโยคได้

Prastiwi & Laksono (2018, pp. 2–8) ได้ศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ความรู้ด้านเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ความรู้ด้านเคมี กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 185 คน ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถเชิงบูรณาการระหว่างการคิดวิเคราะห์และความสามารถความรู้ด้านเคมีของกระบวนการไฮโดรไลซิส แนวคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายคิดเป็นร้อยละ 56.76 ดังนั้นสรุปได้ว่าความสามารถเชิงบูรณาการระหว่างความสามารถในการคิดวิเคราะห์ความรู้ด้านเคมีของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้

Mochamad (2019, pp. 133–138) ได้ศึกษาการใช้วิธีการเรียนรู้แบบค้นพบเพื่อปรับปรุงการเขียนข้อความบรรยายของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าชั้นนี้เป็นวัยที่สามารถเขียนข้อความตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันได้ จำนวน 16 คน โดยทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 2 รอบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความมั่นใจในการเขียนข้อความเชิงพรรณนามากขึ้นและรู้วิธีการเขียน และผลคะแนนทดสอบหลังเรียนรอบที่ 1 (5.56) สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน (4.03) และคะแนนเฉลี่ยหลังการทดสอบรอบที่ 2 เท่ากับ 6.72 คะแนนซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 1 ในรอบที่ 1 และสามารถสรุปผลจากการศึกษาได้ว่าการเรียนรู้แบบค้นพบสามารถปรับปรุงการเขียนข้อความบรรยายของนักเรียนได้

Osama (2021, pp. 9000–9013) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของการคิดวิเคราะห์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาวิทยาศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน ชาย และหญิง จำนวน 200 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่ม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนมีการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดี และมีความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างตัวแปรทั้งสองกลุ่ม

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่อกัน จัดกิจกรรมให้มีส่วนร่วมเคลื่อนไหวร่างกายได้ เรียนรู้ผ่านกระบวนการ และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ประกอบด้วยด้านความสำคัญ ความสัมพันธ์ และหลักการ ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ที่สูงขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชีปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาไทย และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนมี ดังนี้

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 85 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 26 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนหน่วยการสุ่ม ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละห้องเรียนมีความสามารถและมีลักษณะเหมือน ๆ กัน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย
4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา

มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1.1 ศึกษา และวิเคราะห์เนื้อหาหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี ประกอบด้วย เนื้อหา 7 บทเรียน ดังนี้ บทเรียนที่ 1 ความเป็นมาราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา บทเรียนที่ 2 พระเจ้ากรุงจีนยกทัพ บทเรียนที่ 3 สมเด็จพระรามอาสาออกรบ บทเรียนที่ 4 สมเด็จพระรามเลือกม้าออกรบ บทเรียนที่ 5 สมเด็จพระรามชนะการรบ บทเรียนที่ 6 บทละครสร้างสรรค์ ตอนสมเด็จพระรามอาสา บทเรียนที่ 7 การพิจารณาคุณค่าวรรณคดีราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา

2.1.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา จากหนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม เป็นการเตรียมผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียน ให้มีความรู้เดิมด้วยการสนทนาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อม สามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน

ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ผู้สอนได้จัดเตรียมให้ รวมถึงให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนไปแสวงหาด้วยตนเอง

ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ ผู้เรียนศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อมูลหรือความรู้ที่หามาได้จากหนังสือเรียน ผู้เรียนจะต้องสร้างความหมายของข้อมูลหรือประสบการณ์ โดยใช้กระบวนการที่หลากหลายด้วยตนเอง ได้แก่ กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูล เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ ผู้เรียนตรวจสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา นำมาขยายความรู้ แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนแก่ผู้อื่น

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ สรุปความรู้ที่ได้รับทั้งความรู้เดิมความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนให้เป็นระบบระเบียบ รวมทั้งวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ทั้งหลายที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 6 ขั้นแสดงผลงาน ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ทำแผนผังความคิด จัดป้ายนิเทศให้ผู้อื่นได้รับรู้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจ

ขั้นที่ 7 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ ผู้เรียนได้ฝึกนำความรู้ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มความชำนาญ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาในเรื่องนั้น ๆ

2.1.3 ศึกษาองค์ประกอบ หลักการ และแนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จากหนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา ตามองค์ประกอบของแผนที่ระบุไว้ในข้อ 2.1.3 ดังตาราง

ตาราง 5 เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวนชั่วโมง ที่ใช้ในการเขียนแผนการเรียนรู้

ลำดับ	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	ความเป็นมาราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา	1. บอกความเป็นมาของเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสาได้ 2. อธิบายความหมายของคำศัพท์ใน เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสาได้ 3. สามารถเขียนและอ่านคำศัพท์ ราชาธิราชตอนสมเด็จพระรามอาสาได้	2
2	พระเจ้ากรุงจีนยกทัพ	1. อธิบายวิธีการอ่านออกเสียง บทร้อยแก้วได้ 2. แบ่งวรรคตอนเนื้อเรื่องได้ 3. อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามลักษณะ การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว	2
3	สมเด็จพระรามอาสา ออกรบ	1. อธิบายวิธีการ องค์ประกอบ และ รูปแบบการเขียนย่อความได้ 2. สามารถเขียนย่อความได้	2
4	สมเด็จพระรามอาสา เลือกม้าออกรบ	1. บอกลักษณะคำประสม คำซ้อนได้ 2. สามารถจำแนกคำประสมกับคำซ้อนได้ 3. หาคำจากเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระ รามอาสา มาสร้างคำซ้อนได้	2
5	สมเด็จพระรามอาสา เลือกม้าออกรบ (2)	1. บอกลักษณะของคำพ้องได้ 2. อธิบายความหมายของคำที่เป็นคำพ้อง 3. วิเคราะห์ชนิดของคำพ้อง	2
6	สมเด็จพระรามชนะ การรบ	1. บอกลักษณะการพูดสรุปความได้ 2. สามารถพูดสรุปความจากเรื่องหัวข้อ ที่รับผิดชอบได้	2

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับ	เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
7	บทละครสร้างสรรค์ ตอนสมิงพระรามอาสา	1. อธิบายเนื้อเรื่องได้ 2. บอกความหมายของการเขียน บทละครได้ 3. เขียนบทละครและแสดงละคร จากบทละครที่สร้างสรรค์ขึ้น	2
8	การพิจารณาคุณค่า วรรณคดีราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา	1. บอกคุณค่า ข้อคิดของการศึกษา วรรณคดีเรื่องราชาธิราช ตอนสมิง พระรามอาสาได้ 2. วิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีเรื่อง ราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสาตาม หลักการพิจารณาวรรณคดีได้	2
รวม			16

2.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

2.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว ตามข้อเสนอแนะไปให้
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ราชานาม ดังนี้

2.1.6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ ผู้ช่วยราชานาม
ด้านหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.1.6.2 ดร.ธวัชชัย ดุลยสุจริต ผู้ช่วยราชานามด้านการสอนภาษาไทย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.1.6.3 ดร.นันทนา สีสัชย์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 ยุติธรรมวิทยา

2.1.6.4 นางพรทิพย์ พลไชย ตำแหน่งครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 ยุติธรรมวิทยา

2.1.6.5 นางสาวชชีนุช ตาโอภา ตำแหน่งครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

ประเมินความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ ซึ่งดัดแปลงมาจากการประเมินและการแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 107) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ในการการแปลผลเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้นี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 121)

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต้องผ่านเกณฑ์ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.91 แสดงว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.1.7 ปรับปรุงแก้ไข แผนการจัดการเรียนรู้ในส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา ควรปรับปรุงแก้ไขประเด็น ปรับจุดประสงค์การเรียนรู้เพิ่มเติม ตรวจสอบคำกริยาที่บ่งบอกพฤติกรรมแก้ไขกระบวนการจัดการเรียนรู้ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ในบางแผน และหาสื่อเพิ่มเติมเพื่อความหลากหลาย

2.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอน
 ซิปาที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษา
 ประชาสามัคคี 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่อง ความเหมาะสม
 ของกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ วิธีการวัดและประเมินต่าง ๆ สำหรับนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
 เพื่อเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นชอบ ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้าง
 และหาคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบ

2.2.2 เลือกรูปแบบของแบบทดสอบเป็นชนิดแบบปรนัย 4 ตัวเลือก
 จำนวน 50 ข้อ และกำหนดจำนวนข้อสอบที่ต้องการทั้งหมด 30 ข้อ

2.2.3 เขียนข้อสอบตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัด ให้สอดคล้อง
 กับเนื้อหาเรื่องราวราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา ไปขอคำแนะนำจากคณะกรรมการ
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.5 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 โดยให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน ประเมินตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง
 จุดประสงค์การเรียนรู้กับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน
 ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้อง สอดคล้องกับจุดประสงค์
 การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงจุดประสงค์
 การเรียนรู้

2.2.6 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ โดยตามค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์ค่า IOC แต่ละข้อต้องมีค่า ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และทั้งฉบับรวมแล้วไม่น้อยกว่า 0.60 ขึ้นไป ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เท่ากับ 0.91

2.2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านเกณฑ์แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี ที่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา มาจำนวน 50 คน

2.2.8 นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนสอบแล้วมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากเกินไป 1 ตัวเลือก ได้ 0 คะแนน

2.2.9 นำผลจากการตรวจที่ได้จากข้อ 2.8 มาวิเคราะห์หาค่าความยากรายข้อ (p) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) โดยกำหนดเกณฑ์คุณภาพข้อสอบที่มีความยาก ตั้งแต่ 0.20–0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20–1.00 เพื่อใช้เป็นข้อสอบที่มีคุณภาพ จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยได้คัดเลือกในข้อที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.32–0.50 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.24–0.56

2.2.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการคัดเลือกในข้อ 2.2.9 มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ วิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) สูตร KR-20 แบบทดสอบมีความเชื่อมั่น 0.75

2.2.11 จัดพิมพ์และทำสำเนาข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย

มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.3.1 ศึกษาหลักการ และแนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยจากหนังสือ ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.2 เลือกรูปแบบของแบบทดสอบเป็นชนิดแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ และกำหนดจำนวนข้อสอบที่ต้องการทั้งหมด 30 ข้อ

2.3.3 นิยามศัพท์เฉพาะ (นิยามปฏิบัติการ) ของความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยตามทฤษฎีการคิดวิเคราะห์ของ Bloom 3 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ ความสำคัญ การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการคิดวิเคราะห์หลักการ

2.3.4 เขียนข้อสอบให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการแบบปรนัยทั้ง 3 ด้าน แล้วนำไปขอคำแนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

2.3.5 ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.3.6 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย โดยให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้อง สอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ให้คะแนน -1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับนิยามศัพท์

2.3.7 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ โดยตามค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์ ค่า IOC แต่ละข้อต้องมีค่า ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และทั้งฉบับรวมแล้วไม่น้อยกว่า 0.60 ขึ้นไป ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เท่ากับ 0.94

2.3.8 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ที่ผ่านเกณฑ์แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี ที่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องราวราชอิราษ ตอนสมิงพระรามอาสา มาจำนวน 50 คน

2.3.9 นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนสอบแล้วมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากเกินไป 1 ตัวเลือก ได้ 0 คะแนน

2.3.10 นำผลจากการตรวจที่ได้จากข้อ 3.9 มาวิเคราะห์หาค่าความยาก รายข้อ (p) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) โดยกำหนดเกณฑ์คุณภาพข้อสอบที่มีความยาก ตั้งแต่ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-1.00 เพื่อใช้เป็นข้อสอบที่มีคุณภาพ

จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยได้คัดเลือกในข้อที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.50–0.74 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.24–0.44

2.3.11 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ที่ผ่านการคัดเลือกในข้อ 2.3.10 มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ วิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) สูตร KR-20 แบบทดสอบมีความเชื่อมั่น 0.91

2.3.12 จัดพิมพ์และทำสำเนาข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยจำนวน 30 ข้อ ไปทดลอง กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอน การสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.4.1 ศึกษาขั้นตอนและวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ประเภทมาตรประมาณค่า

2.4.2 เลือกลักษณะของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรม การเรียนรู้ เป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีประเด็นเนื้อหาครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้
1) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านครูผู้สอน ซึ่งดัดแปลงมาจากการประเมินและการแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 107) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ในการการแปลผลเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรม การเรียนรู้นี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 121)

4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

2.51–3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

2.4.3 นิยามปฏิบัติการของความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นสร้างข้อคำถามซึ่งมีลักษณะเป็นข้อความทางบวก โดยให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัดตามนิยามปฏิบัติการที่เขียนขึ้น จำนวน 20 ข้อ

2.4.4 นำร่างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบถามถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

2.4.5 ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4.6 นำร่างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยข้อคำถามที่สอบถามผ่านเกณฑ์ ต้องมีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตามเกณฑ์ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

2.4.7 ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามหรือรายการที่สอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.4.8 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ขอความเห็นชอบ

2.4.9 จัดพิมพ์และทำสำเนาแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จำนวน 20 ข้อ ไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองใช้รูปแบบการทดลองกลุ่มเดียว และมีการวัดก่อนการทดลอง 1 ครั้ง และหลังการทดลอง 1 ครั้ง (One Group Pretest Posttest Design) เขียนเป็นรูปแบบการทดลอง ดังนี้

รูปแบบการทดลอง

O_1	X	O_2
-------	---	-------

O_1 หมายถึง การวัดตัวแปรตามก่อนการทดลอง

X หมายถึง การทดลองจัดการเรียนรู้

O_2 หมายถึง การวัดตัวแปรตามหลังการทดลอง

2. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ก่อนการทดลองทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย
2. ดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้เป็นเวลา 16 ชั่วโมง โดยที่ระหว่างการทดลองมีการเก็บคะแนนจากการทดสอบย่อยท้ายหน่วย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2, 4, 6, 8 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ประสิทธิภาพกระบวนการ
3. หลังการทดลองทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับก่อนเรียน
4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80
2. วิเคราะห์หาประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test ชนิด Dependent Samples
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test ชนิด Dependent Samples
5. วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1.00-1.50	น้อยที่สุด
1.51-2.50	น้อย
2.51-3.50	ปานกลาง
3.51-4.50	มาก
4.51-5.00	มากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

สถิติตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ซึ่งมีสูตรดังนี้ (วาโร พึ่งสวัสดิ์, 2551,

หน้า 244)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดยที่ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. ค่าความยากรายข้อของแบบทดสอบ ซึ่งมีสูตร ดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 238)

$$p = \frac{R_H + R_L}{N_H + N_L}$$

- โดยที่ p แทน ค่าความยากรายข้อของข้อสอบข้อหนึ่ง ๆ
 R_H แทน จำนวนผู้สอบในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก
 R_L แทน จำนวนผู้สอบในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก
 N_H แทน จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มสูง
 N_L แทน จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มต่ำ และ $N_H = N_L$

3. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบ ซึ่งมีสูตร ดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 238)

$$r = \frac{R_H - R_L}{N_H}$$

- โดยที่ r แทน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของข้อสอบข้อหนึ่ง ๆ
 R_H แทน จำนวนผู้สอบในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก
 R_L แทน จำนวนผู้สอบในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก
 N_H แทน จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มสูง

4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ซึ่งมีสูตรดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 236-240)

$$KR_{20} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right)$$

- โดยที่ KR_{20} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
 k แทน จำนวนข้อสอบทั้งหมดของแบบทดสอบฉบับนั้น
 p แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่ง ๆ
 q แทน สัดส่วนผู้ตอบผิดในข้อหนึ่ง ๆ
 s^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. สถิติตรวจสอบสมมติฐาน

สถิติตรวจสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 ประสิทธิภาพของนวัตกรรม E_1/E_2 ซึ่งมีสูตรดังนี้ (เพชัญ กิจระการ, 2544, หน้า 46-51)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

โดยที่ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum Y}{N}}{B} \times 100$$

โดยที่ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum Y$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.2 ค่าดัชนีประสิทธิผลของนวัตกรรม ซึ่งมีสูตร ดังนี้ (เพชัญ กิจระการ, 2544, หน้า 1-6)

$$E.I = \frac{P2 - P1}{Total - P1}$$

โดยที่ $P1$ แทน ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
 $P2$ แทน ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
 $Total$ แทน ผลคูณของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

3.3 การทดสอบค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ชนิด Dependent Samples

ซึ่งมีสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 83)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

โดยที่ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤติเพื่อทราบ
ความมีนัยสำคัญ

D แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนคนในกลุ่มที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้
รูปแบบการสอนชิปปา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
E ₁	แทน ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้
E ₂	แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบที
E.I.	แทน ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้
D	แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
df	แทน ชั้นแห่งความอิสระ
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับของความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1.1 หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2 ตรวจสอบประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

1.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.4 เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.5 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้หลังเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยผู้วิจัยได้ทำการสังเกตและสัมภาษณ์ และประเมินผลงานนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในขณะที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผู้วิจัยได้นำกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 แผน ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 26 คน รวมเวลาเรียน 16 ชั่วโมง แล้วเก็บข้อมูลจากคะแนนแบบทดสอบย่อยและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการมาวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ปรากฏดังรายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 ผลคะแนนผลที่ได้จากคะแนนระหว่างการกิจกรรมการเรียนรู้และคะแนนหลังเรียน

คะแนนระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้						คะแนนหลังเรียน		
แผนที่	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ (E_1)	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ (E_2)
1-2	26	10	7.85	1.16	78.46	22.54	2.82	75.13
3-4	26	10	7.92	1.13	79.23			
5-6	26	10	8.12	1.07	81.15			
7-8	26	10	8.38	1.10	83.85			
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	26	30	19.62	3.89	65.38			
รวม	26	70	51.88	5.79	74.12			
ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ (E_1) = 74.12						ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) = 75.13		

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน เท่ากับ 51.88

จากคะแนนเต็ม 70 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 74.12 และมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังเรียน เท่ากับ 22.54 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 75.13 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีค่าประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ (E_1) เท่ากับ 74.12 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 75.13 ดังนั้น ประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 74.12/75.13 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1

2. การวิเคราะห์ประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ที่พัฒนาขึ้น ปรากฏรายละเอียด ดังตาราง 7

ตาราง 7 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวนนักเรียน	ผลรวมคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
	ก่อน	หลัง	
26	355	586	0.55

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนจำนวน 26 คน มีผลรวมคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 355 คะแนน หลังเรียนเท่ากับ 558 คะแนน ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่พัฒนาขึ้น มีค่าเท่ากับ 0.55 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 55 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินตามที่ยุ่วิจัยกำหนดไว้ คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป นั่นคือ มีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 55 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ปรากฏรายละเอียด ดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนเรียน	26	30	13.65	3.38	231	2,295	14.54**
หลังเรียน	26	30	22.54	2.82			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (df = 25, Sig. (1-tailed) = 0.00)

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้
วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา
มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 13.65 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 22.54
คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยที่การกระจายของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
คือ 3.38 กับ 2.82 ผลการวิเคราะห์ค่า t ปรากฏว่า ค่า t จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 14.54
แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ
สมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 3

4. การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรม
การเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบ
การสอนซิปปา

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์
เชิงภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏรายละเอียด ดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรม
การเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบ
การสอนซิปปา

วัดความสามารถใน การคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย	n	\bar{X}	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนเรียน	26	13.23	2.96	166	1,598	7.02**
หลังเรียน	26	19.62	3.89			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (df = 25, Sig. (1-tailed) = 0.00)

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการพัฒนาความสามารถ
ในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.23 คะแนน
และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 19.62 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยที่การ
กระจายของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน คือ 2.96 กับ 3.89 ผลการวิเคราะห์ค่า t
ปรากฏว่า ค่า t จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 7.02 แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาหลังเรียนสูงกว่า
ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 4

5. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา
โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้			
1. นักเรียนชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาไทย	3.81	0.80	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียน เกิดความสนใจ	3.92	0.74	มาก
3. นักเรียนได้รับความสนุกสนานในการร่วม กิจกรรมการเรียนรู้	4.42	0.64	มาก
4. นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน	3.65	0.80	มาก
5. นักเรียนมีโอกาสซักถามพูดคุยกับเพื่อน ในกลุ่มได้อย่างอิสระ	4.00	0.94	มาก
รวม	3.96	0.82	มาก
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
6. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4.15	0.78	มาก
7. นักเรียนได้รู้จักการประยุกต์ใช้ความรู้ไปใช้ นอกเหนือจากที่ครูสอนในชั้นเรียน	3.65	0.69	มาก
8. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	3.85	0.88	มาก
9. นักเรียนใช้ความคิดในการกลั่นกรอง แยกแยะ ข้อมูลข้อเท็จจริง	3.62	0.90	มาก
10. นักเรียนพึงพอใจที่ได้ช่วยกันปฏิบัติงานกลุ่ม จนประสบความสำเร็จ	3.92	1.02	มาก
รวม	3.84	0.87	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านครูผู้สอน			
11. ครูเตรียมการสอน สื่อ ใบความรู้ ที่ใช้ ประกอบการเรียน	4.62	0.64	มากที่สุด
12. ครูเอาใจใส่และให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้	4.08	0.84	มาก
13. ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการควบคุม และให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนต้องการ ความช่วยเหลือ	4.50	0.81	มาก
14. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และปฏิบัติด้วยตนเอง	4.42	0.76	มาก
15. ครูติดตาม ตรวจสอบ ตรวจงานของนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเมื่อนักเรียน ยังไม่เข้าใจ	4.54	0.58	มากที่สุด
19. เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน เหมาะสม	4.27	0.72	มาก
20. นักเรียนและสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม ในการประเมิน	3.42	1.24	ปานกลาง
รวม	4.15	0.93	มาก
รวมเฉลี่ย	4.09	0.87	มาก

จากตาราง 10 พบว่าผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$,
S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมาก ได้แก่
ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.75) รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล
($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.93) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้อีก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.82)

และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.84, S.D. = 0.87$) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 5

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยผู้วิจัยทำการสังเกต สัมภาษณ์ นักเรียนและสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวมขณะที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และความรู้สึกที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนรู้ พบว่า

ความรู้สึกต่อกิจกรรมการเรียนรู้จากบันทึกกิจกรรมพบว่า ในการเรียนรู้ นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน ปฏิบัติตามรูปแบบ การสอนซิปปา 7 ขั้นตอน นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือในการเรียน เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ พยายามปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ มีความตั้งใจและพยายามต่อการทำงานที่ได้รับ มอบหมาย เมื่อเกิดข้อคำถามนักเรียนจะถามครู หรือถามเพื่อนถึงความสงสัย บางราย ก็แสวงหาความรู้จากหนังสือเรียน ทำให้นักเรียนได้ทำความเข้าใจและตรวจสอบความรู้ ไปด้วย

ขั้นที่ 1 ชื่นชอบทวนความรู้เดิม นักเรียนได้เตรียมความพร้อมของตนเอง และทวนทวนความรู้ในเรื่องที่จะเรียนด้วยคำถามปลายเปิด มีความสนใจที่จะเรียนในครั้งนั้น

ขั้นที่ 2 ชื่นแสวงหาความรู้ใหม่จากหนังสือเรียน ใบความรู้ แหล่งการเรียนรู้ที่ครูได้จัดเตรียมให้ ตลอดจนแนะนำให้นักเรียนไปแสวงหาความรู้ จากแหล่งข้อมูลด้วยตนเอง นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่า

“...ได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเองก็ทำให้เรามีความสนใจในการเรียน มากกว่านั่งฟังครูสอน...”

(นักเรียนคนที่ 1, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ในการเรียนครูจะคอยแนะนำให้ศึกษาจากหนังสือเรียน ดูวิดีโอ จากยูทูป และถ้ายังไม่เข้าใจครูก็จะอธิบายเพิ่มเติม...”

(นักเรียนคนที่ 2, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2566)

ขั้นที่ 3 ชื่นทำความเข้าใจความรู้ใหม่ นักเรียนทำความเข้าใจกับข้อมูล มีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลใหม่กับข้อมูลเดิมได้ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะ การคิด

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ นักเรียนตรวจสอบความรู้ความเข้าใจด้วยการลงมือทำกิจกรรม มีความคิดที่เป็นระบบผ่านการนำเสนอผลงาน มีความเข้าใจถึงความสามารถของตนเองและผู้อื่น สามารถปรับตัวให้การทำงานร่วมกันสำเร็จตามเป้าหมาย นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่า

“...การทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้ผมรู้จักการทำงานกับเพื่อน ได้พูดในสิ่งที่เราเข้าใจให้เพื่อนฟัง ฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ...”

(นักเรียนคนที่ 3, สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2566)

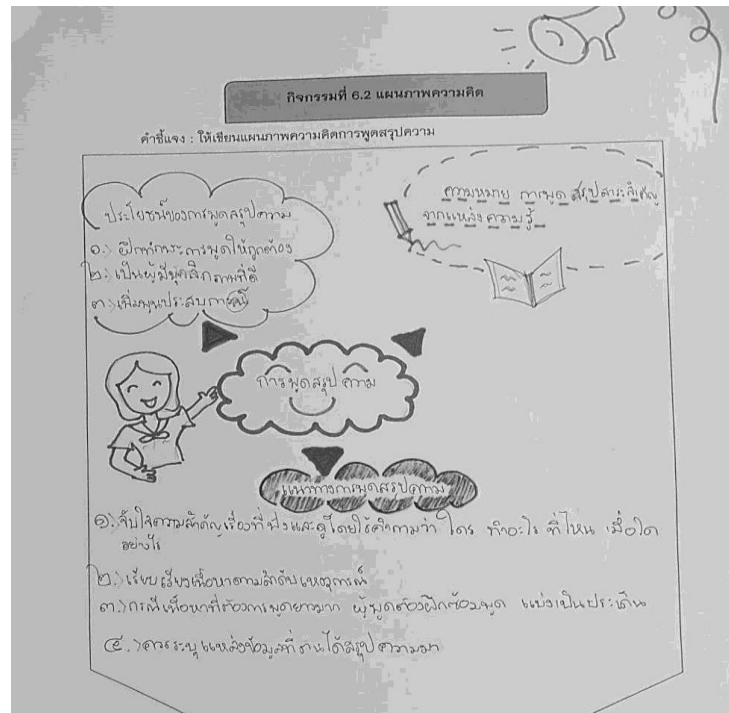
“...ได้ฝึกคิดหาเหตุผล ทำให้มีเหตุผลรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนมากขึ้น...”

(นักเรียนคนที่ 4, สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2566)

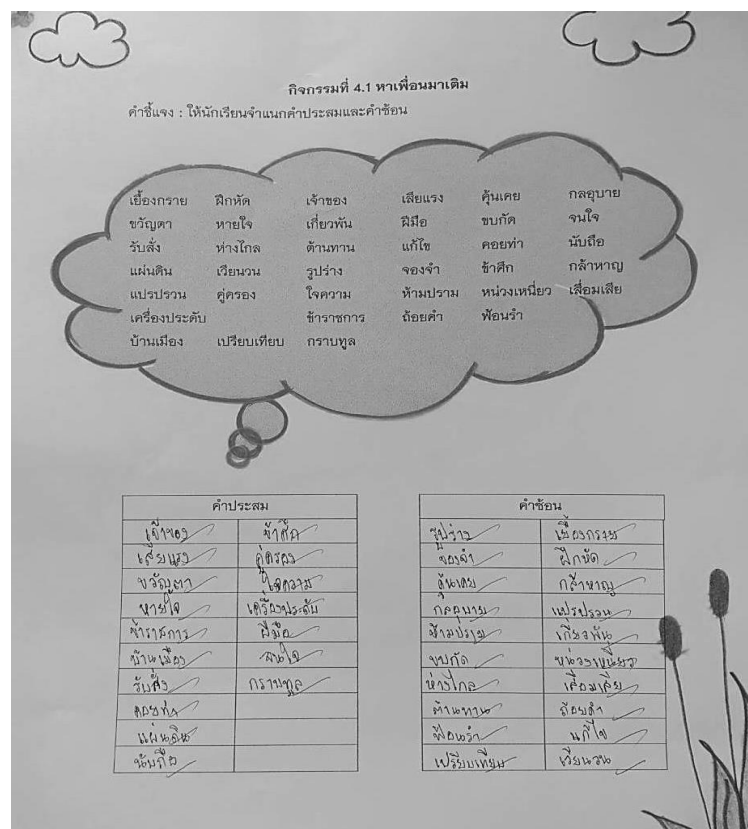

ภาพประกอบ 3 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ผ่านการทำกิจกรรม เช่น แผนภาพความคิดในกระดาษ เสริมสร้างจินตนาการด้วยการระบายสี กิจกรรมปริศนาอักษรไขว้คำศัพท์เข้าใจความหมายของศัพท์

ภาพประกอบ 4 ผลงานการทำกิจกรรมแผนภาพความคิด

ภาพประกอบ 5 ผลงานการทำกิจกรรมหาเพื่อนมาเติม

ชั้นที่ 6 ชั้นแสดงผลงาน มีโอกาสแสดงผลงาน มีการปฏิบัติตาม
 ข้อความรู้ที่ได้ด้วยวิธีการแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า

“...ชอบการเรียนรู้เรื่องนี้เพราะได้ทำกิจกรรม รู้สึกมีความสุขและ
 สนุกสนานเพราะได้ระบายสี...”

(นักเรียนคนที่ 5, สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2566)

ภาพประกอบ 6 นักเรียนออกมานำเสนอผลงาน

ชั้นที่ 7 ชั้นประยุกต์ใช้ความรู้ นำความรู้ความเข้าใจของตนไปใช้
 ในสถานการณ์ที่หลากหลายผ่านการตอบคำถาม ร่วมกันเสนอแนะแนวทาง เช่น สังคม
 ปัจจุบันนี้มีเหตุการณ์ที่เหมือนเรื่องราชาธิราชหรือไม่ และถ้าเกิดขึ้นจะแก้ปัญหายังไร
 ผู้เรียนจะเกิดความสามารถในการเรียน การคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้น
 โดยนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนในชั้นนี้ว่า

“...ได้นำสิ่งที่เรียนมาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน ได้ฝึกคิด...”

(นักเรียนคนที่ 6, สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2566)

“...สมเด็จพระรามเป็นคนที่รักบ้านเกิดของตนเองมาก ขนาดตนตก
 เป็นเชลยยังอาสาที่จะออกรบเพื่อป้องกันไม่ให้สงครามบานปลาย เหตุการณ์นี้ทำให้ผมเห็น
 ถึงความรักชาติที่สมเด็จพระรามมี ผมจะนำมาใช้ในชีวิตคือผมจะรัก ดูแล ปกป้องพ่อแม่คน
 ในครอบครัว และเป็นคนดีของสังคม...”

(นักเรียนคนที่ 7, สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2566)

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนบางรายถึงความรู้สึกที่มีต่อการเรียนในภาพรวม ขอนำเสนอข้อมูล ดังนี้

“...การเรียนทำให้ได้ทำงานร่วมกับเพื่อน เพราะบางอย่างหนูไม่เข้าใจ เพื่อนก็สามารถช่วยอธิบายให้หนูเข้าใจได้...”

(นักเรียนคนที่ 1, สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2566)

“...ชอบการทำกิจกรรมที่ช่วยให้คิดเป็นขั้นตอน คิดหาเหตุผล จากสิ่งที่เรียนให้ปรับใช้กับชีวิตในสถานการณ์ต่าง ๆ ค่ะ...”

(นักเรียนคนที่ 2, สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2566)

“...การเรียนครั้งนี้ทำให้ผมกล้าคิด และได้นำเสนอความคิดของผมให้เพื่อนฟัง แลกเปลี่ยนความคิด กล้าแสดงออกมากขึ้น...”

(นักเรียนคนที่ 3, สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2566)

จากการสัมภาษณ์และการสังเกตของผู้วิจัยจะเห็นได้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นเป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน ค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองได้มากขึ้นสอดคล้องกับการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 และยังมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ถ่ายทอดความรู้ เป็นผู้ฟัง ผู้ร่วมปฏิบัติเพื่อความสำเร็จของเป้าหมายได้เป็นอย่างดี และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา ส่งผลให้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย สามารถนำภาษาที่ถูกต้องไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ขอบเขตของการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผล
8. อภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิผลตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน

4. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียน

5. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 85 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 26 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนหน่วยการสุ่ม ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละห้องเรียนมีความสามารถและมีลักษณะเหมือน ๆ กัน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้

2.2.2 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้

2.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.4 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย

2.2.5 ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา สาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย เนื้อหาทั้งหมด 7 เรื่อง ดังนี้

3.1 ความเป็นมาราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

3.2 พระเจ้ากรุงจีนยกทัพ

3.3 สมิงพระรามอาสาออกรบ

3.4 สมิงพระรามเสียม้าออกรบ

3.5 สมิงพระรามชนะการรบ

3.6 บทละครสร้างสรรค์ ตอนสมิงพระรามอาสา

3.7 การพิจารณาคุณค่าวรรณคดีราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนและหลังเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย
4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี โดยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา ในการจัดกิจกรรมใช้เวลา 16 ชั่วโมง โดยที่ระหว่างการทดลองแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2, 4, 6, 8 มีการเก็บคะแนนจากแบบทดสอบย่อย เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้

3. ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ

4. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้
วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับของความมุ่งหมาย
ของการวิจัย ดังนี้

1.1 หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช
ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2 ตรวจสอบประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

1.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียน
และหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา
โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.4 เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ระหว่าง
ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสม
เด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.5 ศึกษาความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้หลังเรียนวิชาภาษาไทย
เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยผู้วิจัยได้ทำการสังเกตและ
สัมภาษณ์ และประเมินผลงานนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในขณะที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้
วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สรุปผล

จากการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปผลการทำวิจัยได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 74.12/75.13 ต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้
2. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิผลเท่ากับ 0.55 คิดเป็นร้อยละ 55 ผ่านเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ผลการวิจัยพร้อมอภิปรายผล ดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน เท่ากับ 51.88 จากคะแนนเต็ม 70 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 74.12 และมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังเรียน เท่ากับ 22.54 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 75.13 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีค่าประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ (E_1) เท่ากับ 74.12 และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 75.13 ดังนั้น ประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 74.12/75.13 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาในระหว่างเรียน (E_1) อาจไม่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการวรรณคดี เพราะวรรณคดีมีเนื้อหาที่ยาว นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหา ดังนั้นครูผู้สอนต้องคำนึงถึงธรรมชาติของวิชาและนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่นมาบูรณาการ ได้แก่ การเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบ Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) เทคนิคคิดเดี่ยว คิดคู่ และคิดเป็นทีม เป็นต้น มาใช้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา เนื่องจากการเรียนรู้แบบร่วมมือมีการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนเก่งสามารถช่วยเหลือนักเรียนอ่อนได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้สอนควรออกแบบเนื้อหาให้สอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยตามแนวความคิดของ Bloom ซึ่งแบ่งย่อยเป็น 3 ด้าน นั่นคือ การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการคิดวิเคราะห์หลักการ ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H และนำกระบวนการคิดวิเคราะห์ทั้ง 5 ชั้น ของ สุวิทย์ มูลคำ (2550, หน้า 19–20) มาเป็นกระบวนการสำคัญ โดยสร้างความท้าทายให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใคร่รู้ และร่วมกันระดมความคิด โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์มาวิเคราะห์เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่พบตั้งประเด็นคำถามและร่วมกันกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ พิจารณาแยกแยะโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม และสรุปผลการวิเคราะห์ มาใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและในขณะเดียวกัน ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบ

วัดพลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังเรียน เท่ากับร้อยละ 75.13 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย เนื้อหาศึกษาความเป็นมาราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา พระเจ้ากรุงจีนยกทัพ สมิงพระรามอาสาอกรบ สมิงพระรามเลือกม้าอกรบ สมิงพระรามชนะการรบ บทละครสร้างสรรค์ ตอนสมิงพระรามอาสา การพิจารณาคุณค่าวรรณคดีราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา เป็นข้อบ่งชี้เนื้อหาที่กว้าง ประกอบกับการวัดและประเมินผลนักเรียนผู้สอนไม่ได้เน้นความรอบรู้ของผู้เรียน โดยจะเลือกเนื้อหาที่สำคัญมาจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่านั้น รวมทั้งระยะเวลาในการทำแบบทดสอบหลังเรียนค่อนข้างนาน จึงทำให้นักเรียนอาจลืมเนื้อหาที่เรียน ส่งผลให้ประสิทธิภาพผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ถึงอย่างไรก็ตาม ถ้าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ความรอบรู้ที่ตั้งไว้ร้อยละ 60 โดยเฉพาะกระบวนการก็ยังเป็นค่าประสิทธิภาพที่ยอมรับได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Carroll (1963, p. 5) ได้ระบุหลักการการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ว่า ถ้านักเรียนมีเวลาเพียงพอตามที่เขาต้องการแล้ว เขาก็จะเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งเวลาที่ใช้จริงนี่ก็คือเวลาที่ผู้เรียนเต็มใจเล่าเรียนนั่นเอง ส่วนเวลาที่ต้องการใช้สำหรับการเรียนก็คือเวลาที่ผู้เรียนแต่ละคนใช้ศึกษาหาความรู้ในแต่ละหน่วยเพื่อให้เกิดความรอบรู้ ซึ่งใช้มาน้อยไม่เท่ากัน นอกจากนี้เวลาที่ผู้เรียนแต่ละคนใช้ในการเรียนเพื่อบรรลุตามที่วัตถุประสงค์กำหนดไว้จะแตกต่างกัน นักเรียนที่เรียนช้า จะใช้เวลามาก คนที่เรียนเร็วจะใช้เวลาน้อยกว่า แต่ถ้าผู้เรียนแต่ละคนสามารถเรียนได้ครบตามวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยก็เป็นการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูลีพร พิณจพล (2554, หน้า 112) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนสารคามพิทยาคม ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมสูงกว่าที่ตั้งไว้เท่ากับ 84.91/83.33 และดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าเท่ากับ 0.6014 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และยังสอดคล้องกับ จันทรเพ็ญ นันทะบุตร เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม นวรัตน์วดี ชินอัศววัฒน์ สิริมา บรุษกุล (2565, หน้า 94) ได้ศึกษาผลจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดจันทาราม สังกัดกลุ่มโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า

ผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าเกณฑ์ที่ร้อยละของคะแนนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช

ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียน จำนวน 26 คน มีผลรวมคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 355 คะแนน หลังเรียนเท่ากับ 586 คะแนน ดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา มีค่าเท่ากับ 0.55 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 55 เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินผ่านที่ผู้วิจัย กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 50 ขึ้นไป นั่นคือ ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 55 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการรอบด้าน และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง ผู้เรียน ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน ผ่านกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ตามความสนใจ โดยครูทำหน้าที่ผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนกล้าคิดอย่างสร้างสรรค์ กล้าพูดได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เพื่อต่อยอดสู่การเรียนรู้ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพโดยการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพ และคุณลักษณะ ตามมาตรฐานสากล จะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีทักษะในการค้นคว้า แสวงหาความรู้ และมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็น โดยครูผู้สอนจะต้องพยายามจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้และเข้าถึงองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังยึดแนวคิดและหลักการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา ของทีศนา เขมมณี (2548, หน้า 2-5) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ ผู้เรียนรู้จักเชื่อมโยงระหว่าง ความรู้เดิมที่เรียนไปแล้วกับประสบการณ์ใหม่ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ทำให้มีความเข้าใจเนื้อหาดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มยังเป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผู้เรียนได้เรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนที่เรียนเก่งสามารถช่วยเหลือผู้เรียนที่เรียนอ่อน ทำให้การปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี และเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ผกามาต เยาวเรศ (2561, หน้า 79) ได้ศึกษาพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนจงธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบซิปปา มีค่าเท่ากับ 0.6051 หรือคิดเป็นร้อยละ 60.51 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัสรินทร์ แพร่งสุวรรณ (2559, หน้า 96) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา โมเดล (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและดัชนีประสิทธิผลของการเรียน เท่ากับ 0.6746 คิดเป็นร้อยละ 67.46 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 13.65 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 21.46 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยที่การกระจายของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน คือ 3.38 กับ 2.69 ผลการวิเคราะห์ค่า t ปรากฏว่า ค่า t จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 16.70 แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา มีกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสได้ทบทวนความรู้เดิมเพื่อนำไปเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ขณะเดียวกันยังสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ มีการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียน และมีกิจกรรมที่ให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ติดต่อกสื่อสารกันในกลุ่ม ประสานงานกันในกลุ่ม ตัดสินใจร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีรัตน์ มะณู (2562, หน้า 451-458) ได้ศึกษาผลผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ หน่วย What do you want to be? ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ CIPPA ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอยู่ในระดับต่ำ และหลังเรียนพบว่า ผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบแล้วพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาดชา ปราณีตพลกรัง (2560, หน้า 108) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดดาวคะนอง ระหว่างวิธีสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบซิปปากับกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤเบศร์ เจริญศรี และสมทรง สิทธิ (2564, หน้า 166-168) การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA model) ร่วมกับเทคนิคหมวก 6 ใบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.70 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.06 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 91.67 ของนักเรียนทั้งหมดซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

4. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.23 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 19.62 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยที่การกระจายของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน คือ 2.96 กับ 3.89 ผลการวิเคราะห์ค่า t ปรากฏว่า ค่า t จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 7.02 แสดงว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาผู้วิจัยได้จัดหากิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ทั้งการคิดวิเคราะห์ความสำคัญ โดยการพิจารณาหรือจำแนกว่าส่วนใด เรื่องใด เหตุการณ์ใด ตอนใดสำคัญที่สุด หรือหาจุดเด่น จุดประสงค์ สิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ในเหตุการณ์ การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หาความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะสำคัญของเรื่องราวหรือสิ่งต่าง ๆ

ว่าเหตุการณ์ใดมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน และการคิดวิเคราะห์หลักการ โดยพิจารณาว่า เหตุการณ์เรื่องราวใดมีความสัมพันธ์เชื่อมโยง และเป็นผลต่อสิ่งใด ภายใต้เงื่อนไขข้อจำกัด และองค์ประกอบที่ทำให้เหตุการณ์ และการปฏิบัติในเรื่องนั้นประสบผลสำเร็จและมีคุณค่ามากที่สุด ผู้วิจัยได้ใช้ใบกิจกรรมระหว่างเรียน เช่น กิจกรรมไขความหมายของคำศัพท์ สำนวน เพื่อจับใจความ ย่อความตามสื่อ หาเพื่อนมาเติม เสริมคำตรงข้าม สื่อความคิด วิเคราะห์คุณค่า การแสดงความคิดเห็นในประเด็น

จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยมากขึ้น สามารถคิดวิเคราะห์ ความสำคัญหาจุดเด่น จุดด้อยของเรื่องได้ คิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ และ คิดวิเคราะห์หลักการต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล และมีอิสระในการคิดมากขึ้น นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมยังส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย เกิดความสนใจ รู้สึก สนุกสนาน ทำให้นักเรียนมีความสุข กระตือรือร้นที่อยากจะร่วมกิจกรรม สามารถถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิดเห็นผ่านผลงานได้อย่างสร้างสรรค์ และเห็นคุณค่าของผลงานนั้น ด้วยความภาคภูมิใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ กลิ่นอ่อน, จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2559, หน้า 27) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางพลี (พานิชอุทิศ) ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความคิดเห็น ของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณกวี ชินวงษ์ และศุภานัน ลิทธิเลิศ (2564, หน้า 194) ได้ศึกษาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ตามรูปแบบซิปปา โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย เรื่องโคลงโลกนิติ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่องโคลงโลกนิติ ซึ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 86.04

5. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา พบว่า โดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.87) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา ผู้เรียนมีส่วนร่วม

ในการจัดกิจกรรมทุกชั้นตอนด้วยความเป็นอิสระไม่เคร่งเครียด โดยมีครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิด ให้การเสริมแรง ทำให้ครูผู้สอนและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ขณะจัดกิจกรรม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานกับการเรียน มีการจัดเนื้อหาการเรียนจากง่ายไปยาก เหมาะสมกับวัยของนักเรียน กิจกรรมที่จัดขึ้นช่วยส่งเสริมกระบวนการคิด ผูกการทำงานเป็นกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน นักเรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงจนสามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้เองได้ สามารถพัฒนานักเรียนได้ครบทุกด้าน มีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสม สามารถสะท้อนความสามารถของนักเรียนได้เป็นอย่างดี สื่อและแหล่งเรียนรู้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีการสร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่ นักเรียน ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ทักษะการแก้ปัญหา การสังเกตและการจดจำ ช่วยให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีรัตน์ มະณู (2562, หน้า 451-458) ได้ศึกษาผลผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ หน่วย What do you want to be? ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ CIPPA ผลการวิจัยด้านความพึงพอใจ พบว่า การเรียนในภาพรวมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาปีตะย์ คงสิหเร (2562, หน้า 105) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมเดลชิปปาร่วมกับเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบันจอร์ ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนโดยใช้โมเดลชิปปาร่วมกับเกมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสบลาภ นุ่มนวล และทรงภพ ชุมนนุสร (2565, หน้า 87) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่องรามเกียรติ์ ตอนศึกสายเสียด โดยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) ร่วมกับเกม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคลองน้ำคั้น จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้

- 1.1 การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้
- 1.2 ก่อนการจัดการกิจกรรม ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ให้เข้าใจ เพื่อจะได้จัดการกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา และควรทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงขั้นตอนของการจัดการกิจกรรมเพราะหากนักเรียนสับสนการจัดการกิจกรรมอาจไม่สำเร็จ
- 1.3 ในระหว่างการจัดการกิจกรรมครูควรสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน และคอยให้คำแนะนำ
- 1.4 ครูควรมีการจัดการเรียนซ่อมเสริมหรือการเรียนเสริมความรู้เพิ่มเติมตลอดจนติดตามผล
- 1.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาเท่าที่ต้องการ ตามความจำเป็นในการเรียนเนื้อหาหน่วยหนึ่ง ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรนำกระบวนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปาไปใช้พัฒนาทักษะอื่น เช่น ทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เป็นต้น
- 2.2 ควรมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปาร่วมกับการจัดการเรียนรู้อื่น เช่น การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน จัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นต้น
- 2.3 การที่ประสิทธิภาพของกระบวนการ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา อาจไม่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาวรรณคดีเพราะเนื้อวรรณคดีที่ยาว นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหา ดังนั้นครูผู้สอนต้องคำนึงถึงธรรมชาติของวิชาและนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่นมาบูรณาการ ได้แก่ รูปแบบ CIRC มาใช้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา เนื่องจากมีการทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนเก่งสามารถช่วยเหลือนักเรียนอ่อนได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้สอนควรออกแบบเนื้อหาสอดคล้องกับหลักการของ Bloom ทุกขั้นตอน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). *แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2555). *คู่มือประเมินสมรรถนะของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- กำธร จรูญเลิศกิจจา. (2554). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาและรูปแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ชั้น (7E)*. ปรินญาณินพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิตติมา จันท์บรรจง. (2554). *ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการสอนคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประถมศึกษา เล่มที่ 5 วัดและประเมินผลทักษะการคิดอย่างไร*. พะเยา: กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1.
- กุลิสรา จิตรชญาวณิช. (2562). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *การคิดเชิงวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: ชัดเชส มีเดีย.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวทางการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ชนัท ธาตุทอง. (2554). *สอนคิด : การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด*. กรุงเทพฯ: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จรัส โพธิ์จันทร์. (2553). *ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในภาคเหนือ*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- จันทร์เพ็ญ นันทะบุตร, เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม, นวรัตน์วดี ชินอัครวัฒน์ และสิริมา
 บรุษณ์กุล. (2565). ผลจัดการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา เรื่องวันสำคัญ
 ทางพระพุทธศาสนา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์*, 7(1), 89-100.
- จำปี นิลอรุณ. (2547). *การศึกษามลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
 เรื่องความ เท่ากันทุกประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 ที่ได้รับการสอนแบบปฏิบัติ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิราพร กำจัดทุกข์. (2552). *ความพึงพอใจหลังการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียม
 ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ:
 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชนาธิป พรกุล. (2545). *รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*.
 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2552). *การออกแบบการสอน: การสอนบูรณาการ การอ่าน
 การคิดวิเคราะห์ และการเขียน*. กรุงเทพฯ: วี พรินท์ (1991).
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม:
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาติรี สำราญ. (2548). *สอนให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างไร*. *สานปฏิรูป*, 8(3), 40-41.
- ชาติ แจ่มนุช. (2545). *สอนอย่างไรให้คิดเป็น*. กรุงเทพฯ: เลียงเชียง.
- ชุลีพร พิณิจพล. (2554). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบฝึกทักษะ
 การอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2554). *เอกสารประกอบการสอนวิชาทหารพัฒนาบทเรียน
 คอมพิวเตอร์ช่วยสอน*. มหาสารคาม: ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ญาณกวี ชินวงษ์ และศุภานัน ลิทธิเลิศ. (2564). *การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
 ตามรูปแบบซิปปา โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงโลกนิติ
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 7(1), 194.

- ดร.ณิ เตชะวงศ์ประเสริฐ. (2549). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และความคงทนในการเรียนรู้ เรื่อง ค่ากลางของข้อมูล ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ถิรนนท์ วงศ์วิวัฒน์. (2555). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาอังกฤษสื่อสารธุรกิจหลักสูตร 2 ปีต่อเนื่องและคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีพระทุม โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการแปลภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีพระทุม.
- ทิพย์วิมล วงศ์แก้วศิริ. (2551). การจัดการกระบวนการเรียนรู้. สงขลา: เทมการพิมพ์.
- ทีศนา แชนมณี. (2544). วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- _____. (2548). ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- _____. (2553). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้ เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ คักดีสุจริต. (2555). ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับเทคนิค ผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นฤเบศร์ เจริญศรี และสมทรง สิทธิ. (2564). การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA model) ร่วมกับเทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(6), 169-188.
- นันทฎณ์ภาค พรหมมา. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นาตยา บิลันธนานนท์. (2545). จากมาตรฐานสู่ชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นิคม ชมภูหลง. (2545). วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.

- บรรจง แสงนาวรรณ. (2556). การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสอน KWL Plus.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บังอร เสรีรัตน์. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริม
ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในกรุงเทพมหานคร. *e-jodil.stou.ac.th*, 7(2), 172-174.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุรชัย ศิริมหาสาคร. (2545). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ:
บุ๊คพ้อยท์.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2552). การพัฒนาการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
9119 เทคนิคปริ้นติ้ง.
- ประสพลาภ นุ่มนวล และทรงภพ ชุนมธูรส. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วรรณคดีไทย เรื่องรามเกียรติ์ ตอนศึกสายเลือด โดยการจัดการเรียนรู้
แบบซิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) ร่วมกับเกมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
Journal of Modern Learning Development, 7(6), 76-91.
- พกามาศ เขาวเรศ. (2561). การพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.
- เพชฌัญญู กิจระการ. (2544). *ดัชนีประสิทธิผล*. มหาสารคาม: ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระมหาดชา ประณีตพลกรัง. (2560). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทยเรื่องชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
วัดดาวคะนอง ระหว่างวิธีสอนแบบซิปปา (CIPPA MODEL) กับวิธีสอนแบบปกติ.
ศึกษาศาสตร์ มมร, 5(2), 102-110.
- พิชิต ฤทธิ์จรรูญ. (2550). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
แฮ็สออป เคอร์มิสท์.

- รัสรินทร์ แพร่งสุวรรณ. (2559). การพัฒนาทักษะการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปาโมเดล (CIPPA Model) สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- รีนฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). ความรู้ทั่วไปทางภาษาและวรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ:
ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- รุจิรั ภูสาระ. (2545). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี. (2564). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สกลนคร: โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี.
- วรรณันท์ ธงชัย. (2563). การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความสำคัญ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดตะกล้าโดยวิธีสอน
แบบ CIPPA MODEL กับวิธีสอนแบบปกติ. วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 6-10.
- วัชลี บัวตา. (2550). ผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วันเพ็ญ กลิ่นอ่อน, จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2559). การพัฒนาความสามารถ
ในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบ
การจัดการเรียนรู้แบบชิปปา ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม.
ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 8(2), 372-382.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). วิธีวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิภา วงศ์อำมาตย์. (2556). ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่องระบบ
สมการเชิงเส้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบกลุ่มร่วมมือด้วยเทคนิค TAI. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 พัฒนาการเรียน
การสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. (2551). พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม (พิมพ์ครั้งที่ 8).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระ สุตสังข์. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดวิเคราะห์
และความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง
การจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิดรวบยอด และการจัดการเรียนรู้
แบบสืบเสาะหาความรู้ เรื่อง การอ่านวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(พิมพ์ครั้งที่ 5). มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สว่าง พิมพ์ชัย. (2557). การพัฒนาคู่มือการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับอริยสัจสี่
เรื่อง ปุ๋ยชีวภาพที่มีต่อความรับผิดชอบต่อ ทักษะการแก้ไขปัญหาและผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช
2554. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุคนธ์ ลินธพานนท์ และคณะ. (2552). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ของเยาวชน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เทคนิค.
- สุจรีต เพียรชอบ. (2531). การพัฒนาการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ภาควิชามัธยมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริย์มาศ สุขกลี. (2559). รูปแบบการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน
ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิจัยรำไพพรรณี, 10(2), 124-132.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2550). กลยุทธ์การสอนวิเคราะห์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2551). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- เสวียง ผลิตผล. (2549). การศึกษาผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่เน้น
การพัฒนาการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- โสภิตา ศรีโพธิ์ชัย. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก ร่วมกับอริยสัจสี่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา และความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- หทัยรัตน์ ประทุมสูตร. (2542). ความพึงพอใจการปฏิบัติงานพยาบาลในโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2558). พัฒนาทักษะภาษาไทย พัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่น ประกอบการสอนภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมพา บุษศิริรักษ์. (2545). ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ : การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการสอนแบบ CIPPA Model. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- อาปีตะย์ คงสิเھر. (2562). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมเดลซิปปาร่วมกับเกม ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง) (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อารีรัตน์ มະณู. (2562). ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษ หน่วย What do you want to be? ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบ CIPPA. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 5. 451–458.
- Agustini, N.W. (2019). English Teacher' Perceptions and Classroom Practices on Constructivism Values in Primary Schools in Badung Regency. *Journal Pendidikan Bahasa Inggris Indonesia (JPBII)*, 7(2), 1–9.
- Apriyanti, D. & Ayu, M. (2020). Think–Pair–Share: Engaging students in speaking activities in classroom. *Journal of English Language Teaching and Learning (JELTL)*, 1(1), 13–17.

- Block. (1971). *Mastery learning: Theory and practice*. New York: Holt, Rinehart, & Winston.
- Bloom. (1965). *Taxonomy of Education Objective Handbook I: Cognitive Domain*. New York: David Mackey.
- Bloom, Benjamin S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives Book 1 : cognitive Domain*. London: Longman Group.
- Boeriswati, E. (2021). Comparative Analysis Between Constructivism Methods and Modelling Methods on Skills Write Student Poetry. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 599, 33–39.
- Carroll. (1971). *Mastery Learning: Theory and Practice*. New York: Holt.
- Carroll, J. B. (1963). A model of school learning. *Teachers college record*, 64(8), 1–9.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education* (3rd ed.). New York: Mc Graw–Hill.
- Kanyilmaz, B.M. (2020). The Evaluation of Teachers in–class Practices Practices and Opinions for Develop Analytical Thinking Skill of Primary School Students in the Course of Science. *Education and Science*, 45(204), 23–39.
- Khair, U., Rihan K, E., & Misnawati, M. (2022). Indonesian language teaching in elementary school: Cooperative learning model explicit type instructions chronological technique of events on narrative writing skills from interview texts. *Linguistics and Culture Review*, 6(S2), 172–184.
- Lynn, Sam. (2003). How to Teach Grammar Analytical Thinking, and Writing: a Method that Works. *English Journal*, 20(2), 57–65.
- Maslow, A. H. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Brother.
- Mochamad R.S. & Hendra H. (2019). The use of discovery learning method to improve students writing descriptive text. *Project professional journal of English education*, 2(2), 133–139.
- Osama, A. (2021). lytical thinking and its relationship to academic achievement among four students in physies. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 12(6), 9000–9013.

- Prastiwi, M.N. & Laksono, E W. (2018). The ability of analytical thinking and chemistry literacy in high school students learning. *Journal of Physics: Conference Series*, 1097, 2–8.
- Suhendi, A., Purwarno, P. & Chairani. S. (2021). Constructivism–Based Teaching and Learning in Indonesian Education. *Annual International Conference on Language and Literature (AICLL). KnE Social Sciences*, 76–89.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำปรึกษา พิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบ
ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 ท่าน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและ
การสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ดร.ธวัชชัย ดุลยสุจริต ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ดร.นันทนา สีลาชัย ตำแหน่งครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 ยุติธรรมวิทยา
4. นางพรทิพย์ พลไชย ตำแหน่งครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล 3 ยุติธรรมวิทยา
5. นางสาวขจีณัฐ ดาโสภา ตำแหน่งครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๐๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนา รัศสประจําตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๔๙๑๒๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ราชอิธราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๔๐๓ ๙๕๓๙๙

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๐๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ธวัชชัย ดุลยสุจริต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาว์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๔๙๑๒๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ราชอิริราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาว์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๔๐๓ ๙๕๓๙

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๐๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.นันทนา สีลาชัย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาวิ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๔๙๑๒๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ราชอิริราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาวิ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๔๐๓ ๙๕๓๙

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๐๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางพรทิพย์ พลไชย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาว์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๔๙๑๒๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ราชอิริราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาว์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๔๐๓ ๙๕๓๙

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๐๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวจีนุช ดาโอภา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาวิ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๔๙๑๒๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ราชธานีราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาวิ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๔๐๓ ๙๕๓๙

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนา รัศมีประจำตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๔๙๑๒๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ราชอิริราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๔๐๓ ๙๕๓๙

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนา รัศมีประจําตัวนักศึกษา ๖๑๔๒๑๒๔๙๑๒๒ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ราชธรรมาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนา โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๐๔๐๓ ๙๕๓๙

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย
4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

เรื่อง ความเป็นมาราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.1/2 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ม.1/4 ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน

ท 5.1 ม.1/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

สาระสำคัญ

วรรณคดีเรื่องราชาธิราช แปลมาจากพงศาวดารมอญ และนำมาเรียบเรียงใหม่ สอดแทรกวิถีชีวิตความเป็นไทย เรื่อง ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา เป็นหนังสือที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดเกล้าให้พระยาพระคลัง (หน) พระยาอินทรอัศวราช พระภริมาตรัง และพระศรีภูริปริชา ช่วยกันแต่งขึ้นเป็นบทร้อยแก้ว มีคำศัพท์ที่ควรศึกษามากมายเพื่อเป็นประโยชน์ในการอ่านเรื่องให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. บอกความเป็นมาของเรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสาได้
2. อธิบายความหมายของคำศัพท์ในเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสาได้

ด้านทักษะกระบวนการ

สามารถเขียนและอ่านคำศัพท์ราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสาได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

สาระการเรียนรู้

1. ความเป็นมาของเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา
2. ลักษณะคำประพันธ์
3. เนื้อเรื่องย่อ
4. ตัวละคร
5. คำศัพท์และความหมาย

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม

1. ครูใช้คำถามฝึกการคิดวิเคราะห์ความสำคัญ ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ในประเด็น
 - ☞ การที่นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ มีประโยชน์ในการศึกษาวรรณคดีหรือไม่ อย่างไร
 - ☞ นักเรียนรู้จักวรรณคดี เรื่องใดบ้าง
 - ☞ นักเรียนรู้จักตัวละครในวรรณคดีชื่ออะไรบ้าง

2. ครูเล่าเรื่องมะกะโทบทเรียนที่นักเรียนเคยเรียนในชั้นประถมศึกษาให้ฟัง เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทการเรียนรู้เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา

ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่

3. แบ่งกลุ่มนักเรียน 5 กลุ่ม ศึกษาความเป็นมาราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา จากหนังสือเรียนวรรณคดี และภายในกลุ่มร่วมกันสนทนา และสรุปในประเด็นต่อไปนี้ จากนั้นทำกิจกรรมที่ 1.1 ความเป็นมาของสมเด็จพระรามอาสา
 - ☞ วรรณคดีเรื่องราชาธิราช มีความเป็นมาอย่างไร
 - ☞ มีการประพันธ์ในลักษณะใด

- ☞ เนื้อเรื่องมีการกล่าวถึงเรื่องใดบ้าง
- ☞ ตัวละครเด่นในเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสาว่าจะเป็นใคร
- ☞ เรื่องราวตอนสมเด็จพระรามอาสาเหตุการณใด

ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่

4. ครูสนทนากับนักเรียนในข้อคำถาม “วรรณคดีเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสาเป็นวรรณคดีประเภทใด” หลังจากนั้นนักเรียนสรุปความรู้จากการศึกษาความเป็นมา ลักษณะการประพันธ์ เนื้อเรื่องย่อ ตัวละครเด่นในเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา และบันทึกสาระสำคัญลงสมุด

ชั่วโมงที่ 2

5. ครูนำนักเรียนเล่นเกม ปริศนาคำศัพท์ไขว้คำศัพท์ ครูนำความหมายให้นักเรียนค้นหาคำศัพท์ โดยการจับฉลากหมายเลข กลุ่มที่ได้ข้อความตรงกับหมายเลขใด ให้ค้นหาคำศัพท์จากข้อความนั้น ให้ครูแยกข้อความเป็นแนวตั้งและแนวนอน

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ

6. ครูเขียนตารางปริศนาคำศัพท์ไขว้คำศัพท์ บนกระดานตามจำนวนคำศัพท์ที่กำหนด ให้นักเรียน(กลุ่ม)ค้นหา พร้อมเขียนหมายเลขกำกับช่องตารางบนกระดาน แล้วให้แต่ละกลุ่มออกไปเขียนคำศัพท์ลงในช่องตารางที่จับฉลากได้ โดยนักเรียนสามารถค้นคว้าคำศัพท์พร้อมความหมายได้จากหนังสือเรียน พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่นักเรียนเข้าถึงได้เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การค้นคว้าข้อมูล

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้

7. นักเรียนอ่านและอธิบายความหมายคำศัพท์บนกระดานร่วมกัน ตรวจสอบความถูกต้องของตารางบนกระดาน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนถามในประเด็นที่สงสัยหรือคำศัพท์ที่ไม่รู้ความหมาย

ขั้นที่ 6 ขั้นแสดงผลงาน

8. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการเรียนรู้ความเป็นมาราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา และคำศัพท์ในเรื่อง

9. ครูตรวจสอบความเข้าใจจากประเด็นต่อไปนี้

↳ ในเรื่องสมเด็จพระรามาธิบดีในการอาสาออกรบ

↳ หากนักเรียนเป็นสมเด็จพระรามาธิบดี นักเรียนจะอาสาออกรบหรือไม่เพราะเหตุใด

↳ นักเรียนคิดว่าการหาบสองป่าอาสาสองเจ้าเป็นสิ่งที่สมควรหรือไม่

ขั้นที่ 7 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้

8. นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1.2 ไขความหมายของคำศัพท์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักขณ์ ม.1
2. เกม ปริศนาอักษรไขว้ไขคำศัพท์
3. กิจกรรมที่ 1.1 ความเป็นมาของสมเด็จพระรามาธิบดีอาสา
4. กิจกรรมที่ 1.2 ไขความหมายของคำศัพท์

การวัดและประเมินผล

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	วิธีการวัดและประเมินผล		
	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัด
<u>ด้านความรู้</u> 1. บอกความเป็นมาของเรื่องราวราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามาธิบดีอาสาได้ 2. อธิบายความหมายของคำศัพท์ในเรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามาธิบดีอาสาได้	สังเกตการถามตอบ คำถามในชั้นเรียน	คำถาม	ทุกคนเข้าใจตรงกัน
<u>ด้านทักษะกระบวนการ</u> สามารถเขียนและอ่านคำศัพท์ราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามาธิบดีอาสาได้	1. ตรวจสอบกิจกรรมที่ 1.1 ไขความหมายของคำศัพท์ 2. ตรวจสอบกิจกรรมที่ 1.2 ไขความหมายของคำศัพท์	1. กิจกรรมที่ 1.1 ไขความหมายของคำศัพท์ 2. กิจกรรมที่ 1.2 ไขความหมายของคำศัพท์	มีคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม จึงถือว่าผ่านเกณฑ์

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	วิธีการวัดและประเมินผล		
	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัด
<u>ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์</u> 1. ใฝ่เรียนรู้ 2. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	มีคะแนนมากกว่า หรือเท่ากับ ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม จึงถือว่า ผ่านเกณฑ์

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

(ลงชื่อ).....

(นายศุภกิต ถิ่นทอง)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.

บันทึกหลังสอน

1. ผลการประเมินหลักรฐานการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

2. ปัญหาอุปสรรค

.....
.....
.....

3. แนวทางในการแก้ไขและพัฒนา

.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาว์)

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.

กิจกรรมที่ 1.1 ความเป็นมาของสมิงพระรามอาสา

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแบ่งเป็น 5 กลุ่ม แล้วร่วมกันตอบคำถามต่อไปนี้

1. พรรณคดีเรื่องราชาธิราช มีความเป็นมาอย่างไร

ตอบ

.....

2. มีการประพันธ์ในลักษณะใด

ตอบ

.....

3. เนื้อเรื่องมีการกล่าวถึงเรื่องใดบ้าง

ตอบ

.....

4. ตัวละครเด่นในเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา น่าจะเป็นใคร

ตอบ

.....

5. เรื่องราวตอนสมิงพระรามอาสา มีเหตุการณ์ใด

ตอบ

.....

สมาชิกในกลุ่มที่.....

1. เลขที่

2. เลขที่

3. เลขที่

4. เลขที่

5. เลขที่

แนวทางการตอบ

กิจกรรมที่ 1.1 ความเป็นมาของสมัยพระรามอาสา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแบ่งเป็น 5 กลุ่ม แล้วร่วมกันตอบคำถามต่อไปนี้

1. วรรณคดีเรื่องราชาธิราช มีความเป็นมาอย่างไร

ตอบ ราชาธิราช ตอนสมัยพระรามอาสา เป็นหนังสือที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดเกล้าฯ ให้พระยาพระคลัง (หน) พระยาอินทรอัศวราช พระภริมาตรังคมี และพระศรีภูริปริชา ช่วยกันแต่งขึ้น โดยมีพระราชประสงค์ให้แต่งเพื่อเป็นหนังสือสำหรับบำรุงสติปัญญาของพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการ

2. มีการประพันธ์ในลักษณะใด

ตอบ เป็นบทร้อยแก้ว ใช้ประโยคที่มีขนาดสั้น ยาว ได้จังหวะ มีคารมคมคาย ใช้โวหารได้อย่างจับใจ และมีกลวิธีในการดำเนินเรื่องแบบเล่าเรื่องไปเรื่อย ๆ ลักษณะแบบนิทาน

3. เนื้อเรื่องมีการกล่าวถึงเรื่องใดบ้าง

ตอบ เนื้อเรื่องราชาธิราชอาจแบ่งได้ 3 ตอน ดังนี้ 1) เรื่องของพระเจ้าฟ้ารั่ว ปฐมกษัตริย์มอญมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับการกำเนิดมะกะโทบุตรพ่อค้าเมืองเมาะตะมะซึ่งคุมกองสินค้าไปขายที่สุโขทัย 2) เรื่องของพระยาน้อยหรือพระเจ้าราชาธิราช 3) เรื่องของตะละเจ้าท้าวนางกษัตริย์ผู้ครองราชย์เป็นลำดับที่ 8 นับจากพระเจ้าราชาธิราช

4. ตัวละครเด่นในเรื่องราชาธิราช ตอนสมัยพระรามอาสา น่าจะเป็นใคร

ตอบ สมิงพระราม

5. เรื่องราวตอนสมัยพระรามอาสา มีเหตุการณ์ใด

ตอบ 1. พระเจ้ากรุงจีนยกทัพมาทำรบพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องแห่งกรุงอังวะ 2. สมิงพระรามอาสาออกรบ 3. สมิงพระรามเลือกม้าออกรบ 4. สมิงพระรามสู้กับกามะนี

5. พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องบำเหน็จความชอบ 6. สมิงพระรามน้อยใจหนีกลับหงสาวดี

กิจกรรมที่ 1.2 ไขความหมายของคำศัพท์

คำชี้แจง : ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย
1. กระทืบมา	
2. เครื่องเลี้ยง	
3. ถอยกำลัง	
4. กลุ่มตลบ	
5. ฎีกา	
6. ตะกรวย	
7. ยางพระบาท	
8. ออกนาม	
9. ตัณฑุลา	
10. บาทปริจาริกา	
11. ทแกลว	
12. ธรรมยุทธ์	
13. ปรรามภ์	
14. ผงคลี	
15. พิชัยสงคราม	

สมาชิกในกลุ่มที่.....

1. เลขที่
2. เลขที่
3. เลขที่
4. เลขที่
5. เลขที่

แนวทางการตอบ

กิจกรรมที่ 1.2 ไขความหมายของคำศัพท์

คำชี้แจง : ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย
1. กระที่ปมา	เรงมา
2. เครื่องเสียง	อาหาร
3. ถอยกำล้ง	เหน้อย
4. กลุ่มตลป	ฟ่งปกคลุมอยู่ทั่ว
5. ฎีกา	ในที่นี้หมายถึง ตามคำสั่งในควมว่า “โหรก็คำนวณฎีกาดู”
6. ตะกรวย	ตะกรา
7. ย่างพระบาท	ก้าวเท้า เดิน
8. ออกนาม	เรียกชื่อ
9. ตัณฑุลา	เมล็ดข้าวสาร
10. บาทปริจาริกา	หญิงผู้มีหน้าที่ปฏิบัติรับใช้พระเจ้าแผ่นดิน ในที่นี้หมายถึง ภรรยา
11. ทแกลว	ผู้กล้า มักใช้คู่กับทหาร เป็นทแกลวทหาร
12. ธรรมยุทท์	การสู้รบกันด้วยความถูกต้องเป็นธรรม
13. ปรารมภ์	วิตกกังวล
14. ผงคลี	ฝุ่น
15. พิชัยสงคราม	ตำราสงครามสมัยโบราณ

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่..... ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ชื่อ-สกุลนักเรียน.....ห้อง.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน
แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
ไม่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียน			
	4.2 เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน			
	4.3 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ			
	4.4 ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม			
	4.5 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปลงเป็นองค์ความรู้			
	4.6 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			
มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาว์)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
 พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
 พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

เรื่อง พระเจ้ากรุงจีนยกทัพ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท 1.1 ม.1/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วที่มักเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันจะเป็นการอ่านโดยไม่ได้เตรียมตัวล่วงหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ทักษะและความสามารถที่เคยฝึกฝนมา เพื่อให้การอ่านออกเสียงนั้นมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้ที่จะอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้ดี จึงต้องมีการฝึกฝน ศึกษาเนื้อเรื่องให้เข้าใจ สังเกตถ้อยคำและข้อความที่เป็นใจความสำคัญ เพื่อเน้นเสียง ออกเสียงคำให้ถูกต้อง ชัดเจน ตามอักขรวิธี ฝึกอ่านออกเสียงคำที่อ่านยากให้ถูกต้อง และแบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาของเรื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. อธิบายวิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้
2. แบ่งวรรคตอนเนื้อเรื่องได้

ด้านทักษะกระบวนการ

อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามลักษณะการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

สาระการเรียนรู้

วิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม

1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น “การอ่านแบบนกแก้วนกขุนทอง เป็นอย่างไร” จากนั้นครูเล่าเนื้อเรื่องราชาธิราชก่อนถึงตอนสมเด็จพระรามอาสา และเรื่องย่อของตอนสมเด็จพระราม อาสาให้นักเรียนฟัง

ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่

2. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว จากนั้นเข้ากลุ่มเดิม อ่านเนื้อเรื่อง ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา เพื่อจับใจความเนื้อเรื่องในแต่ละช่วง ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ตั้งแต่พระเจ้ากรุงจีนมีพระราชประสงค์จะทอดพระเนตรทหารขี่ม้าสู้กับกามะนีตัวต่อตัว จนถึงพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องตรัสสั่งเสนาบดีให้จัดหามาเซลยศักดิ์ทั้งในพระนครและนอกพระนครเพื่อให้สมิงพระรามเลือก

กลุ่มที่ 2 ตั้งแต่เสนาข้าหลวงที่จัดหามาเซลยศักดิ์ไปพบม้าสองตัวแม่ลูกของหญิงม่าย จนถึงสมิงพระรามตัดศีรษะกามะนีได้

กลุ่มที่ 3 ตั้งแต่พระเจ้ากรุงจีนให้ทหารนำคพกามะนีมาทำศีรษะต่อเข้าแล้วใส่หีบไปฝัง จนถึงพระเจ้ามณฑลเชียรทองตรัสแก่พระอัศวมเหสีว่า ทำไฉนจึงจะให้สมิงพระรามรับราชสมบัติอยู่ด้วยได้

กลุ่มที่ 4 ตั้งแต่พระอัศวมเหสีถวายคำแนะนำต่อพระเจ้ามณฑลเชียรทอง จนถึงสมิงพระรามได้อภิเษกกับพระราชธิดาและได้รับตำแหน่งมหาอุปราช

กลุ่มที่ 5 ตั้งแต่พระราชธิดาทรงพระครรภ์ จนถึงสมิงพระรามกลับกรุงหงสาวดีและได้ปกครองเมือง

อ่านในแต่ละช่วงที่กำหนดให้ แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอใจความสำคัญ หน้าชั้นเรียน และสรุปเนื้อเรื่องทั้งหมดร่วมกัน

ขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่

3. แต่ละกลุ่มพิจารณาหาคำยากมาเขียนบนกระดาน จากนั้นอ่านและอธิบายความหมายร่วมกัน เช่น พลพยุหเสนา เสนาพฤตมาตย์ราชบุโรhit พันธนาการ เป็นต้น

4. ร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วที่เป็นวรรณคดีได้นั้น ต้องศึกษาเนื้อเรื่องให้เข้าใจ สังเกตถ้อยคำและข้อความที่เป็นใจความสำคัญ เพื่อเน้นเสียง และฝึกอ่านออกเสียงคำที่อ่านยากให้ถูกต้อง

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ

5. ให้นักเรียนฟังและสังเกตการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วจากข้อความที่ครูฉายขึ้น

“ครั้นเวลาเช้าพระเจ้ามณฑลเศียรทองจึงมีรับสั่งให้หาเจ้าสมิงพระราม เข้ามาทูลเรียนบนพระราชมณฑลเศียร สมิงพระรามรับพระราชทานเครื่องเสียงพอดควรแล้ว ก็เข้ามากราบถวายบังคม เผื่ออยู่โดยลำดับ พระเจ้ามณฑลเศียรทองจึงตรัสว่า เราเป็นกษัตริย์ อันประเสริฐได้ออกมาจากแล้ว ถึงจะตายก็หาเสียตายชีวิตไม่ เพราะรักสัตย์ยิ่งกว่ารักชีวิตได้ ร้อยเท่า...”

6. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสนทนาจากข้อสังเกตที่ฟังครูอ่านในประเด็นต่อไปนี้

↳ การอ่านออกเสียงคำตามอักขรวิธี เช่น ความสั้นยาวของเสียงสระ ความสูงต่ำของเสียงวรรณยุกต์ คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ คำที่มี ร ล

↳ การแบ่งวรรคตอนของข้อความ

↳ การเน้นเสียงถ้อยคำหรือข้อความที่เป็นใจความสำคัญ

↳ การใช้น้ำเสียงให้สอดคล้องกับเนื้อหา

7. ฝึกอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วพร้อมกัน ครูสังเกตการอ่านออกเสียงของนักเรียนและให้คำแนะนำ

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้

8. ทำกิจกรรมที่ 2.1 อ่านสำรวจเพื่อจับใจความ แต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมาเลือกหมายเลขที่มีบทอ่าน กลุ่มละ 1 หมายเลข เมื่อได้รับบทอ่านแล้ว แต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านสำรวจเพื่อจับใจความ ค้นคำยากและถ้อยคำหรือข้อความที่ควรที่ควรเน้นเสียง แบ่งวรรคตอน และฝึกฝนการอ่านออกเสียงให้ถูกต้องคล่องแคล่ว ตัวอย่างบทอ่าน

เรายกพยุหเสนามาครั้งนี้ ด้วยมีความปรารถนาสองประการ ๆ หนึ่งจะให้พระเจ้าอังวะ อยู่ในอำนาจออกมาถวายบังคมเรา ประการหนึ่งจะใคร่ดูทหารขี้ม้ารำทวนสู้กันตัวต่อตัวชมเล่นเป็น ขวัญตา แม้นทหารกรุงรัตนบุรีอังวะแพ้กี้ให้ยอมถวายเมืองแก่เราโดยดี อย่าให้สมณชีพราหมณ์ อาณาประชาราษฎร์ได้ความเดือดร้อนเลย ถ้าทหารฝ่ายเราแพ้กี้จะเลิกทัพกลับไปยังพระนครขและ ราษฎรในกรุงรัตนบุรีอังวะนั้นโดยต่ำลงไปแต่กระท่อมน้อยหลังหนึ่ง กี้มิให้เป็นอันตราย พระเจ้าอังวะจะคิดประการใดก็เร่งบอกออกมา

ซึ่งพระเจ้ากรุงจีนมีพระทัยปรารถนาจะใคร่ชมฝีมือทหารฝ่ายพม่าขี้ม้ารำทวนสู้กัน เป็นสงคราม ธรรมยุทนั้น เราเห็นชอบด้วยมีความยินดียิ่งนัก เพราะสมควรแก่พระองค์เป็นกษัตริย์ผู้ใหญ่ อันประเสริฐ แต่การสงครามครั้งนี้เป็นมหายุทธนาการใหญ่หลวง จะด่วนกระทำโดยเร็วนั้นมิได้ ของใดไว้ภายในเจ็ดวัน อนึ่ง พระองค์ก็เสด็จมาแต่ประเทศไกล ไพร่พลทั้งปวงยังเหน็ดเหนื่อย เมื่อยล้าอยู่ ขอเชิญพระองค์พักพลทหารระงับพระกายให้สำราญพระทัยก่อนเถิด แล้วเราจึงจะให้ มีกำหนดนัดหมายออกไปแจ้ง ตามมีพระราชสาส์นมานั้น

9. นักเรียนออกมาอ่านออกเสียงหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม โดยออกมาอ่าน พร้อมกันทุกคนกลุ่มที่เป็นผู้ฟังร่วมกันประเมินการอ่าน ครูเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 6 ขั้นแสดงผลงาน

10. แต่ละกลุ่มคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านออกเสียง กลุ่มละ 1 คน เป็นตัวแทนมาอ่านออกเสียงข้อความที่ครูเตรียมไว้ให้เพื่อนฟัง โดยแต่ละคน ไม่ได้เห็นข้อความนั้นล่วงหน้า เมื่อเลือกข้อความแล้วครูให้เวลาอ่านสำรวจ 1 นาที จากนั้น อ่านออกเสียงให้เพื่อนฟัง

11. นักเรียนร่วมกันประเมินและแนะนำการอ่านออกเสียงของเพื่อน

ขั้นที่ 7 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้

12. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นโดยครูใช้คำถาม “ในชีวิตประจำวัน นักเรียนเคยอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วในโอกาสใดบ้าง”

13. ทำแบบทดสอบย่อยที่ 1 ประจำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ ม.1
2. กิจกรรมที่ 2.1 อ่านสำรวจเพื่อจับใจความ
3. แบบทดสอบย่อยที่ 1 ประจำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2

การวัดและประเมินผล

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	วิธีการวัดและประเมินผล		
	วิธีการ	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัด
<u>ด้านความรู้</u> 1. อธิบายวิธีการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้ 2. แบ่งวรรคตอนเนื้อเรื่องได้	สังเกตการถามตอบ คำถาม ในชั้นเรียน	คำถาม	ทุกคนเข้าใจตรงกัน
<u>ด้านทักษะกระบวนการ</u> อ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามลักษณะการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว	1. ตรวจกิจกรรมที่ 2.1 อ่านสำรวจเพื่อจับใจความ 2. ตรวจแบบทดสอบย่อยที่ 1 ประจำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2	1.1 กิจกรรมที่ 2.1 อ่านสำรวจเพื่อจับใจความ 1.2 แบบประเมินอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว 2. แบบทดสอบย่อยที่ 1 ประจำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2	มีคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม จึงถือว่าผ่านเกณฑ์
<u>ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์</u> 1. ใฝ่เรียนรู้ 2. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	1. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	มีคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม จึงถือว่าผ่านเกณฑ์

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายศุภกิต ถิ่นทอง)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.

บันทึกหลังสอน

1. ผลการประเมินหลักฐานการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....

2. ปัญหาอุปสรรค

.....
.....
.....

3. แนวทางในการแก้ไขและพัฒนา

.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาว์)

วันที่..... เดือน.....พ.ศ.

กิจกรรมที่ 2.1 อ่านสำรวจเพื่อจับใจความ

บทอ่านที่ 1

เรายกพยุหเสนามาครั้งนี้ ด้วยมีความปรารถนาสองประการ ๆ หนึ่งจะให้พระเจ้าอังวะอยู่ในอำนาจออกมาถวายบังคมเรา ประการหนึ่งจะใคร่ดูทหารซึ่งมารำทวนสู้กันตัวต่อตัวชมเล่นเป็นขวัญตา แม้นทหารกรุงรัตนบุระอังวะแพ้กี้ให้ยอมถวายเมืองแก่เราโดยดี ยอย่าให้สมณซึ่งพราหมณ์ อาณาประชาราษฎร์ได้ความเดือดร้อนเลย ถ้าทหารฝ่ายเราแพ้กี้จะเลิกทัพกลับไปยังพระนคร และราษฎรในกรุงรัตนบุระอังวะนั้นโดยต่ำลงไปแต่กระท่อมน้อยหลังหนึ่ง กี้มิให้เป็นอันตราย พระเจ้าอังวะจะคิดประการใดก็เร่งบอกออกมา ซึ่งพระเจ้ากรุงจีนมีพระทัยปรารถนาจะใคร่ชมฝีมือทหารฝ่ายพม่าซึ่งมารำทวนสู้กัน เป็นสงครามธรรมยุทนั้น เราเห็นชอบด้วยมีความยินดียิ่งนัก เพราะสมควรแก่พระองค์ เป็นกษัตริย์ผู้ใหญ่อันประเสริฐ แต่การสงครามครั้งนี้เป็นมหายุทธนาการใหญ่หลวง จะด่วนกระทำโดยเร็วนั้นมิได้ ของดไว้ภายในเจ็ดวัน อนึ่ง พระองค์ก็เสด็จมาแต่ประเทศไกล ไพร่พลทั้งปวงยังเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าอยู่ ขอเชิญพระองค์พักพลทหารระงับพระกายให้สำราญพระทัยก่อนเถิด แล้วเราจึงจะให้มีการกำหนดหมายออกไปแจ้ง ตามมีพระราชสาส์นมานั้น

กิจกรรมที่ 2.1 อ่านสำรวจเพื่อจับใจความ

บทอ่านที่ 2

...สมิงพระรามก็เข้ามากราบถวายบังคมหน้าพระที่นั่ง พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องทอดพระเนตรเห็นสมิงพระรามก็มีพระทัยยินดีนัก จึงตรัสถามว่า คีตกมาติดกรุงอังวะครั้งนี้หาผู้ใดที่จะอาสาออกสู้กับทหารจีนมิได้ ท่านจะรับอาสาเราหรือประการใด สมิงพระรามจึงกราบทูลว่า อันการสงครามเพียงนี้มีพอเป็นไรนัก ข้าพเจ้าจะขอรับอาสาพระองค์ออกไปต่อสู้ด้วยกามะนี สมองพระเดชพระคุณมิให้อภัยแก่พระเจ้ากรุงจีนนั้นพอจะได้อยู่ แต่ข้าพเจ้า จะขอรับพระราชทานม้าที่ดีมีฝีเท้าตัวหนึ่ง ถ้าได้สมคะเนแล้ว อยากรว่าแต่กามะนีเลย เว้นไว้แต่เทพยดานอกกว่านั้นข้าพเจ้าจะสู้ได้สิ้น

...สมิงพระรามจึงทูลว่าลักษณะข้างดีต่อเมื่อชี้จึงจะรู้ว่าดี ม้าดีได้ต้องเอามือต้องหลังดูก่อนจึงจะรู้ว่าดี ทแกล่วทหารก็ดี ถ้าอาสาออกสงครามทำศึกจึงจะรู้ว่าดี ทอองนพคุณเล่า ชีตลงหน้าคิลาากอนจึงจะรู้ว่าดี สตรีรูปงามถ้าพร้อมด้วยลักษณะกิริยามารยาทต้องอย่าง จึงควรนับว่างาม ถ้าจะให้รู้รสอร่อยได้สัมผัสถูกต้องก่อนจึงนับถือว่ามีไอชาอร่อย ถ้าใจดี ต้องทดลองให้ลิ้มเชิงปัญญาากอนจึงจะนับว่าดี...

กิจกรรมที่ 2.1 อ่านสำรวจเพื่อจับใจความ

บทอ่านที่ 3

ครั้นสมเด็จพระรามแลเห็นกามะนีควบม้าเต็มกำลังแล้วมิทัน ก็แสวงรอม้าไว้หวังจะดูท่วงที เห็นกามะนียังไกลเชิงนักษัตร สำคัญได้ว่าเห็นม้ากามะนีตจนถึงกีบ ก็รู้ว่าม้าหย่อนกำลังลงแล้ว จึงชักม้าวกเป็นเพลงโคมเวียน เข้ารับกามะนี ๆ ชักม้าเป็นเพลงผ่าหมากแลกลเปลี่ยนกันต่าง ๆ ฝ่ายม้ากามะนีหอบรอนหย่อนกำลังลงกลับตัวตามเพลงไม่มิทัน สมิงพระรามได้ทีก็สอดทวนแทงธนูชอกรักแร้กามะนี ๆ เอนตัวลง สมิงพระรามจึงชักดาบกระทีบม้าเข้าพันย่อนตามกลีบเกราะขึ้นไป ต้องศิระษะกามะนีขาดออกตกลงมายังมิทันถึงดิน ก็เอาขอเหล็กลับเอาศิระษะกามะนีได้ ใส่ตะกรวยแล้วก็ชักม้าพ้อนรำเป็นเพลงทวนเข้ามาตรงหน้าพลับพลาพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง

กิจกรรมที่ 2.1 อ่านสำรวจเพื่อจับใจความ

บทอ่านที่ 4

...ซึ่งข้าพเจ้าจะผูกจิตสมีงพระรามให้อยู่ด้วยยางรักนั้น ก็คือจะให้ใจสมีงพระรามมาผูกรักอยู่ด้วยสิ่งนี้ อันจะผูกด้วยมนตราคมและไซ้ตรวนเชือกพวนสรรพเครื่องจองจำทั้งสิ้นนั้น ก็พลันที่จะหลุดถอนเคลื่อนคลายไม่แน่นอนเหนียวเหมือนยางรัก ถ้าผู้ใดผูกติดอยู่ด้วยยางรักแล้ว ถึงจะเอาเชือกพวนเข้ามาผูกมัดก็มิอาจจะหลุดเคลื่อนคลายได้ เห็นสมีงพระรามจะสวามิภักดิ์อยู่ด้วยพระองค์เพราะสิ่งนี้เป็นมั่นคง

...อนึ่งเราเกรงคนทั้งปวงจะครหานินทาได้ ท่านรับอาสาภูพระนครไว้มีความชอบเป็นอันมาก มิได้รับบำเหน็จรางวัลสิ่งใด นานไปเบื้องหน้าถ้าบ้านเมืองเกิดจลาจลหรือข้าศึกมาอย่าเยี่ยงเสียกำลัง ก็จะไม่มิผู้ได้รับอาสาอีกแล้ว เห็นเราจะได้ความขัดขวางเป็นมั่นคง ตรัสแล้วจึงสั่งให้พระราชธิดายกพานพระศรีมาตั้ง ให้เจ้าสมีงพระรามกินต่อหน้าพระที่นั่ง พระราชธิดาก็อายพระทัยยิ่งนักด้วยเป็นราชบุตรีกษัตริย์ แต่ทรงพระเยาว์มาจนเจริญพระชนม์ ยังไม่เคยยกพานพระศรีให้ทหารและขุนนางผู้ใดกิน แต่ขยับขยับยังพระองค์อยู่มิใคร่จะแหวกพระวิสูตรออกมาได้

กิจกรรมที่ 2.1 อ่านสำรวจเพื่อจับใจความ

บทอ่านที่ 5

พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องก็ตรัสเตือนว่ามาเร็ว ๆ พระราชธิดาเกรงพระราชอาญา
 ข้ดรับสั่งสมเด็จพระราชบิดามีได้ ก็ยกพานพระศรีมาตั้งลงเฉพาะหน้าสมีงพระรามแต่
 ห่าง ๆ ซ้อยชำเลื่องคูลมิงพระรามไมทันจะเต็มพระเนตร ด้วยความอายก็เสด็จกลับเข้าไป...

...ฝ่ายพระราชกุมารเป็นทารกยังทรงพระเยาว์ไม่แจ้งความ กำัดัดคะนองลูก
 จาก พระเพลา ยืนขึ้นยุคพระอังสาพระเจ้ามณเฑียรทองไว้แล้ว เอื้อมพระหัตถ์ขึ้นไปเล่นบน
 ที่สูง พระเจ้ามณเฑียรทองผันพระพักตร์มา ทอดพระเนตรเห็นดังนั้นก็ตรัสพลั้งพระโอบุษฐ์
 ออกไปว่าลูกอ้ายเฉลยนี้กล้าหาญนัก นานไปเห็นองอาจแทนมังรายกะยอจะว่าได้
 สมีงพระรามได้ยืนพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องดังนั้นก็น้อยใจ จึงคิดว่าครั้งนี้สิ้นวาสนากันแล้ว
 เป็นผลที่เราจะได้กลับไปเมืองหงสาวดีด้วยความลัดย

แบบทดสอบย่อยที่ 1
ประจำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2

คำชี้แจง : แบบทดสอบชุดนี้มีจำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 15 นาที

ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) เลือกคำตอบที่ถูกต้องคำตอบเดียว

1. เรื่องราชาธิราชเรียบเรียงขึ้นในสมัยใด
 - ก. พระเจ้ากรุงธนบุรี
 - ข. พระพุทธเลิศหล้านภาลัย
 - ค. พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
 - ง. พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
2. เหตุใดราชาธิราช จึงจัดเป็นวรรณคดีประเภทพงศาวดาร
 - ก. เพราะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์
 - ข. เพราะใช้ฉากในการแต่งในสมัยโบราณ
 - ค. เพราะใช้โวหารคมคายในการแต่ง
 - ง. เพราะมีเหตุการณ์ที่ตื่นเต้นเร้าใจ
3. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องราชาธิราช
 - ก. แต่งเป็นนิทานคำกลอน
 - ข. นำไปแสดงเป็นละครใน
 - ค. เคাঁโครงเรื่องมาจากพงศาวดารมอญ
 - ง. เจ้าพระยาพระคลัง (หน) เป็นผู้แปลเพียงคนเดียว
4. เรื่องราชาธิราชมีวัตถุประสงค์ในการแต่งตามข้อใด
 - ก. เพื่อเป็นคติบำรุงปัญญาแก่ประชาชน
 - ข. เพื่อใช้เป็นตำราในการทำสงคราม
 - ค. เพื่อให้เกิดความรักชาติบ้านเมืองของตน
 - ง. เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่แม่ทัพนายกองทั้งหลาย
5. “ลูกนี้เป็นราชบุตร เกิดในวงศ์กษัตริย์มีชาติตระกูลสูง ก็เปรียบเหมือนต้นทุลา”
คำว่า “ต้นทุลา” มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. เมล็ดงา
 - ข. เมล็ดถั่ว
 - ค. เมล็ดข้าวสาร
 - ง. เมล็ดข้าวเปลือก

6. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับองค์ประกอบของการอ่านออกเสียง
- ผู้ส่งสาร สาร การตอบสนอง
 - วิธีการติดต่อสื่อสาร สาร ผู้ส่งสาร
 - สาร ผู้ส่งสาร ผู้รับสาร การตอบสนอง
 - ผู้ส่งสาร สาร ผู้รับสาร วิธีติดต่อสื่อสาร การตอบสนอง
7. ข้อใดคือ การอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง
- สุพจน์กำหนดท่าทางที่จะอ่าน
 - สมศักดิ์ทดลองออกเสียงก่อนที่จะอ่าน
 - สมเดชศึกษาเจตนาของผู้แต่งเรื่องที่จะอ่าน
 - สุตาทำความเข้าใจในเรื่องที่จะอ่านอย่างถี่ถ้วน
8. การอ่านออกเสียงที่ดี ควร มีลักษณะการอ่านอย่างไร
- ควรตีความเรื่องที่อ่านให้เข้าใจตามความรู้สึกของตน
 - ควรอ่านแบบบิบบเสียงบ้างเพื่อให้เหมาะกับเนื้อหาที่อ่าน
 - ควรอ่านออกเสียงดังพอสมควร และถูกต้องตามอักขรวิธี
 - ควรเข้าใจเนื้อหาและมีความรู้เรื่องท่วงทำนองการอ่านแต่ละประเภท
9. การอ่านเสียง “ร” และ “ล” ควรอ่านแบบใด
- อ่านอย่างระมัดระวัง อย่านำเสียงสลับกัน
 - อ่านออกเสียงเบา ๆ ให้เสียงสลับกัน
 - อ่านให้ชัดเจน ให้มีเสียงออกมาเหมือน ๆ กัน
 - อ่านตามใจชอบ เพราะไม่มีกฎเกณฑ์ใด ๆ
10. ข้อใดแบ่งวรรคตอนในการอ่านร้อยแก้วได้ถูกต้อง
- เรื่องกำกาคำ/พระเอกมีผิวดำอัปลักษณ์ มารดาท้าวกำกาคำ/ทนความอัปอาย
ไม่ได้/จึงนำท้าวกำกาคำ/ไปลอยแพ
 - เรื่องกำกาคำพระเอกมีผิวดำอัปลักษณ์/มารดาท้าวกำกาคำทนความอัปอาย
ไม่ได้/จึงนำท้าวกำกาคำไปลอยแพ
 - เรื่องกำกาคำ/พระเอกมีผิวดำอัปลักษณ์/มารดาท้าวกำกาคำทนความอัปอาย
ไม่ได้/จึงนำท้าวกำกาคำไปลอยแพ
 - เรื่องกำกาคำ/พระเอกมีผิวดำอัปลักษณ์/มารดาท้าวกำกาคำ/ทนความอัปอาย
ไม่ได้/จึงนำท้าวกำกาคำไปลอยแพ

คำตอบแบบทดสอบย่อยที่ 1
ประจำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-2

1. ค	2. ก	3. ค	4. ก	5. ค
6. ง	7. ง	8. ค	9. ก	10. ข

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำชี้แจง : แบบทดสอบชุดนี้มีจำนวน 30 ข้อ

ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) เลือกคำตอบที่ถูกต้องคำตอบเดียว

1. ราชาราชามีวัตถุประสงค์ในการแต่งตามข้อใด
 - ก. เพื่อเป็นคติบำรุงปัญญาแก่ประชาชน
 - ข. เพื่อใช้เป็นตำราในการทำสงคราม
 - ค. เพื่อให้เกิดความรักชาติบ้านเมืองของตน
 - ง. เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่แม่ทัพนายกองทั้งหลาย
2. ข้อใดเป็นแก่นเรื่องของราชาราช
 - ก. มีรักแล้วรักไม่สมหวังก็เป็นทุกข์ อยู่กับคนที่ไม่รักก็เป็นทุกข์
 - ข. การยกย่องพระเกียรติที่ทรงมีพระปรีชาสามารถด้านการทำยุทธหัตถี
 - ค. ไม่ว่าอาชีพไหนการรักษาสุขภาพเป็นสิ่งสำคัญที่จำทำให้เราก้าวหน้า
 - ง. แม้จะมีอุปสรรคหรือข้อขัดข้อง แต่ความสำเร็จก็เกิดได้ด้วยฝีมือและปัญญา
3. เนื้อเรื่องของราชาราชข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
 - ก. ตอนที่ 1 เรื่องของพระเจ้าฟ้ารั่ว ปฐมกษัตริย์มอญ
 - ข. ตอนที่ 2 เรื่องพยานน้อยหรือพระเจ้าราชาราช
 - ค. ตอนที่ 3 กล่าวถึงสมิงพระรามอาสา
 - ง. ตอนที่ 3 เรื่องของตะละเจ้าท้าว
4. เหตุใดราชาราชได้รับการยกย่องว่ามีหิตานุหิตประโยชน์
 - ก. ผู้แต่งมีชื่อเสียง
 - ข. เป็นเรื่องที่สนุกสนาน
 - ค. มีคุณค่านานัปการ
 - ง. ได้รับเลือกไปแสดงเป็นบทละคร
5. ตริสสังเสนาบดีให้จัดหาม้าเชลยศักดิ์ คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงตามข้อใด
 - ก. ม้าชาวบ้าน
 - ข. ม้าหลวง
 - ค. ม้าพระเจ้ากรุงจีน
 - ง. ม้าพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง

6. การอ่านออกเสียงร้อยแก้วข้อใดถูกต้อง
- การฝึกกวาดสายตาไม่จำเป็นกับการอ่าน
 - การอ่านออกเสียงคำควรอ่านซ้ำซ้ำทีละคำ
 - การขีดเครื่องหมาย / ไม่จำเป็นในการอ่านออกเสียง
 - การอ่านต้องอาศัยอารมณ์ น้ำเสียงและสีหน้าของผู้อ่าน
7. ข้อใดคือการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง
- ปรานีทดลองออกเสียงก่อนที่จะอ่าน
 - ปัญจพรศึกษาเจตนาของผู้แต่งเรื่องที่จะอ่าน
 - เปรมสุดากำหนดท่าทางก่อนที่จะอ่านทุกครั้ง
 - ปัญญาทำความเข้าใจในเรื่องที่จะอ่านอย่างถี่ถ้วน
8. การอ่านเสียง “ร” และ “ล” ควรอ่านแบบใด
- อ่านออกเสียงเบา ๆ ให้เสียงสลับกัน
 - อ่านให้ชัดเจน ให้มีเสียงออกมาเหมือน ๆ กัน
 - อ่านอย่างระมัดระวัง อย่าให้เสียงสลับกัน
 - อ่านตามใจชอบ เพราะไม่มีกฎเกณฑ์
9. ข้อใดให้ความหมายย่อความได้ถูกต้อง
- การเก็บใจความสำคัญของเรื่อง เรียบเรียงด้วยสำนวนภาษาของผู้ย่อเอง
 - การจำใจความสำคัญของเรื่องด้วยสำนวนภาษาของเจ้าของความเดิม
 - การนำประโยคสำคัญ ๆ ของเรื่องมาเรียงติดต่อกัน
 - รูปแบบการเขียนที่มีคำนำเป็นสาระสำคัญของข้อความ
10. ขั้นตอนแรกของการเขียนย่อความตรงกับข้อใด
- เรียบเรียงข้อความตามรูปแบบการย่อความ
 - พิจารณาแต่ละย่อหน้าว่ามีส่วนใดเป็นผลความ ใจความสำคัญ
 - อ่านเรื่องโดยจับใจความในแต่ละย่อหน้า บันทึกเป็นวลี ประโยคด้วยภาษาของผู้ย่อ
 - อ่านเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบอย่างละเอียด เพื่อเข้าใจเรื่องและความคิดของเรื่องนั้น ๆ

18. คำพ้องเสียงในข้อใดสะกดไม่ถูกต้อง
- เขานัดพบกับเพื่อนที่ใต้ต้นจันทร์ในวันจันทร์
 - เขาคัดสรรคนที่มีความคิดสร้างสรรค์เข้าทำงาน
 - แม่บอกลูกชายกับลูกสะใภ้ว่า "อย่าเพิ่งหย่ากันเลย"
 - คงเป็นกรรมพันธ์ ลูกสาวบ้านนี้จึงมีผิวพรรณดีทุกคน
19. ข้อใดมีคำพ้องเสียง
- แม่ทำกัลล้วยบวชให้พระบวชใหม่
 - อากาศเป็นพิษชีวิตจะสั้น
 - คุณยายสวดมนต์ทุกวัน
 - บ้านบุญมาไปทำบุญที่วัด
20. ข้อใดไม่ใช่ประเภทของคำพ้องในภาษาไทย
- คำพ้องศัพท์
 - คำพ้องรูป
 - คำพ้องเสียง
 - คำพ้องทั้งรูปพ้องเสียง
21. หลักในการพูดสรุปความ ควรปฏิบัติอย่างไร
- พูดโดยใช้น้ำเสียงโทนเดียวตลอดทั้งเรื่อง
 - ใช้ถ้อยคำในการพูดให้เหมาะสม
 - ใช้ท่าทางประกอบตามใจชอบ
 - สายตามองซ้ายขวาไปมา
22. ข้อใดเป็นคุณสมบัติของผู้ที่พูดเพื่อสรุปใจความ
- ประสิทธิ์ขาดสมาธิในการพูดมาก
 - ประกายดาวพูดอย่างรวดเร็วและพูดตามความเข้าใจ
 - ประยุทธ์พูดเรื่องนั้นหลายเที่ยว แล้วตั้งคำถาม ตอบคำถาม
 - ประวิทย์พูดได้ใจความถูกต้อง น้ำเสียงน่าสนใจดึงดูดผู้ฟังให้มาสนใจเขา
23. การเรียบเรียงจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำมาพูดควรใช้ภาษาที่มีลักษณะอย่างไร
- ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย
 - ภาษาที่สรวนงามสละสลวย
 - ภาษาที่มีความลึกซึ้งกินใจ
 - ภาษาที่เป็นทางการหรือกึ่งทางการ

24. พระเจ้ามณฑ็ยรทองทรงวิตกเป็นทุกข์พระทัยอย่างยิ่งเรื่องอะไรเป็นสำคัญ
- สมิงพระรามจะหนีกลับเมืองหงสาวดี
 - พระราชธิดากับพระมเหสีจะต้องตกไปเป็นเชลยที่เมืองจีน
 - ไม่มีใครอาสาขี่ม้าแหงทวนสู้กับทหารของพระเจ้ากรุงจีนตัวต่อตัว
 - สมิงพระรามจะหนีไปยกทัพมาตีเมืองอังวะเพราะรู้ที่ตั้งเมืองเป็นอย่างดี
25. พระเจ้ากรุงจีนมีพระราชกำหนดประกาศแก่ทหารทั้งปวงว่าอย่างไร
- ยึดเมืองอังวะให้ได้ ถ้าไม่สำเร็จจะถูกตัดศีรษะทุกคน
 - ต้องการผ่านเมืองอังวะไปตีเมืองหงสาวดี
 - อย่าทำอันตรายผู้ที่ไม่มีความรู้
 - จับเป็นเจ้าเมืองอังวะให้ได้
26. ประโยชน์ของละครที่เราจะนำไปปรับใช้ในชีวิตตรงกับข้อใด
- ทำให้เป็นคนมีจิตใจเมตตา
 - ทำให้เรามีความรู้ความสามารถ
 - ทำให้เราปรับตัวอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
 - ทำให้เรารู้จักทำมาหากินและใช้เงินอย่างคุ้มค่า
27. เหตุการณ์ที่พระเจ้ามณฑ็ยรทองพลั้งโงษฐ์ เรียกว่า “อายลูกเชลย” ทำให้สมิงพระรามหนีกลับหงสาวดีนั้น ให้บทเรียนในเรื่องใด
- ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักสรรถ้อยอรอยจิต
 - แม้พุดชั่วตัวตายทำลายมิตร จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา
 - แม้พุดดีมีคนเขาเมตตา จะพุดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะสม
 - จะพุดจาปราศรัยกับใครนั้น อย่าตะคั่นตะคอกให้เคืองหู
28. หาบสองบ่าอาสาสองเจ้า ตรงกับสำนวนข้อใด
- เหยียบเรือสองแคม
 - จับปลาสองมือ
 - สองจิตสองใจ
 - ข้าสองเจ้าบ่าวสองนาย
29. การที่สมิงพระรามอาสาสู้กับกามะนีทหารพระเจ้ากรุงจีนตรงกับสำนวนว่า
- ตัดไม้ข่มนาม
 - ตัดไฟต้นลม
 - ตัดเป็นตัดตาย
 - ตัดหางปล่อยวัด
30. ทุกข้อควรยกย่องพระเจ้ากรุงจีน ยกเว้นข้อใด
- มีน้ำใจเป็นนักกีฬา
 - ความประมาท
 - มีใจเป็นธรรม
 - ยึดถือคำสัตย์

แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย

คำชี้แจง : แบบทดสอบชุดนี้มีจำนวน 30 ข้อ

ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) เลือกคำตอบที่ถูกต้องคำตอบเดียว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 1-2

ขณะที่ชาวนาคนหนึ่งกำลังเดินทางไปทำงานที่ท้องนา อยู่ ๆ เขาก็เดินไปชนเข้ากับ กิ่งไม้อย่างจังจนหัวบวมแดง เขาร้องด้วยความเจ็บปวดพร้อมทั้งโทษว่า “กิ่งไม้นี้มันช่าง เกะกะเสียจริง ๆ เลย” วันต่อมาเขาก็เดินทางเดิมอีกครั้งและชนกับกิ่งไม้กิ่งเดิมอีก ชาวนาจึงพาลใส่กิ่งไม่ว่า “เจ้าก็รู้ว่าเราจะเดินผ่านมาทางนี้ ทำไมเจ้าถึงไม่หลบเรา” กิ่งไม้ตอบว่า “เราก็อยู่ของเราเช่นนี้ทุกวัน เจ้านั้นแหละไม่รู้จักระวัง” ชาวนาโมโหมากจึงตัดกิ่งไม้นั้นทันที “ที่นี่เราก็ไม่ต้องเจ็บตัวอีกต่อไป” เขาพูดก่อนจะเดินจากไป

1. ถ้ากิ่งไม้เป็นคน กิ่งไม้จะถือคติตามข้อใด เหตุการณ์จึงจะสงบลง

- ก. บอกชาวนาให้ใจเย็น คิดช่วยกันหาทางแก้ปัญหา
- ข. โทรศัทพ์เรียกเพื่อนมาทำร้ายชาวนา
- ค. วิ่งไปให้ไกลที่สุดจะได้ไม่ปะทะกับชาวนา
- ง. ไม่สนใจคำพูดของชาวนา

2. ข้อความข้างต้นให้ข้อคิดในเรื่องใด

- ก. ความขยัน
- ข. ความซื่อสัตย์
- ค. การรู้จักสามัคคี
- ง. การไม่กล่าวโทษผู้อื่น

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 3-5

ปัญหาความเครียด ความทุกข์ เป็นปัจจัยหนึ่งที่เปิดช่องให้ยาเสพติดเข้ามาเป็นทางเลือกในการหนีทุกข์ของคนที่ยากลง เมื่อได้ลองแล้วรู้สึกเป็นสุขในตอนแรก ยากสุขอีกก็ต้องใช้อีก นาน ๆ ไปปริมาณเท่าเดิมที่เคยใช้ก็ไม่พอปรนเปรอความสุข เพราะสมองส่วนที่เรียกว่าสมองส่วนอยาก (Brain Reward Pathway) ที่คอยควบคุมความอยากจะปฏิเสธความสุขในด้านอื่น ๆ ออกไป คนที่ติดยาเสพติดจึงไม่มีความสุขกับกิจกรรมรอบตัว นอกจากการเสพยาเสพติดเพียงอย่างเดียว

3. สาระสำคัญของข้อความนี้คือ

- ก. คนที่ติดยาเสพติดจึงไม่มีความสุข
- ข. ยาเสพติดอันตรายถึงขั้นเสียชีวิต
- ค. ปัญหาความเครียด ความทุกข์นำไปสู่การเสพยาเสพติด
- ง. การหนีทุกข์ของคนที่ยากลงเป็นปัจจัยหนึ่งที่เปิดช่องให้ยาเสพติดเข้ามา

4. ความเครียดก่อให้เกิดลักษณะอุปนิสัยอย่างไร

- ก. ปวดเมื่อยตามร่างกาย
- ข. อารมณ์อ่อนไหวในใจเป็นประจำ
- ค. ไม่ชอบการแข่งขัน และความท้าทาย
- ง. เข้มงวด เอาจริงเอาจังกับทุกอย่างไม่มีการผ่อนปรน

5. ข้อใดไม่ใช่วิธีผ่อนคลายความเครียด

- ก. ให้ออกกำลังกาย จัดเวลาให้เหมาะสม
- ข. หมกมุ่นสิ่งที่เป็นอุปสรรคจะได้ผ่อนคลาย
- ค. หาที่ปรึกษาหรือเพื่อนเพื่อรับฟังหรือช่วยตัดสินใจในบางเรื่อง
- ง. ยอมรับในความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 6-7

“ย่านางเป็นพืชสมุนไพรที่ใช้เป็นอาหารและยามาแต่โบราณ ชาวไทยอีสานใช้ใบย่านางคั้นเอาน้ำปรุงอาหารต่าง ๆ ทำให้น้ำซุบข้นขึ้น เช่น แกงหน่อไม้ ซุบหน่อไม้ โดยย่านางสามารถลดกรดยูริก ลดความขมในหน่อไม้และเพิ่มคลอโรฟิลล์ให้กับอาหาร ชาวไตใช้ยอด ใบเพสลาด (ใบที่ไม้อ่อนไม่แก่เกินไป) นำไปแกงเสียง แกงซี่เหล็ก นอกจากนี้ยังนำไปผัด แกงกะทิและหั่นซอยกินกับข้าวยาได้ ส่วนชาวเหนือใช้ยอดย่านางอ่อนนำมาลวกเป็นผักจิ้มน้ำพริกหรือใบแก่คั้นเอาน้ำนำมาใส่แกงพื้นเมือง

ใบย่านางมีรสจืดขมใช้ถอนพิษสำแดง แก้ไข้ ตัวยาว ทำยาพอก ฯลฯ ส่วนรากมีรสจืดขมใช้ปรุงยาแก้ไข้รากสาด ไข้หัด ไข้กาฬ แก้พิษภายใน บำรุงหัวใจ แก้อาการท้องผูก ฯลฯ นอกจากนี้ย่านางยังมีคุณค่าทางโภชนาการมากและที่โดดเด่น คือ มีปริมาณเส้นใยอาหาร แคลเซียม เหล็ก บีตาแคโรทีน วิตามินซี วิตามินอี และวิตามินเอสูงมาก ปัจจุบันมีกระแสการบริโภคย่านางคั้นปีบเย็น โดยเชื่อว่าสามารถรักษาโรคได้มากมาย เช่น ลดน้ำตาลในเลือด ความดันโลหิตสูง อากาการตกลูกในนมดลูก โรคเกาต์ โรคเชื้อราทำลายเล็บ อากาการริดสีดวงทวาร หรือผื่นคัน”

6. จากข้อความเหตุใดย่านางจึงเป็นส่วนประกอบในเมนูหน่อไม้

- ก. สามารถลดความขมในหน่อไม้ได้
- ข. ลดกรดยูริกช่วยในการย่อยอาหาร
- ค. เพิ่มคลอโรฟิลล์ให้กับร่างกาย
- ง. เพิ่มสีส้มให้อาหารน่ารับประทาน

7. ข้อใดไม่ใช่สรรพคุณของย่านาง

- ก. ใบใช้ถอนพิษสำแดง แก้ไข้ ตัวยาว
- ข. รากใช้ปรุงยาแก้ไข้รากสาด ไข้กาฬ
- ค. บำรุงหัวใจ ให้ร่างกายมีความสุข
- ง. แก้พิษภายใน แก้อาการท้องผูก

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 8-10

“ต้อยเป็นคนขยันและซื่อสัตย์ จึงได้รับความชื่นชมและไว้วางใจจากหัวหน้าและเพื่อนร่วมงาน วันหนึ่งต้อยทำงานผิดพลาด ทำให้งานในบริษัทเสียหาย หัวหน้าโกรธมาก แต่ไม่รู้ว่าใครเป็นคนทำ ต้อยรู้ว่าผิด จึงตั้งใจไปสารภาพยอมรับผิดกับหัวหน้า ก่อนไปต้อยมาพบหน้อยเพื่อนรักเพื่อขอคำแนะนำ หน้อยบอกให้ต้อยทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ เพราะไม่มีใครรู้หรือสงสัยต้อยและหากต้อยยอมรับผิดต้อยก็จะเสื่อมเสียชื่อเสียง ต้อยเชื่อหน้อย จึงไม่ได้ไปสารภาพผิดกับหัวหน้าและไม่พูดถึงเรื่องนี้ให้ใครฟังอีกเลย

8. การที่หัวหน้าโกรธคนที่ทำงานพลาดสมควรหรือไม่

- ก. สมควร เพราะไม่รอบคอบกับงาน
- ข. สมควร เพราะทำให้บริษัทเสียชื่อเสียงต้องให้ออก
- ค. ไม่สมควร เพราะคนเราต่อให้เก่งกาจย่อมมีผิดพลาดกันได้
- ง. ไม่สมควร เพราะ ต้อยเป็นคนขยันและซื่อสัตย์

9. ใครปฏิบัติตนได้คล้ายกับคำแนะนำของหน้อย

- ก. ปริมสอบได้คะแนนดีเพราะอ่านหนังสือ
- ข. เตี้ยมักนิทาเพื่อนรักของตนให้คนอื่นฟังเสมอ
- ค. สุขใจกลัวแม่ลงโทษเรื่องที่ทำงานแตก
- ง. ต้องยกยอกเงินกองทุนหมู่บ้านแล้วไปเที่ยวต่างประเทศ

10. ความน่าจะเป็นเหตุการณ์จากนี้ นักเรียนคิดว่า จะเกิดอะไรขึ้นกับต้อย

- ก. หัวหน้าสืบเรื่องจนรู้ว่าต้อยเป็นคนทำงานพลาด
- ข. หน้อยเพื่อนรักเป็นคนนำเรื่องของตนไปฟ้องหัวหน้า
- ค. ไม่มีอะไร ทุกอย่างดำเนินตามปกติ หัวหน้าก็หายโกรธ
- ง. เพื่อนร่วมงานคนอื่นนิทาต้อยที่ไม่ยอมรับผิดกับความผิดพลาดที่ตนก่อขึ้น

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 11-12

เตชิตอาศัยอยู่ในบ้านเช่าหลังเล็ก ๆ กับภรรยาและลูก แม้จะมีความรู้แค่ ป.4 แต่ก็เป็นคนขยัน ปลูกผัก ผลไม้หลายชนิดจนเต็มพื้นที่ไร้เศษ เขารับจ้างทำงานสุจริตทุกอย่างตามแต่ใครจะว่าจ้าง และให้ภรรยานำผัก ผลไม้ที่ปลูกไปขายที่ตลาด เมื่อได้เงินมาก็จะใช้ส่วนหนึ่งและเก็บส่วนหนึ่งฝากไว้ที่ธนาคารเสมอ ทั้งยังสอนภรรยาและลูกให้รู้จักใช้เงินอย่างประหยัดและมีความสุขจากการพอเพียง

11. คำว่าพอเพียง หมายถึงอะไร

- ก. การดำเนินชีวิตแบบเน้นการพึ่งตนเอง
- ข. รู้จักพอประมาณ พออยู่ พอกิน ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น
- ค. เตรียมใจให้พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- ง. การรู้จักอดออมไว้ให้ครอบครัว

12. เศรษฐกิจพอเพียงจะเกิดขึ้นได้อย่างไร

- ก. ทุกคนทำตามความพอใจของตน
- ข. ทุกคนต่างทำหน้าที่ของตนไม่ยุ่งเกี่ยวกับกัน
- ค. ทุกคนปรับการใช้ชีวิตสอดคล้องกับสภาพของสังคม
- ง. ทุกคนต้องการฐานะทางสังคม มีรายได้ที่สูงขึ้น

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 13

สมัยก่อนนี้พอมีพอกิน สมัยนี้ชักจะไม่พอมีพอกิน จึงต้องมีนโยบายที่จะทำเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อที่จะให้ทุกคนมีความพอเพียงได้ ให้พอเพียงนี้ก็หมายความว่า มีกิน มีอยู่ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอ

13. ความพอเพียงเกิดขึ้นได้อย่างไร

- ก. ทุกคนแบ่งหน้าที่กันทำ
- ข. ทุกคนทำตามความพอใจของตน
- ค. ทุกคนมีกิน มีใช้ ไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น
- ง. ทุกคนต่างทำหน้าที่ของตนและไม่ยุ่งเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของผู้อื่น

พิจารณาข้อมูลที่กำหนดให้

“ครูกำลังบรรยายความรู้บนกระดานดำหน้าชั้นเรียนนั้น นักเรียนในห้องแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้ เด็กหญิงมดบึ้งปากกระซิบกระซาบกับเพื่อนที่นั่งข้าง ๆ เด็กหญิงแมวกำลังอ่านหนังสือการ์ตูน เด็กชายชาติกำลังจดบันทึกสาระสำคัญของในสมุด ส่วนเด็กชายนพฐีสักงสัยจึงยกมือขึ้นเพื่อขออนุญาตถามครู ในขณะที่ครูกำลังอธิบายเพื่อตอบข้อสงสัยของเด็กชายนพ อยู่ ๆ เด็กหญิงนวลที่กำลังวาดรูปเล่นก็พูดขึ้นว่า ครูคะ ครูอธิบายไปก็เปล่าประโยชน์ เพราะนพเขาเป็นคนที่เข้าใจอะไรยากแบบนี้เสมอ”

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ ดังนี้

- 1) เด็กหญิงมดไม่มีมารยาทในการฟังและพูด
- 2) เด็กหญิงแมวไม่มีมารยาทในการฟัง ดู และพูด
- 3) เด็กชายชาติเป็นนักเรียนคนเดียวที่มีมารยาทในการฟัง
- 4) เด็กชายนพมีมารยาทในการฟังและพูด
- 5) เด็กหญิงนวลไม่มีมารยาทในการฟังและพูดมากที่สุด

14. ข้อสรุปใดกล่าวถูกต้อง

- ก. ข้อ 1 และ 3
- ข. ข้อ 1, 2 และ 4
- ค. ข้อ 1, 4 และ 5
- ง. ข้อ 1, 3, 4 และ 5

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 15-16

ขุนวิจิตรมาตรา (สง่า กาญจนาคพันธุ์) ได้อธิบายสำนวน เข้าเมืองตาหลิว ต้องหลิวตาตาม ไว้ในหนังสือสำนวนไทยว่า ตาหลิว ในนี้หมายถึง คนตาเดียว คือ คนที่ตาบอดข้างเดียว ไม่ใช่หมายถึง ทำตาหลิวมองอะไรด้วยตาข้างเดียว ที่ใช้คำ “ตาหลิว” ให้เข้าคู่กับ “หลิวตา” คือ “เข้าเมืองตาหลิว ต้องหลิวตาตาม” นี่เป็นการเล่นคำให้รับกับความได้ดีมาก คือ ถ้าแปลตามคำก็ว่า เวลาเข้าเมืองที่มีแต่คนตาบอดข้างเดียว ถึงแม้ตาเราจะจะไม่บอด ก็ต้องทำตามตาบอดตามเขาไปด้วย มิฉะนั้น ก็จะผิดพวกเขา เข้ากับเขาไม่ได้ คำนี้นำมาใช้เป็นสำนวน หมายความว่า ให้ประพฤติตนตามกาลเทศะ ที่ได้แห่งใดเวลาไหน เขาประพฤติกันอย่างไร เมื่อไปอยู่ในพวกเขา ก็ต้องประพฤติตามเขาไป ไม่เหมาะ ไม่สมควรที่จะไปขัดขืนอยู่คนเดียว

15. ข้อความนี้กล่าวถึงสิ่งใด

- ก. สอนให้ประพาศิตนตามกาลเทศะ
- ข. อธิบายความหมายเข้าเมืองตาหลิว ต้องหลิวตาม
- ค. ที่มาของสำนวนไทยเข้าเมืองตาหลิว ต้องหลิวตาม
- ง. คนเมื่อไปอยู่ในพวกเขา ก็ต้องประพาศิตตามเขาไป

16. จุดประสงค์ของการนำเสนอบทความนี้

- ก. เพื่อให้ความรู้
- ข. เพื่อแนะนำ สั่งสอน
- ค. เพื่อยกตัวอย่าง
- ง. เพื่อเตือนให้ทราบ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 17-18

ผู้สื่อข่าวลงพื้นที่สำรวจ ราคาผักสด ที่ตลาดสดเทศบาลเมืองเบตง และตลาดนัดในเขตเทศบาลเมืองเบตง จังหวัดยะลา หลังจากที่มีเสียงบ่นจากประชาชนว่า “พริกแพง” และผักสดแพง ราคาปรับขึ้นสูงมากตรงข้ามกับค่าครองชีพ โดยแม่ค้าขายผักบอกว่าตอนนี้บรรดาเจ้าของสวนผักที่นำผักมาส่ง ต่างขอปรับขึ้นราคากันหมดแล้ว เพราะราคาน้ำมันแพง หากราคาลดลง ราคาผักต่าง ๆ ที่มีการขนส่งมาจากภาคอื่น จะได้ราคาลดลงหน่อย ผักสดต่าง ๆ ราคาหน้าสวนอาจจะอยู่ที่ 50 บาท พอมาถึงพ่อค้าคนกลางก็ขึ้นเป็น 100 กว่าบาท กว่าจะมาถึงปลายทางรวมถึงก็ปาเข้าไป 250 บาทแล้ว

17. จากข่าวข้อใดคือเท็จจริง

- ก. ราคาหน้าสวนอาจจะอยู่ที่ 50 บาท
- ข. ผู้สื่อข่าวลงพื้นที่สำรวจ ราคาผักสด ที่ตลาดสดเทศบาลเมืองเบตง
- ค. หากราคาลดลง ราคาผักต่าง ๆ ที่มีการขนส่งมาจากภาคอื่น จะได้ราคาลดลงหน่อย
- ง. แม่ค้าขายผักบอกว่าตอนนี้เจ้าของสวนผักที่นำผักมาส่งต่างขอปรับขึ้นราคากันหมดแล้ว

18. สารสำคัญของข่าวนี้คือข้อใด

- ก. ปรับราคาพริกและผักสด
- ข. ผู้สื่อข่าวลงพื้นที่สำรวจ ราคาผักสด
- ค. ราคาน้ำมันปรับขึ้นสูงตรงข้ามกับค่าครองชีพ
- ง. ราคาน้ำมันแพงส่งผลต่อราคาผักสด

19. “กรณีศิลปะเสียงปริศนาที่อ้างว่าเป็นพระนักเทศน์ชื่อดังกับผู้หญิงรายหนึ่ง
แอบมีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกันในรถ” จากข้อความข้างต้น หากเป็นเรื่องจริงการกระทำ
ของพระควรหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. ควร เพราะ พระก็มีหัวใจ
- ข. ไม่ควร เพราะ พระต้องรักษาศีล
- ค. ควร เพราะ การกระทำเกิดจากเจตนาดี ซึ่งผลเป็นสุข
- ง. ไม่ควร เพราะ พระต้องเป็นตัวอย่างให้ประชาชน

20. การปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. การรับพระสงฆ์เมื่อพระสงฆ์เดินผ่านหน้า หากนั่งเก้าอี้อยู่ ให้ลุกขึ้นยืนรับ
- ข. เมื่อพระสงฆ์เดินมาถึงเฉพะหน้า ยกมือไหว้ ถ้าท่านพูดด้วยก็ให้อยู่ในท่าปกติ
- ค. การให้ที่นั่งแก่พระสงฆ์นิยมจัดอาสนะสงฆ์ หรือเก้าอี้ไว้ต่างหากจากฆราวาส
- ง. การตามส่งพระสงฆ์ถ้านั่งเก้าอี้อยู่ ให้ลุกขึ้นยืนส่งท่าน เมื่อท่านเดินผ่าน

มาถึงเฉพะหน้า ให้น้อมตัวลง ยกมือไหว้

21. ข้อใดคือคติที่ควรระลึกเสมอเมื่อขึ้นรถโดยสารสาธารณะ

- ก. ทำอะไรตามใจคือไทยแท้
- ข. เอาใจเขามาใส่ใจเรา
- ค. ตัวใครตัวมัน
- ง. รู้หน้าไม่รู้ใจ

22. เมื่อนักเรียนไปชมคอนเสิร์ตนักร้องวัยรุ่นที่ชอบจะปฏิบัติตัวอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. ลุกขึ้นเต้นบนเก้าอี้ที่ตัวเองนั่ง
- ข. ปีนเวทีขึ้นไปเต้นคู่กับนักร้อง
- ค. รู้สึกสนุกแต่ไม่กล้าจะขยับขาตามจังหวะเพลง
- ง. โบกมือตามที่นักร้องขอให้ผู้ชมทุกคนร่วมกันทำ

23. เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. อินเทอร์เน็ตไม่นำอันตรายมาสู่ผู้ใช้
- ข. อินเทอร์เน็ตช่วยให้เราไม่ต้องอ่านหนังสือ
- ค. อินเทอร์เน็ตทำให้นักเรียนทุกคนเรียนเก่งขึ้น
- ง. อินเทอร์เน็ตทำให้ได้รู้ข้อมูลข่าวสารจากทั่วโลกอย่างสะดวกรวดเร็ว

24. “แฟนของเธอหน้าตาน่ารัก แต่พูดจาเหมือน.....ฉันก็ไม่อยากคุยด้วย”

ข้อใดเหมาะที่จะเติมลงในช่องว่าง

- ก. มะนาวไม่มีน้ำ
- ข. มะขามสามรส
- ค. มะยมเปรี้ยวจัด
- ง. มะม่วงหน้าแล้ง

25. “เห็นตั้งใจเรียนขนาดนี้ เขาน่าจะได้รับปริญญาบัตรในปีหน้าแหละ”

ข้อความนี้แสดงให้เห็นถึงสิ่งใด

- ก. ข้อเท็จจริง
- ข. ข้อสันนิษฐาน
- ค. ความคิด
- ง. ความรู้สึก

26. “นางสงสารคุณยายจัง มานั่งขอทานใต้สะพานลอยทุกวันเลย”

ข้อความนี้แสดงให้เห็นถึงสิ่งใด

- ก. ข้อเท็จจริง
- ข. ข้อสันนิษฐาน
- ค. ความคิด
- ง. ความรู้สึก

27. ข้อใดเรียงลำดับขั้นตอนการเขียนรายงานเรื่องสำนวนไทยถูกต้อง

1. ประโยชน์ของสำนวนไทย
 2. ที่มาและความสำคัญของสำนวนไทย
 3. คุณค่าของสำนวนไทย
 4. ความหมายของสำนวนไทย
 5. ประเภทของสำนวนไทย
- ก. 1-2-3-4-5
 - ข. 1-3-4-2-5
 - ค. 2-4-5-3-1
 - ง. 5-4-3-2-1

28. ข้อใดใช้คำไม่เหมาะสม

- ก. งบประมาณโครงการนี้ได้รับอนุญาตแล้ว
- ข. แม่ไม่อนุญาตให้ลูกไปเที่ยวกลางคืน
- ค. สถานที่นี้ไม่อนุญาตให้สูบบุหรี่
- ง. นักเรียนขออนุญาตไปห้องน้ำ

29. จงพิจารณาว่าข้อความในข้อใดเข้าพวกกับข้อความที่กำหนดให้

“อัมพร คำนานต์ นภลัย.....?.....”

- ก. ดอกบัว
- ข. ทองฟ้า
- ค. มา
- ง. น้ำ

30. พิจารณาตัวเลือกข้อใดต่างจากพวก

- ก. อ้วน-ผอม
- ข. หิว-ปวดท้อง
- ค. สูง-เตี้ย
- ง. สวย-สด

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้

คำชี้แจง 1. แบบประเมินความพึงพอใจฉบับนี้ใช้สำหรับสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 ข้อ ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณานักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนมากที่สุด เพียงช่องใดช่องหนึ่งตามความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

2. การกรอกแบบประเมินฉบับนี้ ไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาวิชาภาษาไทยของนักเรียน และไม่มีคำตอบใดถูก หรือผิด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้						
1	นักเรียนชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1					
2	กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ					
3	นักเรียนได้รับความสนุกสนานในการรวมกิจกรรมการเรียนรู้					
4	นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน					
5	นักเรียนมีโอกาสซักถามพูดคุยกับเพื่อนในกลุ่มได้อย่างอิสระ					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
6	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
7	นักเรียนได้รู้จักการประยุกต์ใช้ความรู้ไปใช้นอกเหนือจากที่ครูสอนในชั้นเรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
8	นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย					
9	นักเรียนใช้ความคิดในการกลั่นกรอง แยกแยะข้อมูลข้อเท็จจริง					
10	นักเรียนพึงพอใจที่ได้ช่วยกันปฏิบัติงานกลุ่มจนประสบความสำเร็จ					
ด้านครูผู้สอน						
11	ครูเตรียมการสอน สื่อ ใบความรู้ ที่ใช้ประกอบการเรียน					
12	ครูเอาใจใส่และให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้					
13	ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการควบคุมและให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนต้องการความช่วยเหลือ					
14	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและปฏิบัติด้วยตนเอง					
15	ครูติดตาม ตรวจสอบ ตรวจงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนยังไม่เข้าใจ					
ด้านการวัดผลและประเมินผล						
16	ครูใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลาย					
17	ครูประเมินผลอย่างยุติธรรม					
18	วิธีการวัดและประเมินผลมีความชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน					
19	เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน เหมาะสม					
20	นักเรียนและสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการประเมิน					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ภาคผนวก ค

ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือ

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย
3. ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย
4. ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้
5. ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ
7. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 11 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รายการความคิดเห็นองค์ประกอบ ของแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน เฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1. ด้านสาระสำคัญ								
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3 ทำให้เห็นภาพรวม ของการจัดการเรียนการสอน	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.87	0.35	มากที่สุด
2. ด้านสาระการเรียนรู้								
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
2.3 เหมาะสมกับเวลา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.93	0.26	มากที่สุด
3. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้								
3.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 ขอความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3.3 เหมาะสมกับระดับผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4 ครอบคลุมการวัดด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม						4.80	0.37	มากที่สุด
4. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการความคิดเห็นองค์ประกอบ ของแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน เฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
4.3 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	5	5	4	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4.4 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไป ตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปยาก	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.5 เน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหา ความรู้ มีส่วนร่วม ค้นคว้า วิเคราะห์ และสรุปองค์ความรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.6 กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ ผู้เรียนเกิดความคิดวิเคราะห์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.87	0.35	มากที่สุด
5. ด้านสื่อการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3 ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา ได้เร็วขึ้น	5	4	4	5	5	4.60	0.84	มากที่สุด
5.4 ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถ ตามจุดประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.85	0.37	มากที่สุด
6. ด้านการวัดและประเมินผล								
6.1 ใช้เครื่องมือวัดและ ประเมินผลได้เหมาะสม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2 วัดและประเมินผลได้ ครอบคลุม	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
6.3 มีการวัดและประเมินผล ตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการความคิดเห็นองค์ประกอบ ของแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					คะแนน เฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
6.4 ส่งเสริมการวัดและ ประเมินผลทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม						4.90	0.31	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย						4.88	0.33	มากที่สุด

ตาราง 12 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย

ข้อสอบ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	-1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	-1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อสอบ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	-1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	-1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
42	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
43	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
44	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
45	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อสอบ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
46	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
47	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
48	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
49	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
50	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
รวมเฉลี่ย						4.7	0.94	

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย

ข้อ ที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	คุณภาพ	ข้อ ที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	คุณภาพ
1	0.78	0.20	ใช้ได้	26	0.58	0.44	ใช้ได้
2	0.86	0.12	ตัดทิ้ง	27	0.66	0.28	ใช้ได้
3	0.66	0.28	ใช้ได้	28	0.66	0.36	ใช้ได้
4	0.56	0.32	ใช้ได้	29	0.54	0.44	ใช้ได้
5	0.58	0.28	ใช้ได้	30	0.84	0.16	ตัดทิ้ง
6	0.74	0.28	ใช้ได้	31	0.90	0.20	ตัดทิ้ง
7	0.56	0.40	ใช้ได้	32	0.66	0.20	ใช้ได้
8	0.44	0.08	ตัดทิ้ง	33	0.52	0.24	ใช้ได้
9	0.66	0.28	ใช้ได้	34	0.70	0.44	ใช้ได้
10	0.62	0.28	ใช้ได้	35	0.82	0.20	ตัดทิ้ง
11	0.70	0.28	ใช้ได้	36	0.84	0.16	ตัดทิ้ง
12	0.94	0.12	ตัดทิ้ง	37	0.62	0.44	ใช้ได้
13	0.38	0.20	ใช้ได้	38	0.88	0.16	ตัดทิ้ง
14	0.76	0.32	ใช้ได้	39	0.58	0.36	ใช้ได้
15	0.66	0.36	ใช้ได้	40	0.56	0.32	ใช้ได้
16	0.70	0.44	ใช้ได้	41	0.56	0.32	ใช้ได้
17	0.74	0.36	ใช้ได้	42	0.54	0.36	ใช้ได้
18	0.68	0.40	ใช้ได้	43	0.82	-0.04	ตัดทิ้ง
19	0.86	0.12	ตัดทิ้ง	44	0.48	0.32	ใช้ได้
20	0.54	0.44	ใช้ได้	45	0.48	0.16	ตัดทิ้ง
21	0.56	0.32	ใช้ได้	46	0.78	0.44	ใช้ได้
22	0.84	0.16	ตัดทิ้ง	47	0.76	0.32	ใช้ได้
23	0.60	0.32	ใช้ได้	48	0.92	0.16	ตัดทิ้ง
24	0.50	0.44	ใช้ได้	49	0.74	0.12	ตัดทิ้ง
25	0.54	0.36	ใช้ได้	50	0.60	0.24	ใช้ได้

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย
ที่ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 30 ข้อ

ข้อ ที่	R _H	R _L	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ข้อ ที่	R _H	R _L	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)
3	20	13	0.66	0.28	24	18	7	0.50	0.44
4	18	10	0.56	0.32	25	18	9	0.54	0.36
5	18	11	0.58	0.28	26	20	9	0.58	0.44
6	22	15	0.74	0.28	28	21	12	0.66	0.36
7	19	9	0.56	0.40	29	19	8	0.54	0.44
10	19	12	0.62	0.28	32	19	14	0.66	0.20
11	21	14	0.70	0.28	33	16	10	0.52	0.24
14	23	15	0.76	0.32	34	23	12	0.70	0.44
15	21	12	0.66	0.36	37	21	10	0.62	0.44
16	23	12	0.70	0.44	39	19	10	0.58	0.36
17	23	14	0.74	0.36	40	18	10	0.56	0.32
18	22	12	0.68	0.40	41	18	10	0.56	0.32
20	19	8	0.54	0.44	42	18	9	0.54	0.36
21	18	10	0.56	0.32	44	16	8	0.48	0.32
23	19	11	0.60	0.32	50	18	12	0.60	0.24

** ค่าความยาก อยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 0.74
ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.24 ถึง 0.44
ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91

ตาราง 15 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อสอบ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5	0	1	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17	1	-1	1	0	1	2	0.4	ใช้ไม่ได้
18	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	1	1	1	-1	1	3	0.6	ใช้ได้
21	1	-1	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24	-1	0	1	1	1	2	0.4	ใช้ไม่ได้
25	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อสอบ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
29	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30	1	1	-1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32	1	-1	1	-1	1	1	0.2	ใช้ไม่ได้
33	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
42	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
43	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
44	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
45	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
46	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
47	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
48	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
49	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
50	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
รวมเฉลี่ย						4.54	0.91	

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อ ที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	คุณภาพ	ข้อ ที่	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	คุณภาพ
1	0.50	0.52	ใช้ได้	26	0.26	0.04	ตัดทิ้ง
2	0.32	0.16	ตัดทิ้ง	27	0.14	0.04	ตัดทิ้ง
3	0.42	0.36	ใช้ได้	28	0.30	0.04	ตัดทิ้ง
4	0.42	0.36	ใช้ได้	29	0.42	0.44	ใช้ได้
5	0.34	0.44	ใช้ได้	30	0.30	0.20	ใช้ได้
6	0.36	0.32	ใช้ได้	31	0.22	0.12	ตัดทิ้ง
7	0.30	0.20	ใช้ได้	32	0.36	0.40	ใช้ได้
8	0.32	0.24	ใช้ได้	33	0.28	0.24	ใช้ได้
9	0.38	0.20	ใช้ได้	34	0.36	0.40	ตัดทิ้ง
10	0.40	0.24	ใช้ได้	35	0.28	0.24	ใช้ได้
11	0.24	0.08	ตัดทิ้ง	36	0.36	0.48	ใช้ได้
12	0.36	0.24	ใช้ได้	37	0.40	0.24	ใช้ได้
13	0.50	0.28	ใช้ได้	38	0.42	0.28	ใช้ได้
14	0.34	0.28	ใช้ได้	39	0.32	0.32	ใช้ได้
15	0.12	0.00	ตัดทิ้ง	40	0.32	0.24	ใช้ได้
16	0.34	0.36	ใช้ได้	41	0.20	0.00	ตัดทิ้ง
17	0.38	0.20	ใช้ได้	42	0.36	0.40	ใช้ได้
18	0.22	0.20	ใช้ได้	43	0.30	0.28	ใช้ได้
19	0.04	0.08	ตัดทิ้ง	44	0.38	0.36	ใช้ได้
20	0.24	0.24	ใช้ได้	45	0.30	0.28	ใช้ได้
21	0.44	0.32	ใช้ได้	46	0.26	0.20	ใช้ได้
22	0.44	0.56	ใช้ได้	47	0.32	0.32	ใช้ได้
23	0.14	-0.04	ตัดทิ้ง	48	0.40	0.24	ใช้ได้
24	0.36	0.24	ใช้ได้	49	0.40	0.24	ใช้ได้
25	0.42	0.28	ใช้ได้	50	0.36	0.24	ใช้ได้

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 30 ข้อ

ข้อ ที่	R _H	R _L	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	ข้อ ที่	R _H	R _L	ค่าความยาก (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)
1	19	6	0.50	0.52	29	16	5	0.42	0.44
3	15	6	0.42	0.36	30	10	5	0.30	0.20
4	15	6	0.42	0.36	32	14	4	0.36	0.40
5	14	3	0.34	0.44	33	10	4	0.28	0.24
6	13	5	0.36	0.32	34	14	4	0.36	0.40
10	13	7	0.40	0.24	36	15	3	0.36	0.48
12	12	6	0.36	0.24	37	13	7	0.40	0.24
13	16	9	0.50	0.28	38	14	7	0.42	0.28
14	12	5	0.34	0.28	40	11	5	0.32	0.24
16	13	4	0.34	0.36	42	14	4	0.36	0.40
20	9	3	0.24	0.24	45	11	4	0.30	0.28
21	15	7	0.44	0.32	46	9	4	0.26	0.20
22	18	4	0.44	0.56	47	12	4	0.32	0.32
24	12	6	0.36	0.24	48	13	7	0.40	0.24
25	14	7	0.42	0.28	49	13	7	0.40	0.24

** ค่าความยาก อยู่ระหว่าง 0.32 ถึง 0.50
ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.24 ถึง 0.56
ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.75

ตาราง 18 ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามความพึงพอใจ

ข้อสอบ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
รวมเฉลี่ย						4.85	0.97	

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ชื่อ/คน ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	ผลรวม
1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100.00
2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100.00
3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100.00
4	3	4	4	3	4	3	4	4	4	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	86.00
5	4	4	3	4	4	4	3	4	4	2	5	4	4	4	4	4	5	4	4	4	78.00
6	3	2	5	2	4	3	3	4	3	5	5	3	5	4	5	3	5	3	3	4	74.00
7	3	4	4	3	3	3	5	3	3	3	4	5	4	3	4	4	3	4	4	5	74.00
8	5	4	5	4	3	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	91.00
9	4	4	5	3	5	4	4	4	4	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4	88.00
10	5	3	5	4	5	5	4	4	4	4	4	3	5	4	5	4	3	3	4	5	83.00
11	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	90.00
12	3	4	5	5	4	5	5	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	90.00
13	5	4	4	3	5	5	4	4	4	4	5	3	4	4	4	3	3	5	4	3	80.00
14	4	3	4	4	3	3	3	3	4	3	3	4	3	3	4	4	3	4	3	3	68.00
15	3	3	5	4	4	3	4	4	4	5	4	5	5	4	5	4	5	3	4	3	81.00
16	3	5	4	5	5	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	94.00

ตาราง 19 (ต่อ)

ชุด/คน ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	ผลรวม
17	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	5	5	4	4	81.00
18	3	5	5	4	4	5	3	2	3	3	5	3	5	5	5	5	5	5	5	3	83.00
19	5	5	5	5	4	5	4	4	5	3	5	5	5	5	4	5	5	5	5	3	92.00
20	4	5	3	4	5	4	4	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	5	5	4	88.00
21	3	4	5	2	5	3	2	4	3	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4	83.00
22	3	4	5	4	5	4	4	5	5	4	5	5	5	5	4	3	4	5	4	4	87.00
23	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100.00
24	3	5	5	4	4	5	3	2	3	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	86.00
25	4	3	4	4	2	4	3	3	3	2	3	3	3	3	4	4	3	4	3	4	66.00
26	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	80.00
27	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100.00
28	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100.00
29	3	4	5	5	4	5	5	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	90.00
30	5	4	4	3	5	5	4	4	3	4	5	3	4	4	4	3	3	5	4	3	79.00
31	4	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	4	3	3	4	4	3	4	3	4	70.00

ตาราง 19 (ต่อ)

ชุด/คน ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	ผลรวม
32	3	3	5	4	4	3	3	4	3	5	4	5	5	4	5	4	5	3	4	3	79.00
33	3	5	4	5	5	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	94.00
34	3	4	4	3	3	4	4	3	3	4	4	3	2	3	4	4	5	5	3	4	72.00
35	3	5	5	4	4	5	3	3	3	3	5	3	5	5	5	5	5	5	5	3	84.00
36	5	5	5	5	4	5	4	4	5	3	5	5	5	5	4	5	5	5	5	3	92.00
37	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100.00
38	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100.00
39	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100.00
40	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	3	95.00
41	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	100.00
42	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	99.00
43	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	99.00
44	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	98.00
45	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	99.00
46	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	98.00
47	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	98.00

ตาราง 19 (ต่อ)

ชวล/คน ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	ผลรวม	
48	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	96.00
49	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	99.00
50	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	96.00
\bar{X}	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	8.12	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	
S.D.	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.89	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	
s^2	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.79	0.51	0.51	0.51	0.51	0.51	
s^2	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.74	0.45	0.45	0.45	0.45	0.45	
แปล ผลค่า r	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์	สัมพันธ์

ผลรวม s^2 10.82
ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คะแนนระหว่างเรียนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนและหลังเรียน
3. คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์
เชิงภาษาไทยก่อนและหลังเรียน
4. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้

ตาราง 20 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย
 เรื่องราชาธิราชตอนสมเด็จพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา
 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (E₁/E₂)

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบย่อย				คะแนนสอบหลังเรียน ความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์	รวม	คะแนนสอบ หลังเรียน
	ประจำแผนการจัดการเรียนรู้ที่						
	1-2	3-4	5-6	7-8			
	10	10	10	10	30	70	30
1	7	6	6	6	17	42	18
2	9	6	8	9	16	48	23
3	7	9	9	9	20	54	26
4	9	8	9	9	19	54	19
5	9	9	8	9	22	57	26
6	8	6	9	9	21	53	20
7	7	9	9	8	17	50	24
8	9	9	9	9	25	61	26
9	6	9	9	9	23	56	21
10	9	7	7	9	26	58	20
11	9	9	9	9	23	59	27
12	9	7	8	6	16	46	19
13	9	9	6	9	28	61	22
14	8	7	9	9	21	54	20
15	7	7	8	8	13	43	24
16	9	9	9	9	19	55	23
17	8	6	7	9	18	48	25
18	7	9	9	9	14	48	26
19	7	8	8	6	17	46	22
20	6	7	8	8	18	47	20
21	9	8	9	9	18	53	23
22	7	8	9	9	19	52	24
23	6	9	7	9	17	48	22
24	6	8	6	6	16	42	17

ตาราง 20 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบย่อย				คะแนนสอบหลังเรียน ความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์	รวม	คะแนนสอบ หลังเรียน
	ประจำแผนการจัดการเรียนรู้ที่						
	1-2	3-4	5-6	7-8			
	10	10	10	10	30	70	30
25	8	8	9	9	27	61	23
26	9	9	7	8	20	53	26
รวม	204	206	211	218	510	1349	586
\bar{X}	7.85	7.92	8.12	8.38	19.62	51.88	22.54
S.D.	1.16	1.13	1.07	1.10	3.89	5.79	2.82
ร้อยละ	78.46	79.23	81.15	83.85	65.38	74.12	75.13
ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้/ผลลัพธ์						74.12/75.13	

ตาราง 21 การเปรียบเทียบประสิทธิผลระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรม
การเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามาธิบดี โดยใช้รูปแบบ
การสอนซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คะแนนทดสอบ					
เลขที่	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ดัชนีประสิทธิผล (E.I.) (เกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไป)
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	
1	11	36.67	18	60.00	0.01
2	12	40.00	23	76.67	0.01
3	17	56.67	26	86.67	0.01
4	10	33.33	19	63.33	0.01
5	15	50.00	26	86.67	0.01
6	12	40.00	20	66.67	0.01
7	17	56.67	24	80.00	0.01
8	12	40.00	26	86.67	0.02
9	15	50.00	21	70.00	0.01
10	15	50.00	20	66.67	0.01
11	20	66.67	27	90.00	0.01
12	10	33.33	19	63.33	0.01
13	17	56.67	22	73.33	0.01
14	12	40.00	20	66.67	0.01
15	19	63.33	24	80.00	0.01
16	15	50.00	23	76.67	0.01
17	7	23.33	25	83.33	0.02
18	14	46.67	26	86.67	0.02
19	16	53.33	22	73.33	0.01
20	10	33.33	20	66.67	0.01
21	17	56.67	23	76.67	0.01
22	10	33.33	24	80.00	0.02

ตาราง 21 (ต่อ)

คะแนนทดสอบ					
เลขที่	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ดัชนีประสิทธิผล (E.I.) (เกณฑ์ร้อยละ 50 ขึ้นไป)
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	
23	12	40.00	22	73.33	0.01
24	9	30.00	17	56.67	0.01
25	13	43.33	23	76.67	0.01
26	18	60.00	26	86.67	0.01
รวม	355	1,183.333	586.00	1,953.33	
\bar{X}	13.65	45.51	22.54	75.13	
ดัชนีประสิทธิผล					0.55

ตาราง 22 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระหว่าง
ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องราชาธิราช
ตอนลมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เลขที่	คะแนนทดสอบ		เลขที่	คะแนนทดสอบ	
	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)		ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)
1	11	18	14	12	20
2	12	23	15	19	24
3	17	26	16	15	23
4	10	19	17	7	25
5	15	26	18	14	26
6	12	20	19	16	22
7	17	24	20	10	20
8	12	26	21	17	23
9	15	21	22	10	24
10	15	20	23	12	22
11	20	27	24	9	17
12	10	19	25	13	23
13	17	22	26	18	26
รวม				355	586
\bar{X}				13.65	22.54
S.D.				3.38	2.82

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงภาษาไทย ระหว่าง
ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องราชาธิราช
ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปา สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เลขที่	คะแนนวัดความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์		ผลต่างของคะแนน ก่อนเรียนและหลังเรียน	
	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)	D	D ²
1	10	17	7	49
2	14	16	2	4
3	15	20	5	25
4	17	19	2	4
5	15	22	7	49
6	12	21	9	81
7	18	17	-1	1
8	13	25	12	144
9	12	23	11	121
10	10	26	16	256
11	16	23	7	49
12	12	16	4	16
13	13	28	15	225
14	15	21	6	36
15	10	13	3	9
16	9	19	10	100
17	10	18	8	64
18	10	14	4	16
19	12	17	5	25
20	14	18	4	16
21	16	18	2	4

ตาราง 23 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนวัดความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์		ผลต่างของคะแนน ก่อนเรียนและหลังเรียน	
	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)	D	D ²
22	20	19	-1	1
23	8	17	9	81
24	15	16	1	1
25	13	27	14	196
26	15	20	5	25
รวม	344	510	166	1598
\bar{X}	13.23	19.62	6.38	61.46
S.D.	2.96	3.89	4.64	72.17

ตาราง 24 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องราชาธิราช ตอนสมเด็จพระรามอาสา
โดยใช้รูปแบบการสนทนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ/ ตอนที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	ผลรวม	แปลผล
1	5	4	5	4	5	5	3	4	5	3	4	4	5	5	5	4	5	4	4	3	4.30	มาก
2	4	4	4	3	4	5	4	5	4	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5	4.50	มากที่สุด
3	4	3	4	3	3	4	4	5	3	4	5	5	4	5	4	3	4	5	4	4	4.00	มาก
4	3	4	4	3	3	3	3	4	4	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4.20	มาก
5	4	4	3	3	4	4	3	3	2	2	5	4	4	4	5	4	5	4	4	3	3.70	มาก
6	3	2	5	2	4	3	3	4	3	5	5	3	5	4	5	3	5	3	3	4	3.70	มาก
7	3	4	4	3	3	3	5	3	3	3	4	5	4	3	3	3	3	4	4	5	3.60	มาก
8	5	4	5	4	3	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	4.55	มากที่สุด
9	4	4	5	3	5	4	4	4	4	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4	4.40	มาก
10	5	3	5	4	5	5	4	3	2	4	4	3	5	4	5	4	3	3	4	5	4.00	มาก
11	4	4	4	4	4	5	4	4	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4.50	มาก
12	3	4	5	5	4	5	5	4	4	4	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	4.50	มาก
13	5	4	4	3	5	5	4	4	3	4	5	3	4	4	4	3	3	5	4	3	3.95	มาก
14	4	3	4	4	2	4	3	3	3	2	3	4	3	3	4	4	3	4	3	2	3.25	ปานกลาง
15	3	3	5	4	4	3	3	4	3	5	4	5	5	4	5	4	5	3	4	3	3.95	มาก
16	3	5	4	5	5	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.70	มากที่สุด
17	3	4	4	3	3	4	4	3	3	4	4	3	2	3	4	4	5	5	3	1	3.45	มาก
18	3	5	5	4	4	5	3	2	3	3	5	3	5	5	5	5	5	5	5	3	4.15	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

ชอ/ คยท	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	ผลรวม	แปลผล
19	5	5	5	5	4	5	4	4	5	3	5	5	5	5	4	5	5	5	5	2	4.55	มากที่สุด
20	4	5	3	4	5	4	4	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	5	5	1	4.25	มาก
21	3	4	5	2	5	3	2	4	3	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4	2	4.05	มาก
22	3	4	5	4	5	4	4	5	5	4	5	5	5	5	4	3	4	5	4	4	4.35	มาก
23	5	4	5	4	5	5	4	4	5	4	5	4	5	5	4	4	4	5	4	4	4.45	มาก
24	3	5	5	4	4	5	3	2	3	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4.30	มาก
25	4	3	4	4	2	4	3	3	3	2	3	3	3	3	4	4	3	4	3	2	3.20	ปานกลาง
26	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	3	3.90	มาก
รวม	99	102	115	95	104	108	95	100	94	102	120	106	117	115	118	106	116	117	111	89		
\bar{X}	3.81	3.92	4.42	3.65	4.00	4.15	3.65	3.85	3.62	3.92	4.62	4.08	4.50	4.42	4.54	4.08	4.46	4.50	4.27	3.42	4.09	มาก
S.D.	0.80	0.74	0.64	0.80	0.94	0.78	0.69	0.88	0.90	1.02	0.64	0.84	0.81	0.76	0.58	0.69	0.81	0.71	0.72	1.24		

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวเปรมฤดี ม่อมพะเนาว์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 15 เดือนมกราคม พ.ศ. 2537
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	112 หมู่ 6 ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านบ่อเดือนห้า อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2560	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2566	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2561	ครู โรงเรียนเซนต์โยเซฟท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2564	พนักงานราชการ โรงเรียนศึกษาประชาสามัคคี อำเภอดำตากล้า จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2565	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านบ่อเดือนห้า อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร